

Risiko- og kapitalstyring

Redegjørelse i henhold til pilar 3 2021

CROs oppsummering av året

Året 2021 ble nok et annerledes år, der koronapandemien fortsatte med flere runder høy smitte og tilhørende smitteverntiltak. Året var likevel preget av gryende optimisme og tro på at vaksiner skal bringe oss ut av pandemien. Selv om smittetallene steg på slutten av året, forble sykehusinnleggelsene lave. Kundene våre, både bedrifter og privatpersoner, har gjort det langt bedre enn hva vi kunne forvente ved starten av året. Selv om pandemien ikke er over, er den underliggende økonomiske utviklingen positiv og vi går inn i 2022 med en robust portefølje.

Chief Risk Officer
Risikostyring Konsern

I DNB jobbet de fleste ansatte hjemme frem til vaksinene fikk smittetallene ned i august. Da ble en ordning for hybrid arbeidsdag rullet ut for å utnytte fleksibiliteten ved å kunne jobbe enten hjemme eller på kontoret. Under alle faser av nedstengning har det vært minimale forstyrrelser i forretningsdriften i DNB.

Enkelte bransjer ble rammet særlig hardt av smitteverntiltakene. Det gjaldt for mange av de tjenesteytende bransjene, men kanskje først og fremst de som er knyttet til reiseliv. Inn mot sommeren 2021 var det lettelse i tiltakene og økt aktivitet innenfor reiseliv, men mot slutten av året kom en ny runde med innskjerping av reiserestriksjoner som igjen økte usikkerheten. Gode støtteordninger fra myndighetene er fortsatt viktig for de mest utsatte bedriftene og privatpersonene.

Nedstenginger i ulike deler av verden har ført til at det har oppstått forsinkelse i vareleveranser innenfor flere bransjer. Leveranseproblemene, sammen med de omfattende støtteordningene fra myndighetene under pandemien, har bidratt til økt inflasjon i mange land, særlig USA og Europa. I Norge har særlig sterk økning i strømpriser vært en bekymring siste halvdel av året. Både leveranseproblemer og prisstigning rammer flere av DNBs kunder, men vi har ikke sett tegn til økt mislighold av lån i 2021. Det forventes at oppgangen i norsk økonomi fortsetter i 2022.

Bærekraft, og særlig klimarisiko, har stått høyt oppe på agendaen også i 2021, i DNB så vel som i samfunnet ellers. I 2021 ble konsernets bærekraftige strategi oppdatert med en sentral ambisjon om netto nullutslipp i våre investerings- og utlånsporteføljer innen 2050,

og viktige milepæler knyttet til utslippsreduksjon og bærekraftig finansiering fram mot 2030. . For å sikre fremdrift og måloppnåelse besluttet konsernledelsen i desember å etablere Konsernets bærekraftsutvalg (Group Sustainability Committee). Risikostyring Konsern har i 2021 gjennomført flere klimastresstester av banken. Innenfor kredittvirksomheten har det pågått et omfattende arbeid i 2021 for å klassifisere bedriftskunder på en bærekraftsskala. Disse klassifiseringene vil bli fulgt opp i risikorapporteringen til styret. Det pågår også et arbeid for å innhente både interne og eksterne data som kan brukes for å gjøre en helhetlig kartlegging av kredittporteføljenes bærekraft (klimapåvirkning), og for å understøtte videre analyser av klimarisiko. Tilgang til bærekraftsdata av høy kvalitet er viktig for å følge nye reguleringskrav og for å kunne styre DNBs portefølje i en mer bærekraftig retning.

Det pågår en kontinuerlig utvikling av internkontroll og operasjonell risikostyring i DNB. Operasjonell risikostyring inngår i all virksomhet og angår alle ansatte. Å tilrettelegge for gode risikovurderinger og å drive opplæring innenfor dette området er en viktig del av Risikostyring Konserns arbeid. I 2021 ble det gjennomført et stort antall risiko- og kontrollvurderinger i hele konsernet. Dette arbeidet er understøttet av konsernets verktøy for oppfølging av operasjonell risiko og etterlevelse som nå brukes i alle områder.

Datasikkerhet er et kappløp der vi bygger forsvarsverk for å stå imot trusler og sårbarheter. Trusselbildet er preget av organiserte kriminelle som kontinuerlig angriper virksomheter, og metodene utvikles stadig. Digitaliseringen av DNB og samfunnet forøvrig øker sårbarheten for cyberangrep. Under koronapandemien har antallet angrep økt, og forsvarsverket i DNB må kontinuerlig utvikles og forbedres. Banken har etablert et veikart («Cyber Security Roadmap») for å redusere

risiko ved å styrke det helhetlige forsvarsverket til DNB. I tillegg til tekniske tiltak er det viktig at alle ansatte har grunnleggende kunnskap om sikkerhet, som for eksempel at man kan gjenkjenne farlige lenker og vedlegg. Risikostyring Konsern overvåker risikobildet gjennom andrelinjekontroller av datasikkerhet.

Pengemarkedsrenter (Interbank Offered Rate (IBOR)) er referanserenter som brukes i prissettinger av finansielle avtaler. Noen av de mest kjente pengemarkedsrentene var fra og med januar 2022 ikke lenger tilgjengelige, og i fremtiden vil flere slike renter avvikles. I stedet skal det brukes transaksjonsbaserte alternative referanserenter (ARR). Endringene påvirker banklån til bedrifter (marginlån), innskudd, obligasjonslån med flytende rente og rentederivater. Utvikling og test av IT-systemene som er påvirket av alternative referanserenter, har pågått for fullt i DNB gjennom 2021. Ved utgangen av året hadde vi på plass løsninger som sikrer at banken kan inngå transaksjoner knyttet til derivathandel og finansiering basert på nye

referanserenter, og låneavtaler har blitt oppdatert med nye referanserenter.

DNB er svært godt kapitalisert ved utgangen av 2021. Ren kjernekapitaldekning økte fra 18,7 prosent til 19,4 prosent i løpet av året. Risikobildet har samtidig utviklet seg positivt. Analyser og stresstester som er gjort gjennom året, både av spesifikke porteføljer og konsernet som helhet, har vist at DNB har god soliditet og evne til å tåle langt større tap enn det tapsprognosene våre viser.

På tidspunktet for publisering av årsrapporten har Russland invadert Ukraina, og det er iverksatt strenge sanksjoner mot Russland og Hviterussland. Konsekvensene av krigshandlingene er uvisse. DNB har ubetydelig aktivitet i og eksponering mot disse landene, men følger utviklingen nøye for å fange opp økt cyberrisiko og andre indirekte følger som kan utløses av konflikten.

«DNB har god soliditet og evne til å tåle langt større tap enn det tapsprognosene våre viser.»

Styrets risikoerklæring

Styret i DNB Bank ASA har godkjent risikoerklæringen. Styret holdes løpende orientert om konsernets risikoutvikling gjennom faste rapporter og etablerte varslingsrutiner. Risikoappetitt og andre risikorammer behandles i styrene minst årlig. Styret mener at konsernets risikostyring er tilstrekkelig og godt tilpasset konsernets risikoappetitt og forretningsstrategi.

Ved utgangen av 2021 var DNB det nest største børsnoterte selskapet ved Oslo Børs og det største finanskonsernet i Skandinavia, med en markedsverdi på 313 milliarder kroner. Konsernet tilbyr et komplett utvalg av finansielle tjenester, inkludert lån, sparing, rådgivningstjenester, forsikrings- og pensjonsprodukter for person- og bedriftskunder. Ved utgangen av 2021 hadde DNB 2,1 millioner personkunder og 233 000 bedriftskunder.

Ved utgangen av året var konsernets rene kjernekapitaldekning 19,4 prosent, noe som var 3,1 prosentpoeng over tilsynsmyndighetenes forventning. Kapitaldekningen var 24,0 prosent ved utgangen av 2021. DNB har som mål å ha en egenbuffer i tillegg til tilsynsmyndighetenes forventning til ren kjernekapitaldekning. Egenbufferen er etablert for å reflektere forventet framtidig kapitalbehov inkludert antatte endringer i regulatoriske krav samt markedsdrevne endringer i kapitaldekningen.

Kredittrisiko styres i samsvar med konsernpolicy for risikostyring og konsernstandard for kredittvirksomhet.

De styrende dokumentene er utdypet i et detaljert regelverk for kredittvirksomheten som er tilgjengelig for alle ansatte i DNB. Det er fastsatt overordnede rammer for kredittisiko i risikoappetitt som omfatter kredittkvalitet, kredittvekst og risikokonsentrasjoner. I tillegg er det fastsatt rammer for kredittkvalitet for de enkelte kredittsegmentene. Styret holdes orientert om risikonivået målt mot rammene. Dersom en ramme overskrides, blir styret varslet og det fremlegges analyse av årsaker og handlingsplan for å kontrollere utviklingen i risikonivået.

Til tross for koronapandemien og de volatile olje- og gassprisene gjennom store deler av 2021, viste den samlede kredittriskoen en forbedring sammenlignet med fjoråret. Forutsigbare og effektive tiltak fra myndighetene har bidratt til å dempe virkningene av pandemien for bedrifter og husholdninger i Norge. Risikoen i DNBs kredittportefølje har i stor grad vært knyttet til offshoresektoren hvor en vedvarende ubalanse i tilbud og etterspørsel har hatt større innvirkning enn direkte effekter av pandemien. Til tross for usikkerhet

om den videre utviklingen av pandemien, og utfordringer knyttet til økte kostnader for viktige innsatsfaktorer og forsinkelser i flere distribusjonskanaler, viser utviklingen en gradvis forbedring i kredittisiko i DNB.

Markedsrisiko i DNB styres i samsvar med konsernpolicy for risikostyring og konsernstandard for markedsrisiko. Styret har fastsatt overordnet ramme for markedsrisiko i risikoappetitt. Styret har også fastsatt rammer for alle vesentlige markedsrisikoeksponeringer, det vil si rente-, valuta-, egenkapital-, råvare- og basisswaprisiko. Rammeutnyttelsen rapporteres til styret minst kvartalsvis, og eventuelle rammebrudd varsles umiddelbart.

Gjennom 2021 har nivået for markedsrisiko vært relativt stabilt og nivået ved årsslutt var omtrent uendret fra årsslutt 2020. Målt i økonomisk kapital holdt risikoen seg godt innenfor grensen for risikoappetitt på 10 prosent av total økonomisk kapital. Utnyttelsen av risikorammene fastsatt av styret har vært moderat og det er kun gjort mindre justeringer av markedsrisikorammene i 2021.

Likviditetsrisiko styres i samsvar med konsernpolicy for risikostyring og konsernstandard for styring av likviditetsrisiko. Styret har fastsatt interne rammer for likviditetsreserve (Liquidity Coverage Ratio, LCR), stabil finansiering (Net Stable Funding Ratio, NSFR) og innskuddsdekning i rammeverket for risikoappetitt. DNB tilstreber en balansesammensetning som gjenspeiler likviditetsrisikoprofilen til en internasjonal bank med langsiktig kredittrating på AA-nivå. En lav risikoprofil krever tilfredsstillende diversifisering av finansieringskildene med hensyn til kontraktspartner, løpetider og instrumenter.

DNB hadde i løpet av 2021 god tilgang til finansiering i ulike valutaer og hadde en meget sterk likviditetsposisjon ved utgangen av 2021. Innskuddsforholdet til netto utlån økte gjennom året. Likviditetsindikatorerne LCR og NSFR var stabile og godt innenfor rammene for risikoappetitt gjennom 2021.

DNB har i løpet av 2021 utstedt flere etterstilte senior obligasjoner til gunstige priser og er godt posisjonert for å møte MREL-kravene.

DNB er en av få banker med en langsiktig kredittrating på AA fra henholdsvis S&P Global og Moody's, AA- og Aa2. I tillegg har DNB en kortsiktig kredittrating på A-1+ og P-1 fra S&P Global og Moody's, som begge er høyeste ratingscore. Både S&P Global og Moody's bekreftet DNBs rating i henholdsvis februar og januar 2022.

Bærekraftsrisiko styres i samsvar med konsernpolicy for risikostyring og konsernstandarden for bærekraft i kredittaktiviteter. ESG-risikovurderinger (klima og miljø, sosiale forhold og virksomhetsstyring) er en integrert del av DNBs kredittbeslutningsprosess for alle bedriftskunder med kreditteksponering over 8 millioner kroner og blir vurdert på lik linje med andre risikofaktorer.

I 2021 ble konsernets bærekraftige strategi oppdatert med en sentral ambisjon om netto nullutslipp i våre investerings- og utlånsporteføljer innen 2050, og viktige milepæler knyttet til utslippsreduksjon og bærekraftig finansiering fram mot 2030. En arbeidsgruppe for ESG-data ble opprettet for å tilrettelegge for innsamling, strukturering og analyse av ESG-data for å kunne kvantifisere DNBs ESG-risiko.

Operasjonell risiko styres i samsvar med konsernpolicy for risikostyring og konsernstandard for operasjonell risiko. Styret har fastsatt rammer i risikoappetitt for hvor mye operasjonell risiko DNB er villig til å akseptere. Styret varsles umiddelbart dersom vesentlige hendelser oppstår. To ganger i året mottar

styret en utfyllende redegjørelse om den operasjonelle risikoen i konsernet.

Den største operasjonelle risikoen er informasjonssikkerhet og er forbundet med omfattende og stadig mer avanserte digitale angrep. IT- og betalingssystemer overvåkes nøye for å identifisere og avverge mulige digitale angrep og svindelforsøk.

DNB registrerte ingen operasjonelle tap på over 25 millioner kroner i 2021. operasjonelle tap var på 98,4 millioner kroner, som anses å være et normalt nivå for DNB.

IT driften har forbedret seg i løpet av året, med et rekordlavt antall kritiske hendelser til tross for et rekordhøyt antall implementerte endringer.

I løpet av 2021 har DNB jobbet metodisk for å gjøre etterlevelse til en integrert og grunnleggende del av vår virksomhet. Implementering av nye rutiner og endringer i det grunnleggende håndverket av banktjenester krever innsats, tid og kompetanse. Det er arbeid som er både komplekst og tidkrevende. Det er en oppgave uten slutt dato som fortsatt er en av våre viktigste prioriteringer fremover.

Omdømmerisiko følges opp gjennom overvåking og analyser av medieomtale og kundetilfredshet. Risikoappetitrammeverket slår fast at DNB skal arbeide for et godt omdømme og levere på forventinger fra samfunnet og våre interessenter. Ifølge målingene fra Reptrak har DNBs omdømme forbedret seg gradvis gjennom de siste årene og har ligget innenfor kategorien «godt omdømme» de siste fire årene.

Oslo, 10 mars 2022
i styret for DNB Bank ASA

Olaug Svarva
(styreleder)

Svein Richard Brandtzæg
(nestleder)

Gro Bakstad

Julie Galbo

Lillian Hattrem

Jens Petter Olsen

Stian Tegler Samuelsen

Jaan Ivar Semlitsch

Eli Solhaug

Kim Wahl

Kjerstin R. Braathen
(konsernsjef, CEO)

Sverre Krog
(konserndirektør
for Risikostyring Konsern, CRO)

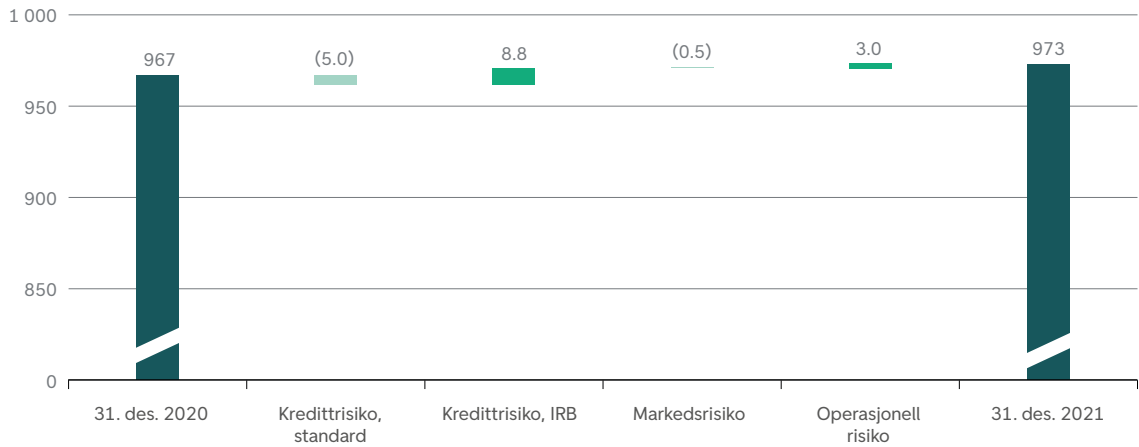
Nøkkeltall

Kapital	31. desember 2021	31. desember 2020
Risikovektet beregningsgrunnlag (milliarder kroner)	973	967
Ansvarlig kapital (milliarder kroner)	234	214
Ren kjernekapitaldekning	19,4 %	18,7 %
Kapitaldekning	24,0 %	22,1 %
Uvektet kjernekapitalandel	7,3 %	7,1 %
Likviditet		
LCR, signifikante valutaer	135,2 %	148,0 %
NSFR, signifikante valutaer	112 %	109 %
Kreditt- og motpartsrisiko		
Kredittrisiko, EAD (milliarder kroner)	2 052,0	2 579,3
- herav motpartsrisiko, EAD (milliarder kroner)	69,3	63,7
Netto nedskrivinger for året (milliarder kroner)	0,9	(9,9)
Kapitalkrav ² , kreditt- og motpartsrisiko (milliarder kroner)	68,8	68,5
Markedsrisiko		
Markedsrisiko som andel av økonomisk kapital ¹	12,8 %	13,0 %
Kapitalkrav ² , markedsrisiko (milliarder kroner)	1,2	1,3
Operasjonell risiko		
Operasjonelle tap (millioner kroner)	98	724
Kapitalkrav ² , operasjonell risiko (milliarder kroner)	7,9	7,6
Omdømmerisiko, RepTrak (poeng)	71,0	76,7

1) Inkludert strategisk eierskap
2) Minimumskravet på 8 % av risikovektet beregningsgrunnlag

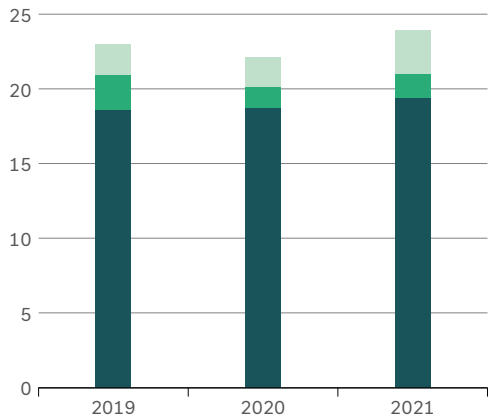
Utvikling i risikovektet beregningsgrunnlag

Milliarder kroner

Kapitaldekning

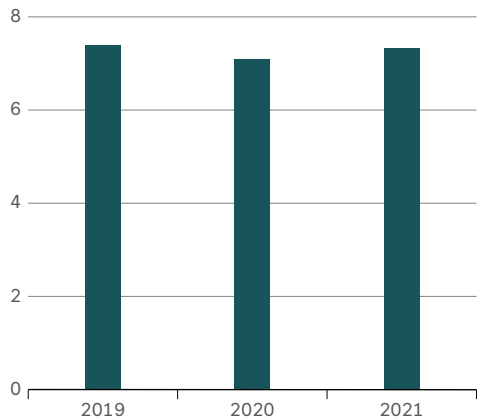
Prosent

■ Ren kjernekapital ■ Hybridkapital ■ Ansvarlige lån

Uvektet kjernekapitalandel

Prosent

Innhold

2	CROs oppsummering av året
4	Styrets risikoerklæring
7	Innhold
8	Om denne rapporten
10	1 Styring og kontroll av risiko
11	Eierstyring og rammeverket for risiko- og kapitalstyring
12	Roller og ansvar
14	Autorisasjoner
14	Oppfølging og rapportering
15	Stresstesting
15	Risikoappetitt
16	Gjenopprettingsplan
17	2 Kapitalstyring
18	Kapitaldekning og regulatoriske krav
20	Kapitalstyring og intern kapitalvurdering
23	Stresstesting av kapital

26	3 Likviditetsrisiko og balansestyring
26	Utvikling i likviditetsrisiko i 2021
26	Finansiering
28	Likviditetsporteføljer
29	Styring og kontroll av likviditetsrisiko
29	Stresstesting av likviditetsrisiko
31	4 Kredittrisiko
33	Utvikling i kredittrisiko i 2021
36	Kapitalkrav for kredittrisiko
39	Oversikt over kreditteksponeringer
40	Nedskrivninger og mislighold
42	Interne målemetoder (IRB)
45	Eksponeringer i IRB-porteføljene
49	Eksponeringer i standardporteføljene
50	Styring og kontroll av kredittrisiko
52	Stresstesting

53	5 Motpartsrisiko
54	Utvikling i motpartsrisiko i 2021
54	Kapitalkrav for motpartsrisiko
54	Risikoreduserende tiltak
55	Oppgjørsrisiko
55	Styring og kontroll av motpartsrisiko
55	Stresstesting og wrong-way risk
56	6 Markedsrisiko
57	Utvikling i markedsrisiko i 2021
58	Kapitalkrav for markedsrisiko
58	Markedsrisikoeksponeringer
62	Styring og kontroll av markedsrisiko

63	7 Operasjonell risiko
64	Utvikling i operasjonell risiko i 2021
65	Kapitalkrav for operasjonell risiko
65	Styring og kontroll av operasjonell risiko
66	Omdømmerisiko
67	8 Klimarisiko
68	Utvikling i klimarisiko i 2021
68	Styring og kontroll av klimarisiko
70	9 Appendix
71	Reference table for CRR pursuant to EBA/GL/2016/11
79	Pillar 3 additional disclosures

Om denne rapporten

Pilar 3-rapporten inneholder informasjon om risikostyring, risikomåling og kapitaldekning. Rapporten er utarbeidet i samsvar med kravene i CRR og EBAs retningslinje for etterlevelse av disse kravene. Pilar 3-rapporten, sammen med årsrapporten, kvartalsrapporter og Factbook, dekker alle kravene til offentliggjøring av informasjon om risiko- og kapitalstyring.

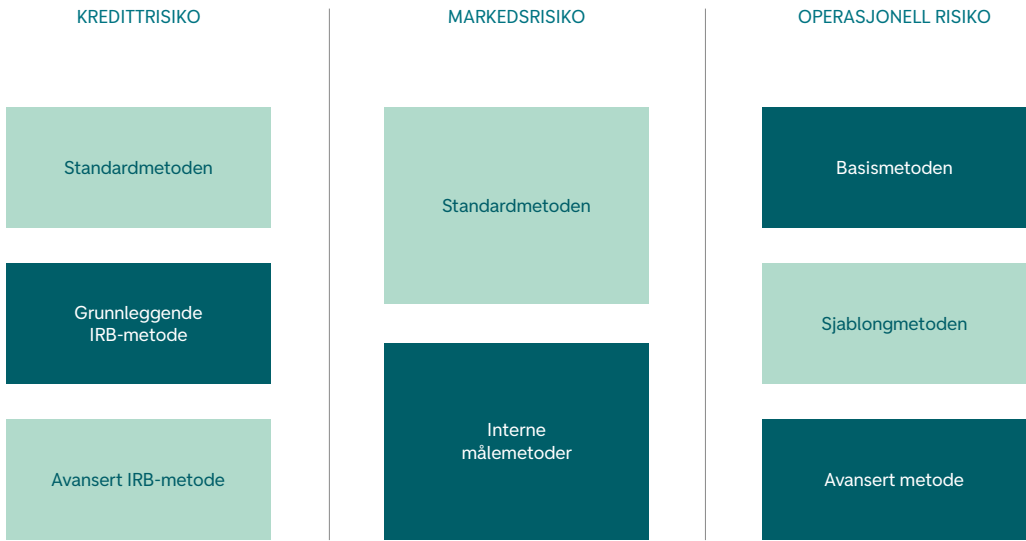
REGULATORISK RAMMEVERK

31. desember 2019 ble EUs kapitaldekningsregelverk CRR/CRD IV implementert i Norge. Sammen med årsrapporten gir denne rapporten den samlede informasjonen som kreves iht regelverket og retningslinjene gitt av European Banking Authority (EBA) i «Final report on the Guidelines on disclosure requirements under Part Eight of Regulation 575 2013 (EBA-GL-2016-11)». Rapporten er utarbeidet i henhold til lovverket (CRR/CRD IV) da EUs bankpakke ennå ikke har tredd i kraft i Norge. EUs bankpakke består av endringer i kapitaldekningsregelverket (CRR II/CRD V) og i krisehåndteringsdirektivet (BRRD II). Stortinget har vedtatt et lovforslag om implementering av EUs bankpakke i norsk lov. Det er imidlertid noe usikkerhet knyttet til når denne lovgivningen skal innlemmes i EØS-avtalen og tre i kraft i Norge. Innlemmelsen i EØS-avtalen avhenger av når konstitusjonelle forbehold om individuelle rettsakter kan oppheves i alle de tre EØS/EFTA-landene. Dette forventes ikke å skje før tidligst i første halvdel av 2022.

Kapitaldekningsregelverket er satt sammen av tre pilarer:

- **Pilar 1** er de kvantitative minimumskravene til bankenes kapital og beskrivelse av beregningsmetodene for risikovektet beregningsgrunnlag og hva som er tellende kapital.
- **Pilar 2** stiller krav til interne vurderinger av kapitalbehovet (ICAAP) og bankenes ansvar for å vurdere andre risikoer enn de som er kvantifisert under pilar 1.
- **Pilar 3** er kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon, og skal gjøre det mulig for markedet å vurdere finansinstitusjonens risiko- og kapitalstyring.

Metodene som kan benyttes til beregning av kapitalkrav for de ulike risikoformene er vist i figuren til høyre. DNB rapporterer kredittrisiko etter Avansert IRB-metode (A-IRB), hvor interne risikomodeller legges til grunn for beregningen av kapitalkravet. Enkelte kredittporteføljer har midlertidig eller varig unntak fra IRB-rapportering, og rapporteres etter standardmetoden.

■ Rapporteringsmetoder som brukes i DNB

Markedsrisiko rapporteres etter standardmetoden. Operasjonell risiko rapporteres etter sjablongmetoden.

Styret i DNB Bank ASA godkjenner retningslinjer og rutiner for pilar 3 rapportering og gjennomgår rapporten før publisering. Pilar 3-rapporten er ikke underlagt for ekstern revisjon.

JURIDISK STRUKTUR OG KONSOLIDERINGSREGLER

Denne pilar 3-rapporten kompletterer DNBs årsrapport, og er ment å leses i sammenheng med årsrapporten, spesielt avsnittene Eierstyring og selskapsledelse og opplysninger vedrørende godtgjørelser. Sammen med årsrapporten gir denne rapporten informasjon om DNBs vesentlige risikoer, og inneholder detaljer om konsernets risikoprofil som ligger til grunn for beregning av kapital.

Pilar 3-rapporten er basert på konsernets konsoliderte status per 31. desember 2021. DNB-konsernet består av flere juridiske enheter, hvor datterselskaper er definert som selskaper hvor DNB har direkte eller indirekte kontroll. Etter sammenslåingen av DNB ASA og DNB Bank ASA i 2021 er DNB Bank ASA morselskapet i DNB-konsernet. DNB Bank ASA har flere datterselskaper, inkludert DNB Livsforsikring AS og DNB Asset Management

Holding AS, som hver har underliggende datterselskaper. CRR/CRD IV-regelverket gjelder ikke for forsikringsselskaper. DNB Livsforsikring AS utarbeider sin egen pilar 3-rapport, «Solvency and Financial Condition Report» som offentliggjøres 8. april 2022.

Når «DNB» eller «konsernet» eller «banken» er omtalt i denne rapporten, er det normalt knyttet til virksomheten i DNB som er regulert av CRR/CRD IV.

DNB utarbeider konsernregnskapet i samsvar med de internasjonale regnskapsstandardene IFRS. En beskrivelse av regnskapsprinsippene er presentert i konsernets årsrapport. Ved utarbeidelse av konsernregnskapet elimineres konserninterne transaksjoner og mellomværende samt urealiserte gevinster eller tap på disse transaksjonene mellom konsernenheter. Konsolideringsreglene under kapitalkravslovgivningen for banker og verdipapirforetak (CRR/CRD IV) avviker fra konsolideringen av årsregnskapet for DNB-konsernet, og forskjellene mellom regnskapsmessige og regulatoriske omfang av konsolidering er vist i tabellene EU CC2 og EU LI1 i vedlegget til denne rapporten. I henhold til kapitalkravslovgivningen er det kun selskaper i finanssektoren og selskaper som leverer tilknyttede

tjenester som inngår i den konsoliderte kapitaldekningen. Tilknyttede selskaper er forholdsmessig konsolidert (pro rata inntil 50 prosent) basert på DNBs eierandel. For 2021 gjelder dette for følgende selskaper:

- Eksportfinans (eierandel 40 prosent). DNB Bank ASA har også stilt garantier for andre lån i Eksportfinans. Transaksjonene er gjennomført på ordinære markedsvilkår som om de hadde skjedd mellom uavhengige parter.
- Luminor Group AB (eierandel ca. 20 prosent).
- Vipps AS (eierandel ca. 45 prosent).

Ved utgangen av 2021 utgjorde DNBs andel av risikovektet beregningsgrunnlag for kreditt- og markedsrisiko i Eksportfinans 1,4 milliarder kroner, og 13,4 milliarder kroner i Luminor. Selskapene inngår også i grunnlaget for beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko. Risikovektet beregningsgrunnlag i Vipps var uvesentlig. Verdivurderingsprinsippene i selskapsregnskapet for de respektive foretakene skal legges til grunn for konsolidering av kapitaldekningen. For andeler i utenlandske selskap som konsolideres inn, skal verdivurderingsprinsipper som legges til grunn for soliditetsberegninger på nasjonalt nivå i de respektive selskap, benyttes. I soliditetsrapporteringen for den konsoliderte gruppen (tverrsektoriell rapportering) inngår datterselskapet DNB Livsforsikring AS og pro

rata-konsolidering av Fremtind AS der DNB har en eierandel på 35 prosent.

For en oversikt over konsernets juridiske struktur, se: <https://www.dnb.no/portalfont/nedlast/en/about-us/legal-structure-dnb-1-juli-2021.pdf>

Informasjon i henhold til pilar 3-krav publiseres kvartalsvis i egne Excel-filer, se: <https://www.ir.dnb.no/press-and-reports/financial-reports>

For mer informasjon om DNBs eierstyring og selskapsledelse, se DNBs årsrapport: <https://www.ir.dnb.no/press-and-reports/financial-reports>

For mer informasjon om DNBs godtgjørelsesordning, se DNBs årsrapport: <https://www.ir.dnb.no/press-and-reports/financial-reports>

1

Styring og kontroll av risiko

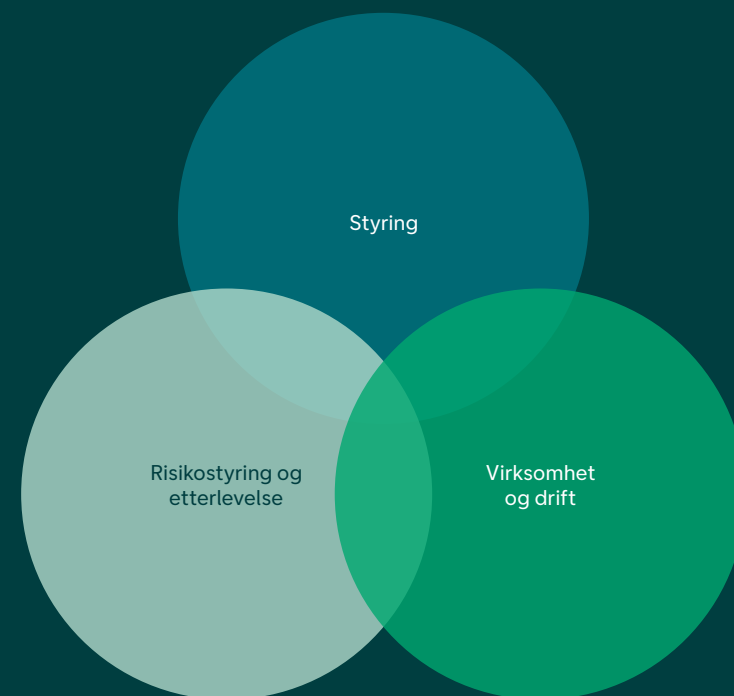
Evnen til å identifisere og håndtere risiko er kjernen i finansvirksomhet og en forutsetning for å skape verdier over tid. Risikostyring er et strategisk verktøy som skal bidra til å sikre effektiv drift og forsvarlig håndtering av betydelige risikoer for å nå konsernets forretningsmål. Hovedformålet med risikostyring i DNB er å oppnå en optimal balanse mellom risiko og inntjening i et langsiktig perspektiv. Gjennom god risikostyring skal DNB til enhver tid være i stand til å identifisere, styre, overvåke og rapportere risiko som er relevant for DNBs måloppnåelse.

Innhold

- 11 Eierstyring og rammeverket for risiko- og kapitalstyring
- 12 Roller og ansvar
- 14 Autorisasjoner
- 14 Oppfølging og rapportering
- 15 Stresstesting
- 15 Risikoappetitt
- 16 Gjenopprettingsplan

DNB-kulturen skal kjennetegnes av individuelt ansvar, transparente metoder og prosesser som understøtter god risikostyring.

Alle i DNB skal forstå og ta hensyn til relevant risiko i eget arbeid.

EIERSTYRING OG RAMMEVERKET FOR RISIKO- OG KAPITALSTYRING
Eierstyring og selskapsledelse i DNB handler om hvordan styret og DNBs ledelse utøver sine roller for å bevare og utvikle selskapets verdier på en optimal måte. DNBs ledere og styre foretar årlig en vurdering av prinsipper og praksis for eierstyring og selskapsledelse. Risikostyring er en del av vår virksomhet og er integrert i DNBs virksomhetsstyringsprosesser og styringssystem.

Styret har godkjent tre konsernpolicyer som er nært knyttet til risikostyring: konsernpolicy for risikostyring, konsernpolicy for etterlevelse og konsernpolicy for sikkerhet.

Konsernpolicy for risikostyring eies av konserndirektør for Risikostyring Konsern, og inneholder syv overordnede prinsipper:

- Alle i DNB skal forstå og ta hensyn til relevant risiko i eget arbeid.
- DNB skal ha en definert risikoappetitt for alle vesentlige risikoområder.
- DNB skal ha en hensiktsmessig organisering av risikostyringen.
- DNB skal etablere strategier og/eller rammer for all vesentlig risiko.
- DNB skal gjennomføre risikovurderinger ved vesentlige endringer i driften.
- DNBs risikostyring skal baseres på effektive og hensiktsmessige verktøy og modeller.
- DNB skal ha periodisk risikorapportering og kapasitet til å foreta rapportering ad hoc.

Styret fastsetter den langsiktige risikoprofilen gjennom DNBs rammeverk for risikoappetitt, som vurderes og fornyes minst én gang i året. Mål og rammer som er fastsatt i risikoappetitrammeverket reflekteres i andre deler av risikostyringen, herunder fullmakter og forretningsrammer. Rammeverket for risikoappetitt er nærmere beskrevet senere i kapittelet.

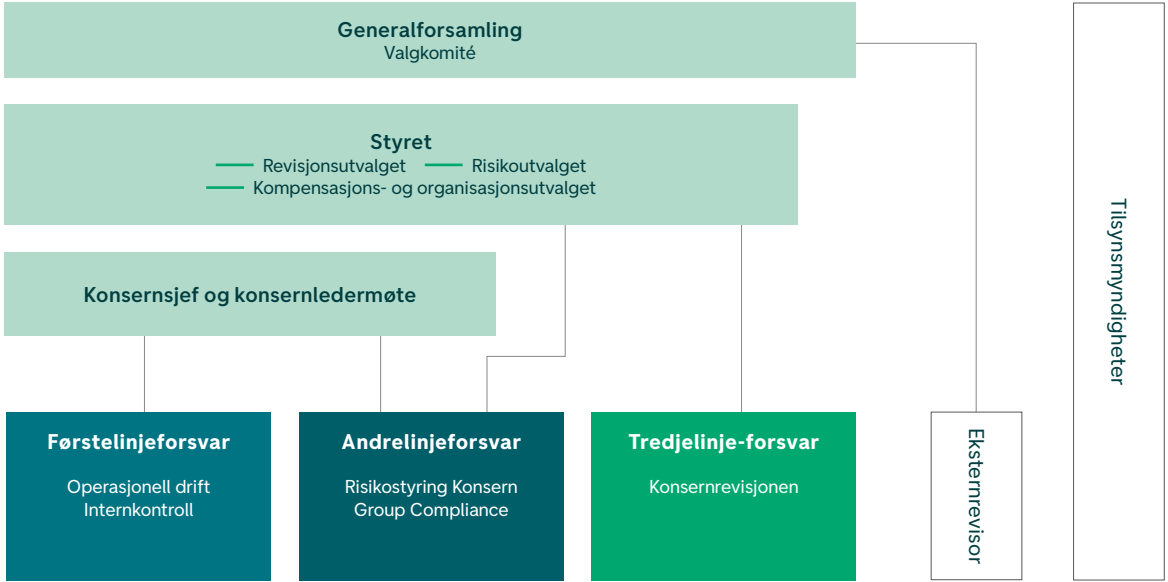
Gjenopprettingsplanen skal sikre at DNB kan gjenopprettes fra en svært alvorlig stressituasjon, uten involvering eller støtte fra myndigheter. Planen fornyes årlig og er en integrert del av DNBs s risiko- og kapitalstyring. Det er overlapp mellom varselindikatorene i gjenopprettingsplanen og risikoappetitrammeverket, slik at risikoappetitt også fungerer som et tidlig varslingsystem. Begge rammeverkene følges opp og rapporteres månedlig til konsernledelsen og kvartalsvis til styret. Gjenopprettingsplanen er nærmere beskrevet senere i dette kapittelet.

Kapitaliseringsvurderingen (ICAAP) er integrert i styringsprosessene gjennom risikoappetitrammeverket, og i oppfølgingen av risikoutviklingen for øvrig. ICAAP er nærmere beskrevet i kapittelet om kapitalstyring.

For en mer detaljert beskrivelse av DNBs eierstyring, se årsrapporten og «Implementering av og rapportering om eierstyring og selskapsledelse» på ir.dnb.no.

Styrende organer i DNB Bank ASA

Per 31. desember 2021

- **Førstelinjeforsvar** omfatter alle DNBs operative funksjoner. Det er den operative ledelsens ansvar å etablere, styre og følge opp internkontroll innenfor eget ansvarsområde, herunder prosesser og aktiviteter for å nå fastsatte mål knyttet til effektiv drift, pålitelig finansiell rapportering, risikostyring og etterlevelse av lover og regler. Ansatte har ansvar for å gjennomføre den etablerte internkontrollen gjennom sine daglige arbeidsoppgaver. Alle fullmakter knyttet til førstelinjens risikotakning skal være personlige, og all risiko må eies av førstelinje.
- **Andrelinjeforsvar** er uavhengige kontrollfunksjoner

som ut fra en risikobasert tilnærming overvåker, rapporterer og gir råd om risikoforhold og etterlevelse, herunder følger opp internkontrollen som gjennomføres av ledelsen og de ansatte i operative funksjoner. I DNB er andrelinjefunksjonene organisert i Risikostyring Konsern og Group Compliance.

- **Tredjelinjeforsvar** er Konsernrevisjonen, som med en risikobasert tilnærming gjennomgår og vurderer prosesser for styring og internkontroll. Konsernrevisjonen er uavhengig av administrasjonen og rapporterer til styret.

ROLLER OG ANSVAR

Risikostyring Konsern

Risikostyring Konsern ledes av en konserndirektør, som også er Chief Risk Officer (CRO). CRO rapporterer direkte til konsernsjefen og kan ved behov rapportere direkte til styret. CRO definerer prinsipper og rammeverk for risikotaking og internkontroll i DNB. CRO gjør også uavhengige vurderinger av risikonivået og rapporterer DNBs risikosituasjon.

Det er etablert fagenheter som har ansvaret for rammeverk og risikokontroll innenfor de ulike risikoformene. Det gjelder kredittrisiko, markedsrisiko, likviditetsrisiko, modellrisiko og operasjonell risiko. I tillegg er det etablert uavhengige enheter med ansvaret for modellutvikling, modell validering, risikodata, risikoanalyse og risikorapportering.

Risikostyring Konsern definerer rammeverket for operasjonell risikostyring og er en rådgiver for førstelinjen. Enheten skal i tillegg kontrollere, overvåke og rapportere status på operasjonell risiko.

CRO har ansvaret for den årlige valideringen av bankens viktigste modeller som benyttes i finansiell- og kapitalkravsrapportering. Valideringen utføres av en egen enhet som er helt uavhengig av førstelinje og modellutvikling. Styret fastsetter krav til innhold i valideringsarbeidet. Resultatet fra valideringen av IRB modellen er beskrevet i kapittelet om kredittrisiko.

Stresstesting er en andrelinjefunksjon hvor CRO har det overordnede ansvaret. Styret har ansvar for godkjenning av Standarden for stresstesting. Stresstestene presenteres for kommentarer i Group Credit Committee (GCC) eller Asset and Liability

Committee (ALCO) for uttalelse, og skal godkjennes av CRO. CRO har ansvaret for å anbefale tiltak basert på stresstestenes konklusjoner. Stresstestene er nærmere beskrevet i dette kapittelet, og i andre kapitler der det er relevant.

Risikostyring Konsern har ansvaret for gjennomføring av credit risk review og model input review. Credit risk review vurderer etterlevelsen av standard for kredittvirksomheten, kredittstrategier og kredittregelverk, og resultatene rapporteres til styret. Model input review skal sikre korrekt og konsistent bruk av IRB-modeller.

Formålet med internkontroll er å sikre organisasjonens mål på områder som operasjonell effektivitet og effektivitet, pålitelig rapportering og overholdelse av lover, forskrifter og retningslinjer. Konsernstandarder for internkontroll i DNB gir et felles konseptuelt rammeverk og forståelse av internkontroll, og danner grunnlaget for et rammeverk for strukturert internkontrollarbeid. Et viktig element er den årlige attestasjonen av internkontroll, hvor de daglige lederne i alle vesentlige organisasjonsheter i konsernet lager en oppsummerende vurdering av internkontrollen i sitt område.

I Risikostyring Konsern er det etablert Operational Risk Officers (ORO), som jobber dedikert mot alle vesentlige virksomhetsområder i DNB. ORO utfordrer og kontrollerer risikorapporteringen fra de ulike områdene og følger opp registreringen av operasjonelle hendelser, herunder at det blir etablert risikoreduserende tiltak.

Se også beskrivelse i egne kapitler for styring og kontroll av operasjonell risiko, markedsrisiko, klimarisiko,

motpartsrisiko, kredittrisiko og likviditetsrisiko.

Compliancefunksjonen

Group Chief Compliance Officer (GCCO) leder Compliancefunksjonen og rapporterer direkte til konsernsjefen og styret. GCCO fastsetter rammeverk for compliancefunksjonene i alle forretnings- og støtteområder, fillialer eller, selskaper i DNB-konsernet med konsesjon etter finansmarksregelverk, og andre selskaper etter beslutning av GCCO, skal ha en compliancefunksjon som er en del av samlede Compliancefunksjonen.

DNBs compliancefunksjon er en selvstendig og uavhengig kontrollfunksjon i andre forsvarslinje som bistår styrene, konsernsjefen og andre ledere i førstelinjen i arbeidet med å sørge for at DNB utøver sin virksomhet i overensstemmelse med relevant regelverk. Compliancefunksjonen kommer i tillegg til førstelinjens selvstendige ansvar for internkontroll og for etterlevelse av regelverk av betydning for vedkommende område eller enhet.

Compliancefunksjonen bistår med rådgivning og veiledning om etterlevelse, overvåker og kontrollerer etterlevelse og etterlevelsesisiko, og rapporterer og gir informasjon om status på etterlevelse og etterlevelsesisiko. Compliancefunksjonen arbeider risikobasert, i hovedsak ut fra regelverk som setter vilkår for og krav til utøvelsen av DNBs konsesjonsbelagte virksomhet. Dette gjelder finansregulatorisk regelverk, konkurranseregulering, personvernregelverk og regelverk som skal motvirke hvitvasking, korrupsjon og brudd på sanksjoner.

Overvåking og kontroll som utføres av Compliancefunksjonen skal inkludere vurdering av om det er utarbeidet tilstrekkelig effektive retningslinjer og prosedyrer for å avdekke etterlevelsesisiko. Den skal også omfatte en vurdering av forebyggende tiltak og prosedyrer. Compliancefunksjonene skal involveres i og bidra til å vurdere risiko ved innføring av nye strategier, organisatoriske endringer og andre endringer i virksomheten.

Konsernrevisjonen

DNBs internrevisjon, Konsernrevisjonen, er tredje forsvarslinje og bistår styret i å påse at det er kvalitet i alle vesentlige elementer DNBs risikostyring. Konsernrevisjonen har sin instruks fra styret i DNB ASA, som også godkjenner revisjonens årlige planer og budsjetter. Konsernrevisjonen er ansvarlig for å avgjøre om tilstrekkelige og effektive risikostyrings- og internkontrollprosedyrer er etablert og utføres i konsernet. Konsernrevisjonen skal i tillegg vurdere om styringsprosesser og kontrolltiltak er effektive og bidrar til DNBs måloppnåelse.

Utvalg og komiteer

Det er etablert utvalg og komiteer som skal bistå konserndirektørene med beslutningsgrunnlag, oppfølging og kontroll innenfor ulike fagområder: ➔ **Asset and Liability Committee (ALCO)** er et rådgivende organ for Chief Financial Officer (CFO) vedrørende styring av kapitalbruk og kapitalfordeling, i tillegg til markeds- og likviditetsrisiko. Innenfor risikostyring er utvalget en møteplass for informasjonsdeling og koordinering mellom enheter som operativt forvalter markeds- og finansieringsrisiko og Risikostyring Konsern som risikokontrollfunksjon.

- **Group Credit Committee (GCC)**, ledes av CRO. GCC behandler store eller komplekse kredittsaker og kredittsaker med særdeles høy hvitvaskingsrisiko. Komiteen behandler også administrative saker, blant annet bransjerapporter, kredittregelverk, risikorapporter, stresstesting, modellendringer og kredittstrategier. GCC behandler og tiltrer kredittsaker på basis av personlige fullmakter. Konserndirektør for forretningsområdet som har saken er bevilger og CRO er tiltreder. Group Chief Compliance Officer er fast medlem av komiteen.
- **Financial Markets Risk Committee (FMRC)** ledes av divisjonsdirektør for Markeds- og likviditetsrisiko-styring. FMRC er ansvarlig for å godkjenne og føre tilsyn med prinsipper og prosesser for aktiviteter som innebærer markedsrisiko i DNB. Dette omfatter blant annet å anbefale markedsrisikorammer og å godkjenne og følge opp retningslinjer, metodikk og kontroll for markedsrisiko og motpartsrisiko.
- **Non-Financial Risk Committee (NFRC)** ledes av CRO, og skal bidra til å utvikle DNBs styring av ikke-finansiell risiko. NFRC skal bidra til konsistent tilnærming og felles koordinering av førstelinjens ansvar for håndtering av operasjonell risiko, etterlevelse, sikkerhet. Komiteen utveksler informasjon, koordinerer aktiviteter og gir råd om komplekse enkeltsaker. Faggrupper (Subject Matter Groups) som rapporterer til NFRC følger opp framdrift innenfor områder som hvitvasking, IT-risiko, tredjepartsrisiko og personvern.
- **Group Sustainability committee (GSC)** ledes av konserndirektør for Kommunikasjon & Bærekraft. GSC er et rådgivende organ som definerer, koordinerer og prioriterer initiativer som berører flere forretningsområder og støttefunksjoner i konsernet. Komiteen sikrer nødvendig fremdrift i

DNBs innsats for å nå konsernets bærekraftsmål, og evaluerer den bærekraftige strategien og langsiktig konkurranseevne i lys av markedsutviklingen. Komiteen følger også opp konsernets implementering av nye reguleringer og rapporteringskrav innenfor bærekraft.

Konsernsjef (CEO) og konsernledermøtet

Konsernsjefen (CEO) har ansvar for å iverksette risikostyring som bidrar til å oppfylle de målene styret setter for virksomheten, herunder effektive styringssystemer og internkontroll. Konsernledermøtet er konsernsjefens kollegium for overordnet ledelse. Alle vesentlige beslutninger som gjelder risiko- og kapitalstyring, vil normalt fattes i samråd med konsernledelsen. I konsernledermøtet deltar konserndirektørene i forretnings- og støtteområdene.

Styret og styreutvalg

Styret i DNB Bank ASA er konsernets øverste ansvarlige organ for forretningsdriften, og skal påse at virksomheten, herunder finansiell rapportering og formuesforvaltning, er gjenstand for betryggende kontroll. Styret fastsetter og følger opp DNBs langsiktige risikoprofil gjennom risikoappetitrammeverket.

Styret har ansvar for å påse at konsernet har en egenkapital som er forsvarlig ut fra risikoen og omfanget av virksomheten, samt at kapitalkrav blir overholdt. Styret foretar en løpende vurdering av kapitalsituasjon; se nærmere omtale i kapitlet om kapitalstyring og ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process).

Hvert år gjennomgår styret i DNB konsernsjefens rapport om status på internkontroll. Rapporten inneholder også en vurdering av de viktigste risikoområdene.

Gjennomgangen dokumenterer kvaliteten på arbeidet med internkontroll og risikostyring, og den skal avdekke eventuelle svakheter og forbedringsbehov.

Risikoutvalget

Risikoutvalget overvåker systemene for internkontroll, risikostyring og internrevisjon, og etterser at disse fungerer effektivt. Utvalget vurderer endringer i systemer og rutiner som fremlegges styret for godkjenning. I tillegg gir utvalget råd til styret angående risikoprofil, herunder risikoappetitt, og utvalget forbereder styrets oppfølging av risikoutvikling og risikostyring. Råd til styret omfatter også strategier for kapital- og likviditetsstyring, kreditt risiko, markedsrisiko, operasjonell risiko, etterlevelse, omdømme og øvrig risiko. Utvalget består av inntil fire styremedlemmer som velges for to år av gangen. Det er også et krav at minst en av utvalgets medlemmer har lengre erfaring med å identifisere, vurdere og styre risiko i store og komplekse selskaper. Organiseringen av DNBs utvalg for risikostyring, og den kvartalsvise rapportering av risikostyring til styret, vurderes å dekke de krav som er knyttet til dette i de land DNB har virksomhet i, herunder den amerikanske CFR §252.144¹.

¹) CFR § 252.144 - Krav til risikostyring og -komiteer for utenlandske bankorganisasjoner med 100 milliarder dollar eller mer i samlede konsoliderte eiendeler, men under 100 milliarder dollar i samlede amerikanske eiendeler.

Revisjonsutvalget

Revisjonsutvalget fører tilsyn med prosessen for finansiell rapportering og vurderer om DNBs internkontroll, herunder internrevisjon og risikostyringssystemer, fungerer effektivt. Utvalget skal videre påse at DNB har en uavhengig og effektiv ekstern revisjon. Revisjonsutvalget gjennomgår kvartalsvis finansiell rapportering for DNB. Utvalget foretar en grundig gjennomgang av skjønsmessige vurderinger og estimater i tillegg til eventuelle endringer i regnskapspraksis. Utvalget skal overvåke systemene for internkontroll samt konsernets internrevisjon, herunder etterse at disse fungerer effektivt, og vurdere endringer i systemer og rutiner som fremlegges styret til godkjenning. Revisjonsutvalget behandler kvartalsregnskap og forslag til årsregnskap for DNB Bank ASA og DNB-konsernet.

Kompensasjons- og organisasjonsutvalget

Styret velger opptil fire medlemmet til et Kompensasjons- og organisasjonsutvalg. Utvalget møtes normalt seks til syv ganger årlig. Ett av medlemmene er ansattvalgt styremedlem. Komiteen har ansvaret for å utarbeide retningslinjer, rammer og saker om godtgjørelse som krever styrets godkjenning, herunder variabel godtgjørelse til ansatte i hele eller deler av konsernet og andre viktige personalrelaterte saker vedrørende ledende ansatte. Utvalget skal også være styrets forberedende organ for utvalgte saker som omhandler kultur, ledelse og etterfølgerplanlegging.

AUTORISASJONER

Det skal foreligge fullmakter for enhver kredittbevilgning og posisjons- og handlerammer på alle vesentlige finansielle områder. Fullmakter og overordnede rammer besluttet i styret, og delegeres videre i organisasjonen. Enhver delegering skal godkjennes og følges opp av nærmeste overordnede leder. Alle fullmakter i DNB er personlige. Tildeling av fullmakter skjer etter vurdering av fullmektigens kompetanse og erfaring, samt det forretningsmessige behovet. Ved tildeling blir det opplyst om rammebetingelser og begrensninger i fullmakten. Alle fullmakter som er gitt i DNB dokumenteres og følges opp. For mer informasjon om fullmakter for kreditt-, likviditets- og markedsrisiko, se kapitlene for de respektive risikoformene.

OPPFØLGING OG RAPPORTERING

DNBs risikosituasjon rapporteres minst månedlig til konsernledelsen og minst kvartalsvis til styret. Oppfølging av mål, rammer og strategier inngår i denne interne risikorapporteringen. Risikostyring Konsern har det overordnede ansvaret for risikorapportering i DNB. Det gjelder både den interne risikooppfølgingen og risikorapportering til myndighetene. Alle nivåer i organisasjonen skal ha tilgang til relevant og nødvendig risikoinformasjon for å følge opp egen risiko.

Hensikten med internkontroll er å sikre at organisasjonen oppfyller sine mål for operasjonell effektivitet og effektivitet, pålitelig rapportering og overholdelse av lover, forskrifter og retningslinjer. DNB har et felles rammeverk for internkontroll. Et viktig element er den årlige internkontrollattesteringen, der alle områdene i konsernet gjør en oppsummerende vurdering av internkontrollen i sitt område.

I henhold til krav fastsatt av styret rapporterer compliancefunksjonen og GCCO regelmessig om etterlevelsessituasjonen til konsernsjef og til styret. Lokale compliancefunksjoner rapporterer regelmessig om etterlevelsessituasjonen til GCCO samt til leder for vedkommende område.

Alle ansatte i DNB har et ansvar for å rapportere og håndtere vesentlige hendelser eller avvik. Operasjonelle hendelser og compliance-brudd skal registreres i en taps- og hendelsesdatabase. Det skal registreres tiltak for alle alvorlige hendelser og compliance-brudd, og status rapporteres til konsernledelsen og styret.

Risikorapportering til styret i DNB

Tabellen viser de faste rapporteringene av risiko og etterlevelse til styret. I tillegg underrettes styret ved første møte dersom det oppstår brudd på risikoappetitrammer, brudd på terskelverdier i gjenopprettingsplanen eller andre vesentlige hendelser eller endringer i risikobildet.

Risikorapportering til styret

Tabellen viser de regelmessige uavhengige rapportene om risiko og etterlevelse til styret. I tillegg informeres styret ved første møte dersom det er brudd på risikoappetittgrenser, terskelverdier i gjenopprettingsplanen eller andre vesentlige hendelser eller endringer i risikosituasjonen.

Frekvens	Rapportering
Kvartalsvis	Risikorapporten Risikorapporten gir en bred gjennomgang av risikosituasjonen, med analyser og kommentarer. Rapporten er andrelinjes vurdering av risikobildet. Viktige elementer er risikonivå målt i henhold til rammeverket for risikoappetitt og status på indikatorene som er fastsatt i gjenopprettingsplanen.
Halvårlig	GCCOs etterlevelsesrapport Group Compliance utarbeider en rapportering av status og utvikling av etterlevelsessituasjonen. Rapporteringen er GCCOs selvstendige vurdering og skal gi et tydelig helhetsbilde av etterlevelsesrisiko i konsernet, og inngå som grunnlag for eventuelle tiltak. Operasjonell risikorapport Rapporten er en andrelinje vurdering av risikosituasjonen og risikoutviklingen innenfor operasjonell risiko. Rapporten fremlegges for konsernledelsen og styret sammen med DNBs risikorapport per første og tredje kvartal.
Årlig	ICAAP-rapport (Internal Capital Adequacy Assessment Process) ICAAP-rapporten inneholder en detaljert beskrivelse av DNB-konsernets prosess for egenevaluering av risiko- og kapitalsituasjon, samt analyser og vurdering av status ved årets slutt. Separate vurderinger og ICAAP-rapporter for vesentlige datterselskaper inngår i konsernets rapport. DNB-konsernets prosess for egenevaluering av likviditetssituasjonen ILAAP (Internal Liquidity Adequacy Assessement Prosess) beskriver og vurderer likviditetssituasjonen for hele DNB-konsernet. Gjenopprettingsplanen Gjenopprettingsplanen, som er en del av krisehåndteringsregelverket for banker, er en integrert del av DNB risiko- og kapitalstyring. En viktig del av gjenopprettingsplanen er en beskrivelse av ulike identifiserte tiltak som kan forbedre DNBs kapitaldekning og likviditetssituasjon i en tenkt krise. Planen revideres årlig. Status på definerte gjenopprettingsindikatorer rapporteres til styret hvert kvartal. Valideringsrapport Treffsikkerheten til bankens IRB- og IMM-modeller, som blir benyttet til kapitalkravsberegning, blir årlig vurdert av bankens uavhengige valideringsenhet. Dette foregår i to ulike valideringsprosesser, og resultatene blir presentert for styret i DNB. Internrevisjonen utarbeider etterlevelsesrapporter som vurderer etterlevelsen av de respektive kravene for IRB- og IMM-modeller. Disse rapportene behandles av styret i samme styremøte som valideringsresultatene.

STRESSTESTING

Stresstesting er et sentralt element i vurderingen av DNB-konsernets risikostyring, og i den økonomiske planleggingen. Stresstester benyttes for å anslå hvordan endringer i det makroøkonomiske bildet vil kunne påvirke behovet for kapital. Konsernledelsen er involvert i fastsettelsen av scenarier og forutsetninger som benyttes i stresstestene, og bruker resultatene som grunnlag for strategi og handlingsplaner.

- Viktige stresstester som gjennomføres minst årlig i DNB:
- I forbindelse med den årlige ICAAP-rapporteringen gjennomføres det omfattende stresstesting av DNB-konsernet og DNB Boligkreditt AS, se kapittel om kapitalstyring.
 - Det utvikles og testes krisescenarier som en del av DNB-konsernets gjenopprettingsplan.
 - Stresstester av spesifikke kredittporteføljer gjennomføres løpende.
 - Banken utfører jevnlig stresstester av likviditetsrisiko for å sikre at det finnes tilstrekkelige likvide aktiva for å møte vanskelige situasjoner på en tilfredsstillende måte.
 - Det er etablert et særskilt stresstestingsprogram for motpartsrisiko, som skal avdekke uønskede utfall av den samlede motpartsrisikoeksponeringen, både isolert og sett i sammenheng med bankens kredittrisikoeksponering.

RISIKOAPPETITT

Risikoappetittrammeverket er en del av den strategiske styringen av konsernet og består av rammer og vurderingsprinsipper for de mest vesentlige risikotyper for DNB. Prinsipper for risikoappetitt inngår som en del av styringsprinsippene på høyeste nivå i DNBs hierarki av styrende dokumenter.

Rammene i risikoappetitt skal implementeres ut i organisasjonen. Risikoindikatorer på lavere organisatoriske nivå bygger opp under rammene i risikoappetitt. Risikoindikatorer kan være uttrykt som rammer for kvantifiserbar risiko, eller som kvalitative vurderinger av risikonivå. De trenger ikke å være uttrykt gjennom de samme målene som brukes på konsernnivå, men de må kunne knyttes til de samme risikotypene og måle den samme utviklingen. Oppfølging av risikoindikatorene er tilpasset de enkelte forretningsområdene, og skal sikre at risikoen holdes innenfor det fastsatte nivået i risikoappetittrammeverket.

Risikonivået måles opp mot rammene i risikoappetitt hver måned, og gir en overordnet oppsummering av risikosituasjonen i DNB-konsernet. I rammeverket for risikoappetitt inngår 15 risikodimensjoner, på tvers av risikotyper og forretningsområder. Tabellen til høyre viser en oversikt over rammeverket med tilhørende dimensjoner som var gjeldene ved utgangen av 2021.

Måling og oppfølging

Gjennom løpende oppfølging av risikoappetitt sikres det at de risikoene som er identifisert som de mest sentrale på overordnet nivå, også er gjenstand for oppfølging og diskusjon i operative deler av organisasjonen.

- Konsernets status vurderes opp mot grensene i risikoappetitt, og fremgår i form av et grønt, gult, oransje eller rødt statuslys. Hver status har en klart definert betydning, og ved brudd på grenseverdier foreligger definerte handlingsregler som følger:
- Brudd på gul ramme kan håndteres av konsernledelsen
 - Brudd på oransje ramme kan håndteres av konsernledelsen, men styret skal orienteres.

Risikotyper og tilhørende dimensjoner i risikoappetitt

Risikotyper	Dimensjoner
Lønnsomhet og tapsabsorberende evne	→ Risikojustert avkastning
Kapitaldekning	→ Ren kjernekapitaldekning → Solvensmargin, DNB Livsforsikring AS, uten overgangsregler
Markedsrisiko	→ Markedsrisiko, målt som andel av økonomisk kapital
Kredittrisiko	→ Konsentrasjonsrisiko, innenfor bransjer og motparter → Kredittkvalitet (forventet kreditttap), totalt og per kundesegment → Kredittvekst, totalt og per kundesegment
Likviditetsrisiko	→ Likviditetsreserve → Stabil finansiering → Innskuddsdekning
Operasjonell risiko	→ IT risiko - IT-drift, framoverskuende risikovurdering → IT-risiko - IT-drift, tilbakeskuende risikovurdering → Operasjonelle tap → Cyber sikkerhet
Omdømmerisiko	→ Overordnet risikovurdering og omdømmemåling

Styringsprinsipper for risikoappetitt

- Som en del av rammeverket for risikoappetitt er det utarbeidet fire styringsprinsipper som beskriver rutiner og ansvar for hele DNB-konsernet.
- **Eierskap:** Rammeverket for risikoappetitt eies av styret. Alle endringer i rammeverket og styringsprinsippene må derfor godkjennes av styret.
 - **Ansvar:** Hvert enkelt risikoappetittutsagn har en koordinator i Risikostyring Konsern som er ansvarlig for oppfølging og utarbeidelse av eventuelle handlingsplaner dersom risikonivåene overstiges. Koordinatoren har også ansvaret for å vurdere om målingen fanger opp risikoutviklingen godt nok.
 - **Årlig gjennomgang:** Rammeverket for risikoappetitt skal vurderes minst én gang i året og skal finne sted uavhengig av den strategiske og finansielle planleggingsprosessen.
 - **Rapportering:** Konsernledelsen mottar en månedlig rapportering av risikonivå i konsernet i form av en «statusvurdering». Styret mottar en statusrapport med kommentarer og analyser hvert kvartal.

→ Brudd på rød ramme skal rapporteres til styret som del av agendaen ved neste styremøte. Det skal fremmes konkret forslag til mulige tiltak og/eller forslag om utvidelse av rammene for risikoappetitt.

GJENOPPRETTINGSPLAN

DNB har utarbeidet en gjenopprettingsplan i henhold til EUs Bank Recovery and Resolution Directive (BRRD). Gjenopprettingsplanen utarbeides som en integrert del av konsernets risiko- og kapitalstyringsrammeverk, og inntreffer ved brudd på forhåndsdefinerte indikatorer. Brudd på indikatorene utløser en grundig vurdering av situasjonen, og om tiltak skal gjennomføres. Gjenopprettingsplanen skal sikre at konsernet kan gjenopprettes fra en svært alvorlig stresssituasjon, uten involvering eller støtte fra myndigheter. DNB har også levert en avviklingsplan, kalt Living Will, til amerikanske myndigheter vedrørende virksomheten i USA.

Det er også utarbeidet en beredskapsplan for likviditet, som blant annet beskriver hvordan banken bør håndtere en likviditetskrise som enten gjelder kun for banken eller for bransjen som helhet. Avhengig av type krise som påvirker bankens likviditetssituasjon, og vurderingene som gjøres av ALCO og konsernledelsen, setter Konserntreasury opp en tiltaksplan for hvordan mangel på likviditet kan motvirkes. Planen inneholder triggerpunkter og tidsrammer innenfor hvert tiltak som skal iverksettes, samt prioritet av finansieringskilder og kostnader for alternative løsninger, og eventuell påvirkning på bankens kapitaldekning. Mulige tiltak kan være utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett ved bruk av ledige reserver i sikkerhetsmassen i DNB Boligkreditt AS, endring av betingelser på innskudd og begrensning av utlån samt å utnytte markedet for gjenkjøpsavtaler (repo-markedet) og sentralbankfasiliteter

gjennom pantsettelse av verdipapirbeholdninger. DNB har et hierarki av beredskapstiltak, som er illustrert i figuren til høyre. Risikoappetitrammeverket skal fungere som et tidlig varslingsystem, og det er derfor flere overlapp mellom indikatorene i risikoappetitt og gjenopprettingsplanen. For felles indikatorer vil rødt lys i risikoappetitt som regel sammenfalle med grenseverdier (gjenopprettingsterskel) i gjenopprettingsplanen.

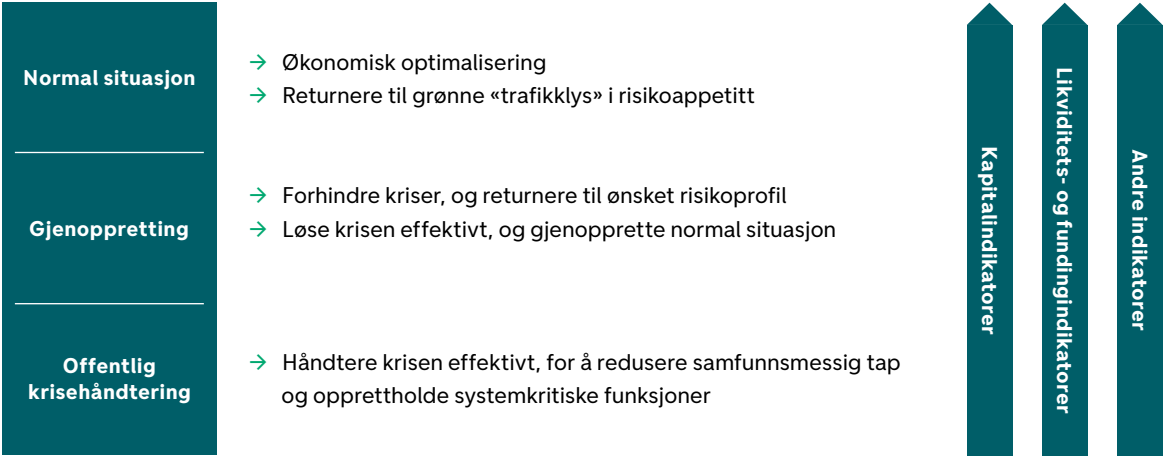
Gjenopprettingsplanen inneholder:

- strategisk analyse av DNB-konsernet, og samfunnskritiske funksjoner utført av DNB
- operasjonelle og juridiske avhengigheter, eksternt og internt i konsernet
- styringsprosesser i gjenopprettingsplanlegging, og ved iverksettelse av planen
- krisescenarier som kan utløse en gjenopprettingssituasjon
- gjenopprettingstiltak som kan forbedre konsernets kapitaldekning og likviditetssituasjon
- forberedende tiltak for å sikre gjennomføring av gjenopprettingstiltakene
- kommunikasjonsplan i en krisefase

Gjenopprettingsplanen oppdateres årlig og vurderes deretter av Finanstilsynet/DNB kollegiet². Tilsynsmyndighetene kan foreslå forbedringer, men kan også gi direkte pålegg om endringer. Indikatorene i gjenopprettingsplanen følges opp månedlig i risikorapporteringen til ALCO og kvartalsvis til styret.

Pandemien var en fullskala test av gjenopprettingsplanen og risikostyringsrammeverket. Det har vist seg at rammeverket for risikostyring har fungert godt under krisen. Konsernledelsen har fått oppdaterte og relevante analyser av DNBs risikoprofil gjennom hele koronapandemien.

Sammenhengen mellom risikoappetitt, konsernets ulike beredskapstiltak og gjenopprettingsplanen

2) DNB-kollegiet er sammensatt av tilsynsmyndighetene for landene i EU/EØS-området hvor DNB har datterbanker.

2

Kapitalstyring

Viktige elementer i kapitalstyringen er oppdatering av strategi og fastsettelse av finansielle mål, samt årlig oppdatering av risikoappetittrammene.

Innhold

- 18 Kapitaldekning og regulatoriske krav
- 20 Kapitalstyring og intern kapitalvurdering
- 23 Stresstesting av kapital

Ren kjernekapitaldekning

Prosent

19,4 (18,7)

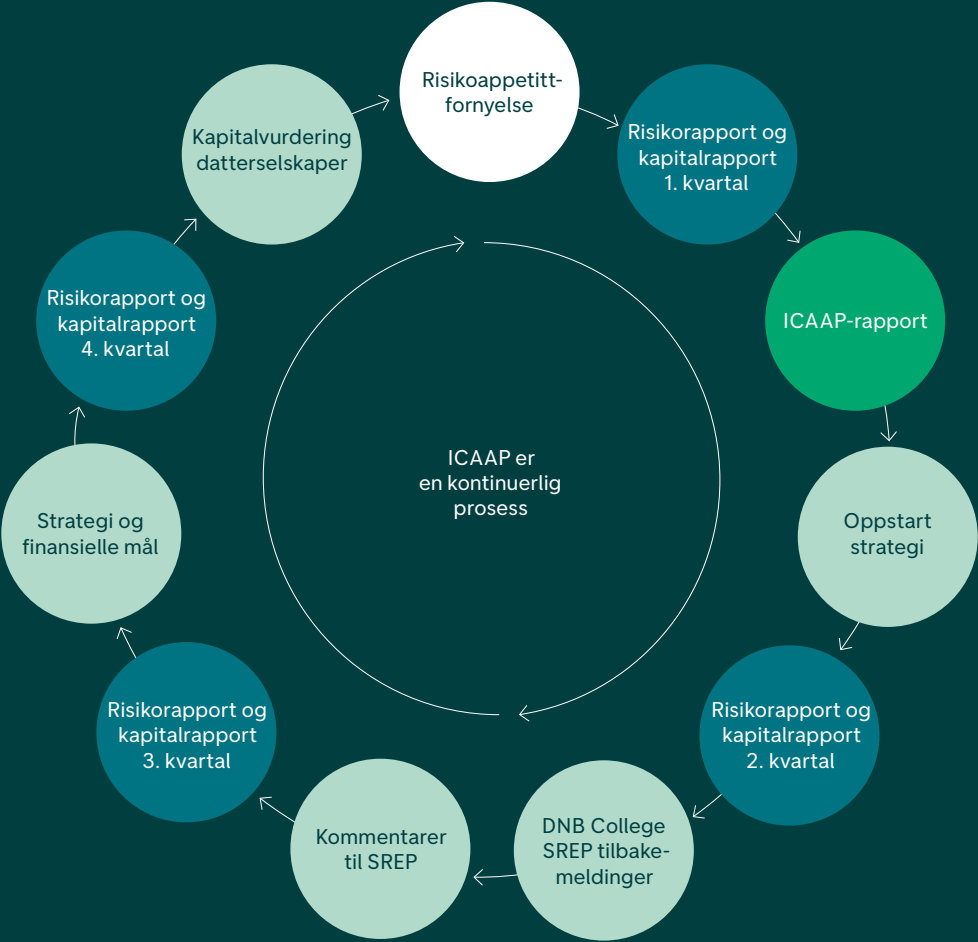
Kapitaldekning

Prosent

24,0 (22,1)

ICAAP-aktivitetene i DNB gjennom året

- Løpende risiko- og kapitaliseringsvurdering
- Risikoappetittfornyelse
- Strategi og finansielle mål
- ICAAP-rapport

KAPITALDEKNING OG REGULATORISKE KRAV

Ved utgangen av 2021 var ren kjernekapitaldekning for DNB-konsernet 19,4 prosent, som var 3,1 prosentpoeng over tilsynsmyndighetenes forventning.

Kapitaldekning

Kapitaldekningen er beregnet i henhold til EUs kapitaldekningsregelverk for banker og verdipapirforetak (CRR/CRD IV) som ble innført i Norge fra 31. desember 2019.

Tabellen til høyre viser de ulike elementene som til sammen utgjør kravene til kapitaldekning for DNB-konsernet. I tillegg til det samlede regulatoriske kravet til ren kjernekapitaldekning mener Finanstilsynet at DNB bør ha en kapitalkravsmargin bestående av ren kjernekapital på 1,5 prosent av beregningsgrunnlaget. Ved utgangen av 2021 var det samlede regulatoriske kravet til ren kjernekapitaldekning 16,3 prosent inkludert kapitalkravsmarginen. Kravet vil variere på grunn av motsyklisk buffer og systemrisikobuffer som bestemmes ut fra engasjementsstørrelse per land.

Ren kjernekapitaldekning for DNB-konsernet var 19,4 prosent og kapitaldekningen 24,0 prosent ved utgangen av året, mot henholdsvis 18,7 og 22,1 prosent ett år tidligere. Risikovektet beregningsgrunnlag (REA) ble i løpet av 2021 økt med 6,3 milliarder kroner, og blir omtalt senere i kapittelet. Ren kjernekapital økte med 8,2 milliarder kroner til 189,3 milliarder ved utgangen av 2021. Årets opptjente egenkapital bidro til en økning i ren kjernekapital med om lag 8,8 milliarder kroner.

Utvikling i risikovektet beregningsgrunnlag

Bankenes soliditet vurderes ved å se på kapital i forhold til REA. Minstekravet til total ansvarlig kapital er 8 prosent av REA for kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. REA er også grunnlag for beregningen av bevaringsbuffer, systemrisikobuffer, buffer for systemviktige foretak og motsyklisk kapitalbuffer.

REA økte med 6,3 milliarder kroner i løpet av året og utgjorde 973 milliarder ved utgangen av desember 2021. REA for kredittrisiko, inklusive motpartsrisiko, og markedsrisiko var om lag uendret, mens REA for operasjonell risiko økte med 3,3 milliarder kroner.

Kapitalkrav

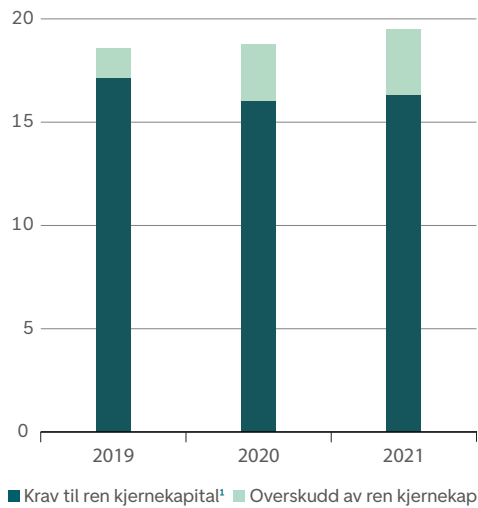
Under kapitalkravsregelverket må DNB oppfylle pilar 1-krav, herunder minimumskrav og bufferkrav, og pilar 2-krav.

Minstekrav

Minimumskravet til kapitaldekning i pilar 1 er at ansvarlig kapital utgjør minst 8 prosent av bankens risikovektede beregningsgrunnlag. Kapitaldekningskravet skal oppfylles av 4,5 prosent eller mer ren kjernekapital og minst 6 prosent kjernekapital inkludert hybridkapital. Resten kan oppfylles av tilleggskapital. Kapitaldekningsregelverket angir minstekravet til ansvarlig kapital basert på et risikovektet beregningsgrunnlag for kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko.

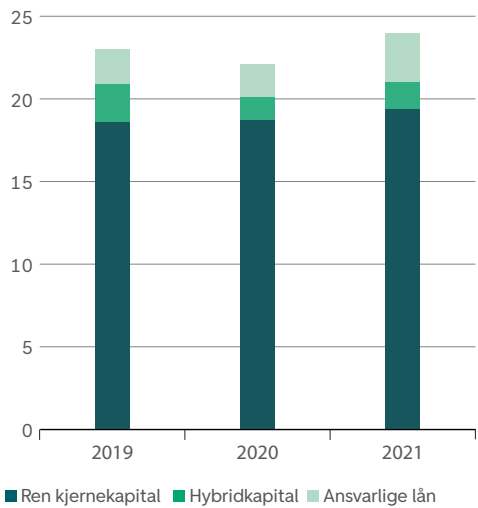
Ren kjernekapitaldekning

Prosent

Kapitaldekning

Prosent

Sammensetning av ulike kapitaldekningskrav

Prosent	des. 2021	des. 2020	des. 2019
Minstekrav til ren kjernekapital	4,5	4,5	4,5
Systemrisikobuffer	3,1	3,2	3,0
Buffer for systemviktige institusjoner (O-SII)	2,0	2,0	2,0
Motsyklisk buffer	0,8	0,8	2,1
Bevaringsbuffer	2,5	2,5	2,5
Pilar 2-tillegg	1,9	2,0	2,0
Krav til ren kjernekapitaldekning ¹	14,8	15,0	16,1
Hybridkapital	1,5	1,5	1,5
Krav til kjernekapitaldekning ¹	16,3	16,5	17,6
Ansvarlig kapital	2,0	2,0	2,0
Krav til kapitaldekning ¹	18,3	18,5	19,6

1) I tillegg kommer kapitalkravsmargin (Pillar 2 guidance) på minimum 1,0 i 2019 og 2020 og 1,5 prosentpoeng i 2021

SREP og pilar 2 krav

Finanstilsynet skal vurdere om det er behov for kapital for risikoforhold som ikke, eller bare delvis, er dekket gjennom kapitalkravene i pilar 1. Dette omtales som pilar 2-krav. Pilar 2-kravet fastsettes på årlig basis av Finanstilsynet på grunnlag av en samlet vurdering av risiko og kapitalbehov, gjennom Supervisory Review and Evaluation Process (SREP). Hovedkonklusjonen i Finanstilsynets vurdering i SREP for 2021 var at DNB-konsernet, på bakgrunn av risikonivå og eksterne forhold, hadde en tilfredsstillende kapitalisering per 31. desember 2020. Pilar 2-kravet for DNB er 1,9 prosent av beregningsgrunnlaget og må dekkes av ren kjernekapital.

Bufferkrav

En sentral del av kapitaldekningsregelverket er det kombinerte bufferkravet i pilar 1, som er summen av bevaringsbuffer, systemrisikobuffer, buffer for systemviktige foretak og motsyklisk buffer. Bufferkravene må oppfylles med ren kjernekapital . Ved brudd på bufferkravene kan ikke foretaket betale utbytte til aksjonærer, renter på fondsobligasjonskapital eller bonus til ansatte uten samtykke fra Finanstilsynet.

Det institusjonsspesifikke motsykliske bufferkravet utgjorde 0,77 prosent for DNB-konsernet ved utgangen av 2021. Dette kravet fastsettes som et vektet gjennomsnitt av buffersatsene som gjelder i de landene der relevante eksponeringer er lokalisert. Etter utbruddet av koronapandemien satt de fleste land hvor DNB har eksponeringer motsyklisk buffer ned til 0 prosent. Motsyklisk buffer i Norge ble redusert fra 2,5 prosent til 1 prosent den 13. mars 2020. Den 17. juni ble det vedtatt at denne økes til 1,5 prosent med virkning fra 30. juni 2022, og 16. desember ble

den vedtatt økt til 2,0 prosent med virkning fra 31. desember 2022. I sistnevnte vedtak fremkom det at Norges Bank, basert på daværende økonomiske utvikling og utsiktene til tap og utlånskapasitet i bankene, forventer å øke motsyklisk buffer til 2,5 prosent i løpet av første halvår 2022 med virkning ett år frem i tid.

Den institusjonsspesifikke systemrisikobuffersatsen utgjorde 3,1 prosent for DNB-konsernet ved utgangen av 2021 og er et vektet gjennomsnitt av satsene for systemrisikobuffer som gjelder for foretakets relevante eksponeringer. Gjeldende fra utgangen av 2020 har systemrisikobuffersatsen vært 4,5 prosent for norske eksponeringer.

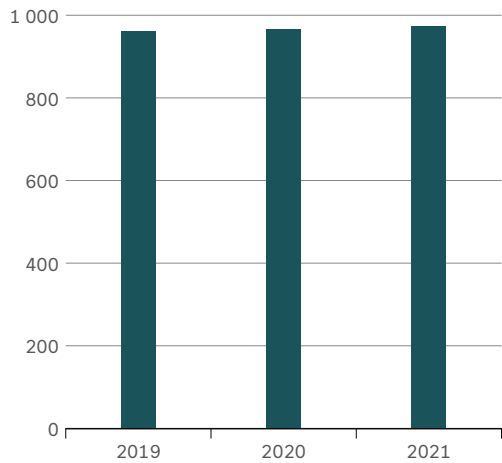
Den norske bufferen for systemviktige foretak (Other Systemically Important Institutions, O-SII) er 1,0 eller 2,0 prosent avhengig av bankens størrelse, og gjelder for hele beregningsgrunnlaget. For DNB er satsen på 2,0 prosent.

Det samlede kombinerte bufferkravet for DNB var 8,4 prosent ved utgangen av 2021, og det samlede regulatoriske kravet til ren kjernekapitaldekning var på 16,3 prosent². I sin kapitalplanlegging har DNB tatt hensyn til fullt motsyklisk bufferkrav på 2,5 prosent i Norge, som ventes å tre i kraft i 2023, og som vil øke myndighetenes forventning til ren kjernekapitaldekning til 17,6 prosent.

2) Inkludert Finanstilsynets kapitalkravsmargin på 1,5 prosent (Pillar 2 guidance)

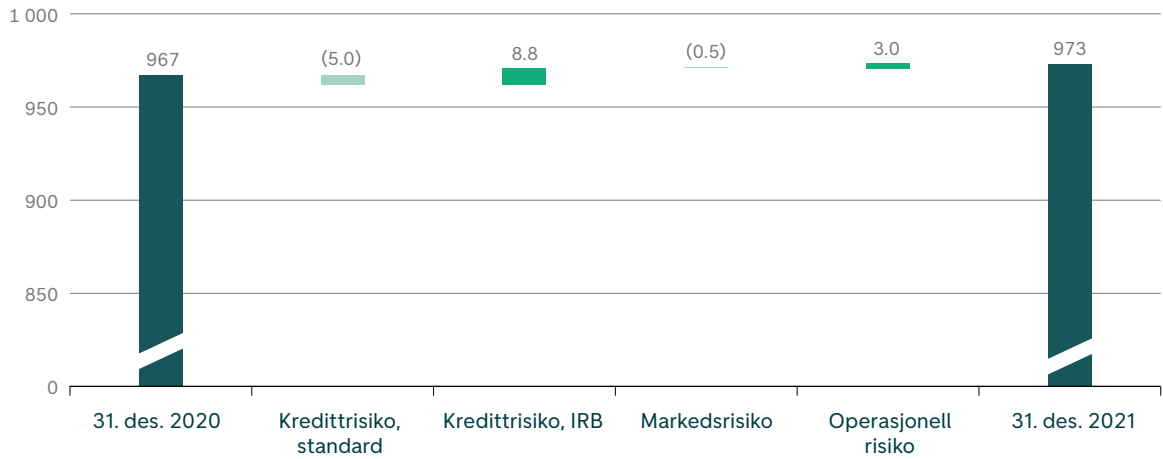
Risikovektet beregningsgrunnlag

Milliarder kroner

Utvikling i risikovektet beregningsgrunnlag

Milliarder kroner

Tabellen til høyre viser oppfyllelsen av minstekrav og bufferkrav ved utgangen av året. Ved årsslutt 2021 var det et overskudd av ren kjernekapital i forhold til de samlede kapitalkravene på 45,5 milliarder kroner.

Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel, eller «leverage ratio», ble etter den globale finanskrisen introdusert som et supplement til kapitaldekningsregelverket.

Kapitalstørrelsen er kjernekapital (Tier 1), som i tillegg til ren kjernekapital inkluderer hybridkapital. Beregningsgrunnlaget består av eiendeler, med tillegg av poster utenom balansen, som omregnes med konverteringsfaktorene fra standardmetoden for ordinær kapitaldekning. I tillegg gjøres det noen særskilte justeringer for derivater og gjenkjøpsavtaler. Definisjonene av kapitalstørrelser og beregningsgrunnlag følger av EUs forordning 575/2013 (CRR). Det norske kravet til uvektet kjernekapitalandel er bygget opp som et minstekrav på 3 prosent som gjelder for alle kredittinstitusjoner, et bufferkrav for banker på 2 prosent, og et ekstra bufferkrav på 1 prosent for systemviktige foretak. DNB har dermed, som eneste bank i Norge, et samlet krav til uvektet kjernekapitalandel på 6 prosent.

Gjennom den såkalte bankpakken har EU vedtatt et minimumskrav til uvektet kjernekapitalandel på 3 prosent, der kun globalt systemviktige banker får et bufferkrav utover minimumskravet. Eventuell institusjonsspesifikk risiko for «excessive leverage» skal adresseres ved pilar 2-krav. Innretningen av norske krav til uvektet kjernekapitalandel vil derfor å bli endret når EUs bankpakke ventelig gjennomføres i norsk rett i løpet av 2022.

Ved utgangen av 2021 var uvektet kjernekapitalandel for DNB-konsernet 7,3 prosent mot 7,1 prosent ett år tidligere. Den uvektede kjernekapitalandelen er vesentlig påvirket av nivået av sentralbankinnskudd på balansen. Konsernets uvektede kjernekapitalandel ekskludert alle fordringer på sentralbanker var 8,2 prosent ved årsslutt 2021 og var stabil gjennom året. Sentralbankinnskudd utgjorde 270 milliarder kroner ved årsslutt mens det daglige gjennomsnittet for 2021 var 708 milliarder kroner.

KAPITALSTYRING OG INTERN KAPITALVURDERING

Mål og prinsipper for kapitalstyringen

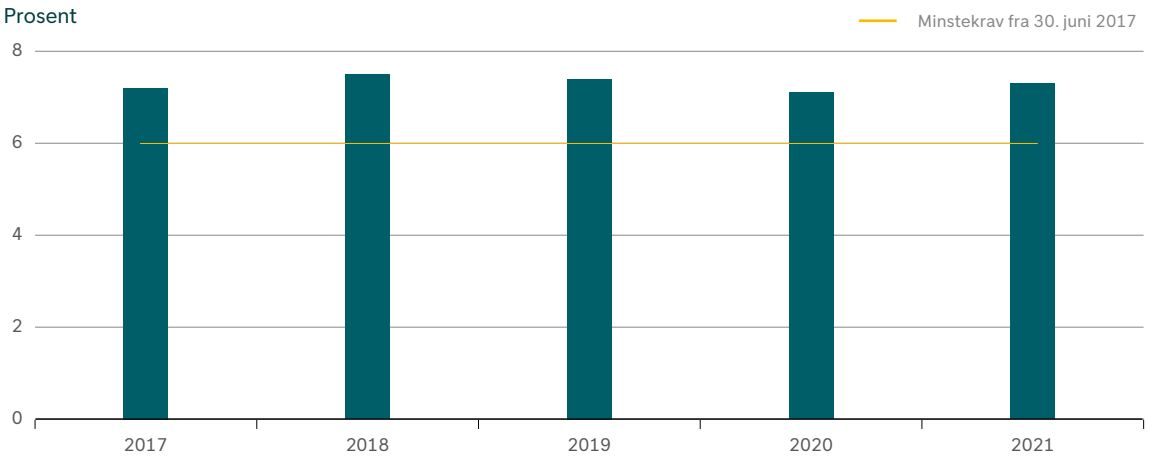
Ansvar for kapitalstyring ligger hos Chief Financial Officer (CFO) og prinsippene er fastlagt i konsernstandard. Kapitalstyringen skal balansere flere hensyn, og DNB skal ha en prosess for å vurdere kapitalbehov som medfører at konsernet:

- oppfyller regulatoriske krav med en margin som samsvarer med konsernets risikoprofil og risikotoleranse
- oppnår konkurransedyktige vilkår i innlånsmarkedene
- oppnår en konkurransedyktig egenkapitalavkastning
- kan oppfylle konsernets utbyttepolitikk
- har fleksibilitet til å utnytte vekstmuligheter i markedet

Samlede kapitalkrav, 31. desember 2021

Millioner kroner	Sats	DNB-konsernet
Risikovektet beregningsgrunnlag		973 431
Minstekrav til ren kjernekapital	4,5 %	43 804
Minstekrav kjernekapital	6,0 %	58 406
Minstekrav til total kapitaldekning	8,0 %	77 875
Pilar 2-krav	2,0 %	18 495
Bufferkrav som skal oppfylles med ren kjernekapital		
Bevaringsbuffer	2,5 %	24 336
Systemrisikobuffer	3,1 %	30 176
Buffer for systemviktige institusjoner (O-SII)	2,0 %	19 469
Motsyklisk buffer	0,8 %	7 495
Samlet bufferkrav	8,4 %	81 476
Oppfyllelse av kapitalkrav		
Samlet ansvarlig kapital		233 639
Krav til samlet ansvarlig kapital		177 846
Overskudd av samlet ansvarlig kapital		55 793
Kjernekapital		204 400
Krav til kjernekapital		158 377
Overskudd av kjernekapital		46 023
Ren kjernekapital		189 305
Krav til ren kjernekapital		143 776
Overskudd av ren kjernekapital		45 529

Uvektet kjernekapitalandel

Kapitalvurderingsprosessen

Prosessen for vurdering av kapitalbehov (Internal Capital Adequacy Process, ICAAP) skal sikre at konsernets kapital er tilpasset risikonivået. Prosessen skal være i tråd med Finanstilsynets krav til ICAAP og bygger på følgende:

- Med utgangspunkt i konsernets forretningsstrategier og finansielle planer gjøres det framoverskuende vurderinger av risiko, herunder klima- og ESG-risiko, regulatoriske krav og kapitaliseringsbehov. Konsernets kapitalisering, likviditet og finansiering er gjenstand for stresstester. Kapitalvurderingsprosessen omfatter risikoer som ikke er underlagt kravene fastsatt av myndighetene i pilar 1. Risiko kvantifiseres og vurderes basert på beregning av økonomisk kapital og stresstester i tillegg til regulatorisk risikovektet beregningsgrunnlag.
- Risikoforhold og kapitalsituasjonen vurderes fortløpende. Rapportering av finansiell situasjon og risikobildet som del av rammeverket for risikoappetitt gjøres månedlig (se for øvrig omtale i kapittelet for styring og kontroll av risiko). Vurdering av risiko, kapitalbehov og kapitalisering forelegges styret kvartalsvis. Finansiell plan for de kommende årene som er et resultat av konsernets årlige finansielle planprosess (Target Process) er både et grunnlag for ICAAP og gjenspeiler resultatene fra stresstesting, interne risikomålemetoder og regulatoriske krav.
- I den finansielle strategiprosessen blir målet for konsernets egenkapitalavkastning omgjort til et avkastningskrav for allokert kapital. Et sentralt prinsipp i DNBs styringsmodell er at konsernets kapitalbehov skal fordeles fullt ut til forretningsområdene. Økonomisk kapital, det vil si kapitalbehov beregnet med interne risikomodeller, er et av fordelingsgrunnlagene som brukes i kapitalallokeringen.

- Kapitalvurderingsprosessen dokumenteres minst årlig gjennom en særskilt ICAAP-rapport for konsernet og de viktigste datterselskapene, og behandles i de respektive styrene i konsernet. Konsernets egenvurdering av finansierings- og likviditetsbehov (ILAAP) inngår i rapporten. Flere av datterselskapene i DNB utarbeider egen ICAAP-dokumentasjon, som tas inn i DNB-konsernets rapport. Tilsynsmyndighetene evaluerer årlig ICAAP- og ILAAP-prosessene som et ledd i Supervisory Review and Evaluation Process (SREP).
- DNBs kvartals- og årsrapporter beskriver sammensetningen av ansvarlig kapital, vilkår som gjelder for de ulike kapitalinstrumentene som inngår i ansvarlig kapital, og regulatoriske fradrag fra ansvarlig kapital for DNB-konsernet og DNB Bank ASA. For å muliggjøre effektiv kapitalallokering og risikostyring i konsernet, kan ansvarlig kapital omfordeles til ulike juridiske enheter i konsernet. DNB kan generelt omfordele ansvarlig kapital i konsernet i den grad det er tillatt i henhold til gjeldende lover og forskrifter der DNBs juridiske enheter er hjemmehørende. DNB ser ingen andre vesentlige hindringer for overføringer av ansvarlig kapital internt i konsernet.

Interne vurderinger av kapitalbehov

Margin til regulatoriske kapitalkrav

DNB skal i normale tider ha en margin i form av ren kjernekapital som ligger noe over Finanstilsynets anbefaling til kapitalkravsmargin (Pillar 2 Guidance). Marginen skal dekke uforutsett volatilitet i risikovektet beregningsgrunnlag og i kapitalbasen, underbygge strategisk fleksibilitet og bidra til å opprettholde tillit til at utbytte betales i henhold til konsernets utbyttepolitikk og at renter betales på hybridkapitalen. DNBs langsiktige

utbyttepolitikk er å ha en utdelingsgrad på mer enn 50 prosent av overskuddet som kontantutbytte, forutsatt at konsernets kapitaldekning er på et tilfredsstillende nivå. DNB anvender andre kapitalinstrumenter enn ren kjernekapital for å oppfylle myndighetskravet til kapitaldekning på en kostnadseffektiv måte. Størrelsen både på annen kjernekapital (hybridkapital) og tilleggskapital skal i normale tider ha en margin mot minstekravene. Uvektet kjernekapitalandel (leverage ratio) for DNB på konsolidert nivå, på selskapsnivå og på underkonsolidert nivå skal i normale tider oppfylle regulatoriske krav med en rimelig margin. DNB er blant de best kapitaliserte finanskonsernene i Norden.

Kapitaliseringen av datterselskaper skal være tilstrekkelig til at norske, andre nasjonale og internasjonale regler om internprising overholdes. Kapitaliseringen av datterselskaper reflekterer for øvrig at kapitalressursene skal holdes så høyt i konsernstrukturen som mulig. Dette sikres ved at overskudd i underliggende virksomheter kanaliseres til holdingselskapet ved utbyttebetalinger og konsernbidrag. Kapitaliseringen av DNB Boligkreditt innrettes slik at myndighetskravet til kapitaldekning oppfylles med en margin som reflekterer variasjonene i resultat og kapital som forårsakes av endringer av markedsverdi på derivatkontrakter og av innlån i NOK. DNB Livsforsikring AS skal oppfylle solvenskravene med en rimelig margin, se «Solvency and Financial Condition Report» som publiseres 8. april 2022. Kapitaliseringen av utenlandske datterselskaper skjer på grunnlag av lokale kapitalkrav med en hensiktsmessig margin samt en konkret og helhetlig lånekapasitetsvurdering som hensyntar blant annet enhetenes risikoprofil og kredittverdighet, nivået hos sammenlignbare institusjoner lokalt samt størrelse og løpetid på finansiering fra morbanken.

Systemrisiko

I henhold til norsk regulering skal bankene i sin kapitalvurdering også vurdere systemrisiko. Systemrisiko er i EUs kapitaldekningsregelverk definert som risikoen for forstyrrelser, med potensielt alvorlige konsekvenser, for det finansielle systemet og for realøkonomien. Driverne for systemrisiko vil ofte være faktorer som allerede er en del av risikovurderingene, for eksempel boligprisutvikling. For å bedømme om systemrisikoen medfører et økt kapitalbehov må det derfor gjøres en vurdering av hvilke tiltak som allerede er gjennomført.

Høy gjeldsgrad i husholdningene, høye boligpriser og oljeprisavhengighet er forhold som øker systemrisikoen i Norge. Dette balanseres imidlertid av andre særtrekk ved norsk økonomi, som egen valuta, egen pengepolitikk, stor statsfinansiell handlefrihet og et sterkt sosialt sikkerhetsnett som har bidratt til mindre svingninger i Fastland-Norges BNP over tid sammenliknet med de fleste andre land i Europa. Risikoen i boligmarkedet har blitt møtt med tiltak i form av økte risikovekter for lån med pant i bolig i beregningen av bankenes kapitalkrav. I tillegg er det satt krav til låntakernes egenkapitalandel, avdragsbetaling og gjeldsbetjeningsevne gjennom forskrift om nye lån med pant i bolig.

Ratingbyrået S&P Global bygger sine ratinger blant annet på en analyse kalt Banking Industry Country Risk Assessment (BICRA), hvor de viktigste elementene i systemrisiko inngår. Norge, Sverige og noen få andre land har en svært god score hos S&P. Den finansielle sektoren i Norge er dessuten relativt liten sett i forhold til BNP, sammenliknet med de fleste andre land i Europa som det er naturlig å sammenligne seg med. DNB vurderer derfor systemrisikoen til å være relativt lav i Norge.

Sammenligning av økonomisk kapital og regulatoriske minstekrav

DNB beregner økonomisk kapital for alle hovedkategorier av risiko. Økonomisk kapital skal tilsvare 99,9 prosent av uventede tap med en tidshorisont på ett år, det vil si at økonomisk kapital skal reflektere et «tusenårs-tap». I beregningene benyttes en simuleringsmodell som beregner uventede tap for de enkelte risikoformene og for konsernet samlet. Kvantifiseringen er basert på historiske data. Det oppstår en diversifiseringseffekt når risikoene vurderes sammen, ettersom det er usannsynlig at alle tapshendelser inntreffer samtidig. Diversifiseringseffektene mellom risikokategorier og forretningsområder innebærer at konsernets økonomiske kapital blir lavere enn om forretningsområdene hadde vært selvstendige selskaper.

Figuren viser en sammenligning av økonomisk kapital og det regulatoriske minstekravet til kapital i pilar 1, det vil si 8 prosent av risikovektet beregningsgrunnlag (REA). Økonomisk kapital og det regulatoriske regelverket bygger på samme sikkerhetsnivå, det vil si 99,9 prosent av uventede tap.

Ved utgangen av 2021 var den interne risikoberegningen lavere enn det regulatoriske minstekravet i pilar 1. Forskjellen er først og fremst knyttet til målingen av kredittrisiko. Hovedårsaken til dette er at en del av kredittporteføljen måles etter standardmetoden i beregningen av det regulatoriske kapitalkravet. Ved utgangen av 2021 var 31 prosent av risikovektet beregningsgrunnlag for kreditt målt etter standardmetoden, som gir høyere risikovekt enn IRB-metoden. I beregningen av økonomisk kapital benyttes interne klassifiseringsmodeller for alle porteføljer,

uavhengig av om modellene har formell IRB-godkjennelse. Kredittporteføljen er vurdert til å være vel diversifisert med hensyn til bransjer, og det blir derfor ikke beregnet tillegg i økonomisk kapital for konsentrasjonsrisiko mot bransjer. Det beregnes et lite tillegg for konsentrasjonsrisiko mot enkeltkunder.

For markedsrisiko er den interne beregningen mer konservativ enn metoden som legges til grunn for beregning av det regulatoriske minimumskravet til kapital i pilar 1. Den viktigste forskjellen er at egenkapitalinvesteringer i bankporteføljen behandles som kredittrisiko i kapitalkravsregningen, med risikovekt på 100 prosent og tilhørende kapitalkrav på 8 prosent. Økonomisk kapital beregnet for de samme investeringene er om lag 40 prosent av eksponeringen. Den interne markedsrisikomålingen inkluderer også elementer som de regulatoriske kravene ikke dekker i pilar 1-kravene. Dette er risikoforhold som dekkes gjennom pilar 2-tillegg i det regulatoriske kapitalkravet.

Økonomisk kapital for DNB Livsforsikring AS tar utgangspunkt i DNB Livsforsikring ASs kapitalkrav under Solvens II, og skaleres opp fra 99,5 prosent til 99,9 prosent for å reflektere konfidensintervallet for økonomisk kapital. Regulatorisk kapitalkrav for forsikring er knyttet til størrelsen på egenkapital og annen ansvarlig kapital som konsernet har tilført forsikringsvirksomheten.

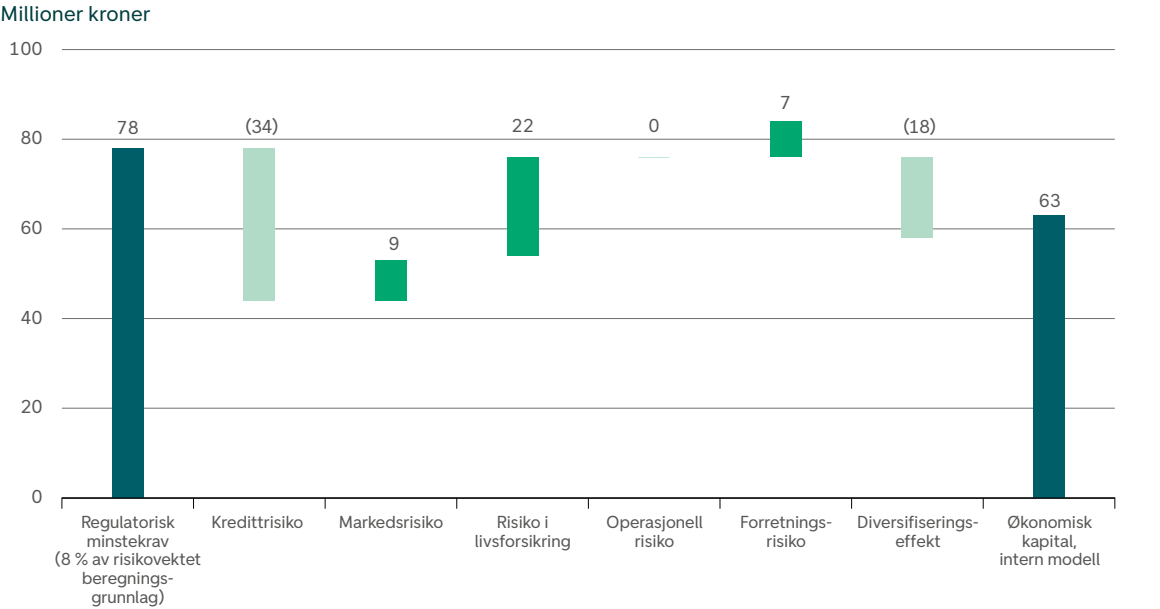
Forretningsrisiko er ikke dekket i pilar 1-kravene. I beregningen av økonomisk kapital behandles forretningsrisiko som en residualrisiko, og reflekterer tapene som ikke kan knyttes til andre kvantifiserte risikokategorier.

Økonomisk kapital

Millioner kroner	31. des. 2021	31. des. 2020
Kredittrisiko	34 791	36 860
Markedsrisiko	10 359	10 978
Risiko i livsforsikring ³	21 626	22 659
Operasjonell risiko	7 835	7 458
Forretningsrisiko	6 516	6 452
Brutto økonomisk kapital	81 127	84 407
Diversifiseringseffekt	(18 271)	(17 988)
Netto økonomisk kapital	62 856	66 419
Diversifiseringseffekt i prosent av brutto økonomisk kapital	23	21

3) Økonomisk kapital tilknyttet DNB Livsforsikring AS er inkludert i tabellen selv om det er utenfor det regulatoriske scopet (CRD IV-konsern), ettersom det har en vesentlig påvirkning på konsernets samlede økonomiske kapital.

Sammenligning av kapitalkrav og økonomisk kapital

DNB har en vesentlig resultatarisiko knyttet til basisswapper i bankaktiviteten. Dette er derivatkontrakter som brukes for å konvertere innlån i valuta til finansiering i norske kroner. Kontraktene blir løpende verdsatt til virkelig verdi i finansregnskapet og påvirker bankens resultat. Siden kontraktene i praksis holdes til forfall, vil imidlertid verdisvingningene bli nøytralisert over løpetiden. Se en mer detaljert beskrivelse av risikoen tilknyttet basisswapper i kapittelet om markedsrisiko.

Effekter av EUs implementering av det slutførte Basel III-regelverket

EU-kommisjonen publiserte 27. oktober 2021 sitt forslag til implementering av det slutførte Basel III-regelverket, ofte omtalt som CRR3 og CRD6. EUs formål med det nye regelverket er å gjennomføre Basel-komiteens anbefalinger for å styrke den finansielle stabiliteten og samtidig understøtte EU-bankenes kredittformidlingsevne. EU-kommisjonen foreslår at regelverket skal iverksettes 1. januar 2025, med overgangsregler i ytterligere fem år. Basert på kommisjonenes forslag til regelverk, vurderer DNB at effekten for banken vil være begrenset, men det er både usikkerhet knyttet til effekten at Europakommisjonens forslag og mulige endringer som vil komme i EUs beslutningsprosess.

STRESSTESTING AV KAPITAL

ICAAP stresstest

Styret forelegges en omfattende stresstest, ICAAP-stresstesten minst én gang i året. Denne danner grunnlag for å vurdere om konsernets kapitalisering er tilstrekkelig. Dette gjøres normalt i forbindelse med behandlingen av konsernets strategi og finansielle mål for de neste tre årene (Target Process). Resultatene fra Target Process og ICAAP-stresstesten utgjør en viktig del av konsernets ICAAP-rapport.

Stresstesten i ICAAP forutsetter en signifikant svekkelse i den makroøkonomiske situasjonen, og den viser effekten på konsernets risikosituasjon, resultat og kapitalisering. Som utgangspunkt for den årlige stresstesten utarbeides et stress-scenario basert på relevante risikofaktorer. Scenariet vurderes av balansestyringsutvalget (ALCO) og godkjennes av Chief Financial Officer. I stresstesten benyttes modellen for beregning av forventede tap (nedskrivninger) på kredittporteføljen og supplerende analyser av utvalgte porteføljer. Konsernets modell for beregning av økonomisk kapital benyttes for å estimere tap relatert til forretningsrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko.

ICAAP-scenarioet tar utgangspunkt i sterk økning i inflasjonen i 2022 på grunn av de intensive finansielle redningspakkene under pandemien, høy pengemengde, samt knapphet på råvarer og økning i produksjons- og transportkostnader. Sentralbankene øker styringsrentene betydelig tidlig i 2022 som svar på forventet vedvarende høy inflasjon. Samtidig er veien ut av pandemien preget av høy usikkerhet. Boligpriser og aksjemarkeder faller sterkt høsten 2022.

Europa og USA går inn i en resesjon i 2023. Tilbakegangen er drevet av problemer med å betjene høy privat og offentlig gjeld og en eskalering av handelskrigen mellom USA og Kina. Kinas finansielle ubalanser skaper problemer i 2023 og hele verden går inn i en resesjon. Utfordringer i den kinesiske eiendoms- og byggsektoren smitter over på resten av landets realøkonomi. Lav aktivitet i Kina fører til sterkt fall i råvarepriser. Den globale nedturen trekker inflasjonen ned igjen og styringsrentene settes til nivåer rundt null eller svakt negative.

Det makroøkonomiske scenariet og tilhørende antakelser var som følger:

- Norsk Fastlands-BNP faller akkumulert over 4 prosent i 2023 og 2024.
- Oljeprisen faller til nivåer rundt 25-45 dollar per fat, og oljeinvesteringene på norsk sokkel reduseres betydelig.
- Den registrerte arbeidsledigheten stiger til 6,7 prosent, noe over nivået fra den norske bankkrisen tidlig på 1990-tallet.
- Boligprisene faller rundt 40 prosent. Husholdningene reagerer på fallende boligpriser, fallende reallønnsvekst og et usikkert arbeidsmarked ved å redusere privat forbruk.

- Styringsrenten antas å være 3 prosent i 2022 som svar på forventningene om vedvarende høy inflasjon. I 2023 settes styringsrenten til null. Høyere pengemarkedspremier, spesielt i begynnelsen av scenarioet, vil holde 3-måneders NIBOR mellom 4 og 0,5 prosent gjennom stresstestperioden.
- Global BNP faller 0,1 prosent i 2023, tilsvarende nivået fra 2009 under den globale finanskrisen. Norsk eksport av tradisjonelle varer og tjenester er betydelig svekket til tross for en svakere krone.

Resultatene fra stresstesten viste negativt årsresultat i det første av de fire årene. Det negative resultatet skyldes tap på utlån og tap knyttet til operasjonell risiko, forretningsrisiko og markedsrisiko. Den rene kjernekapitaldekningen falt fra 19,4 prosent i 2021 til 17,5 prosent i 2024, før positive resultater bidro til å løfte kapitaldekningen til 17,7 prosent i 2025. ICAAP-stresstesten er satt opp i henhold til Finanstilsynets krav om underskudd i minst ett av årene i stresstesten (ref. Finanstilsynets rundskriv 12/2016).

I tillegg til bankens egne stresstester gjennomfører Finanstilsynet en årlig stresstest av DNB. Amerikanske regulatoriske krav til stresstesting er dermed oppfylt, j.fr. CFR § 252.146⁴.

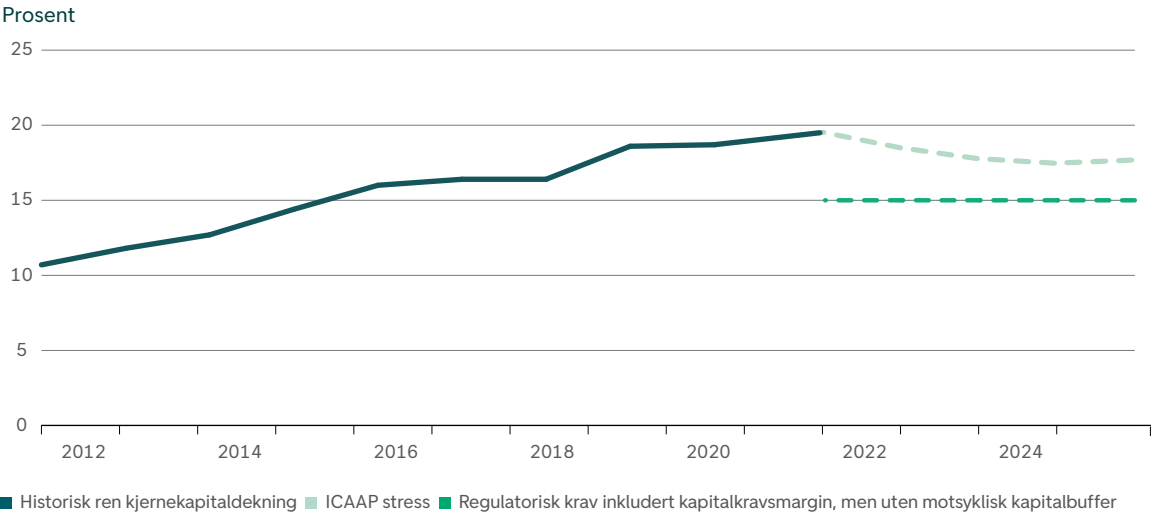
⁴) CFR § 252.146 – Krav til stresstesting av kapital for utenlandske bankorganisasjoner med 100 milliarder dollar eller mer i samlede konsoliderte eiendeler, men under 100 milliarder dollar i samlede amerikanske eiendeler

EBA Stresstest

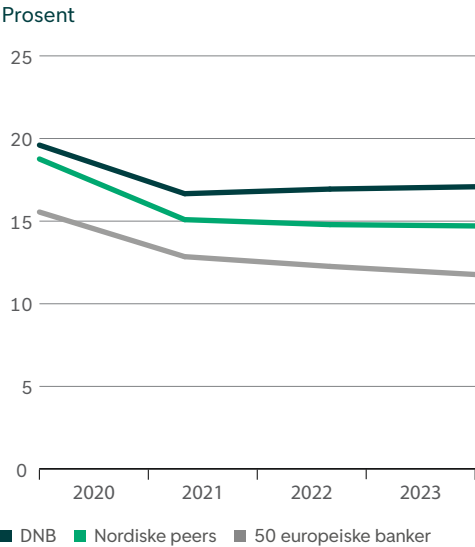
I 2021 deltok DNB i EBA stresstest sammen med 49 andre europeiske banker. Denne stresstesten gjennomføres annethvert år. Stresstesten viste at DNB er godt kapitalisert og har en god evne til gjeninnhenting. Resultatet av stresstesten viste et fall i ren kjernekapitaldekning for DNB Bank-konsernet på 2,9 prosentpoeng fra 19,6 prosent i 2020 til 16,7 prosent ved utgangen av 2021 (se figur). Det er særlig utlånstap, tap relatert til markedsrisiko og operasjonell risiko, samt økning i risikovektet beregningsgrunnlag som bidrar til fallet i kapitaldekningen. Positive resultater i 2022 og 2023, delvis motvirket av en videre økning i risikovektet beregningsgrunnlag, bidrar til at ren kjernekapitaldekning øker til 17,1 prosent ved slutten av 2023. Uvektet kjernekapitalandel (leverage ratio) faller fra 7,3 prosent i 2020 til 6,6 prosent i 2021, men økte igjen til 7,3 prosent i 2023.

Sammenlignet med andre banker fremstår DNB som svært solid. Målt etter ren kjernekapitaldekning siste år i stresstesten ligger DNB på fjerde plass, av de 50 bankene, etter to nederlandske banker for offentlig finansiering og SEB. DNB rangerer som nummer ni målt etter størrelsen på fallet i ren kjernekapitaldekning fra høyeste til laveste nivå gjennom stresstestperioden. At DNB havner som den fjerde mest solide banken skyldes høy kapitalisering ved starten av stresstesten, samt god inntjening og lave kostnader relativt til de andre bankene.

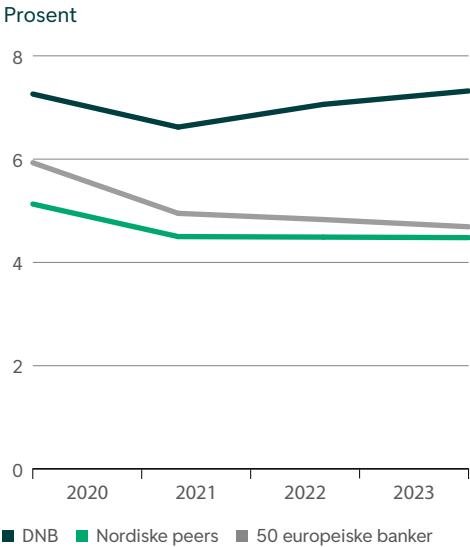
Ren kjernekapitaldekning i ICAAP-stresstesten

Ren kjernekapitaldekning i EBAs stresstest

Uvektet kjernekapitalandel i EBAs stresstest

3

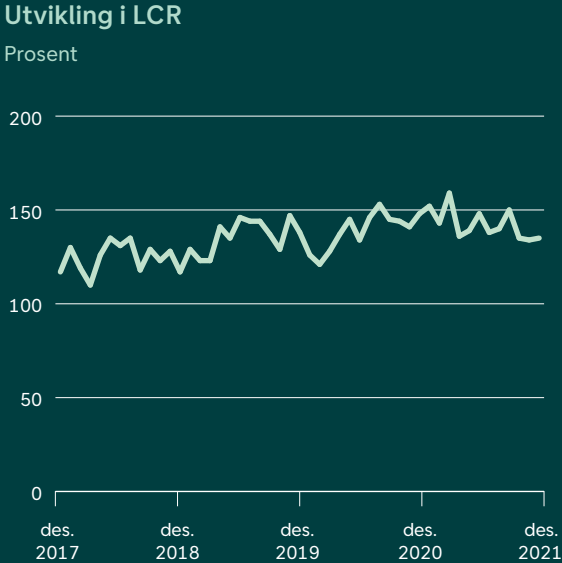
Likviditetsrisiko og balansestyring

DNB søker å opprettholde en veldiversifisert finansiering, blant annet gjennom en bred innskudds- og innlånsbase fra personkunder og bedriftskunder. Det norske finansmarkedet er imidlertid relativt lite og DNB er avhengig av internasjonal finansiering i ulike valutaer. DNB hadde god tilgang på finansiering i 2021. Innskuddsdekningen fortsatte å øke gjennom året og likviditetssituasjonen var tilfredsstillende.

Innhold	
26	Utvikling i likviditetsrisiko i 2021
26	Finansiering
28	Likviditetsporteføljer
29	Styring og kontroll av likviditetsrisiko
29	Stresstesting av likviditetsrisiko

Definisjon

Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser ved forfall eller ikke klarer å møte sine likviditetsforpliktelser uten at kostnaden ved dette øker i betydelig grad. Likviditet er helt avgjørende for finansiell virksomhet, men risikoen blir som regel først synlig når andre hendelser har ført til bekymring for konsernets evne til å gjøre opp for seg.

Likvide aktiva
Milliarder kroner
576 (609)

Langsiktig verdipapirgjeld
Milliarder kroner
560 (618)

Gjennomsnittlig LCR i 2021
Prosent
137 (140)

Gjennomsnittlig NSFR i 2021
Prosent
113 (110)

UTVIKLING I LIKVIDITETSRISIKO I 2021

DNB hadde god tilgang på finansiering, samt en tilfredsstillende likviditetssituasjon ved årsslutt. Innskuddsdekningen fortsatte å bedre seg gjennom året. DNB gjennomførte flere opptak av lang finansiering som en tilpasning til kommende krav til ansvarlig kapital og konvertibel gjeld (MREL) til fordelaktige priser i et marked preget av mye tilgang på sentralbank likviditet og reduserte funding kostnader.

Markedsuroen som oppstod på grunn av koronapandemien tidlig i 2020 resulterte i at norske og utenlandske sentralbanker kom med tiltakspakker som bidro til å stimulere markedene for kortsiktig sikret og usikret finansiering, slik at markedene normaliserte seg relativt raskt. Gjennom samme markedsuro økte kredittspreadene kraftig i en kort periode. Det har gjennom 2021 vært en normalisering av kredittspreadene til nivåer før pandemien, men på slutten av november ble er det igjen observert økt volatilitet og spreadutgang ettersom nye virusvarianter har dukket opp og økt usikkerhet rundt økonomisk utvikling internasjonalt igjen har festet seg. Norges Bank satte ned styringsrenten fra 1,5 prosent til null prosent i mai 2020 og i 2021 er renten delvis reversert gjennom to økninger av styringsrenten på 0,25 prosentpoeng i henholdsvis september og desember. Norges Bank forventer en gradvis normalisering av rentenivået med en rentebane som antyder flere renteøkninger i 2022 etter hvert som økonomisk aktivitet tiltar og markedene normaliseres. Utsiktene til en vedvarende høyere inflasjon setter ytterligere press på økt takt i sentralbankenes renteøkning fremover.

I CRR/CRD IV-regelverket stilles det krav til at foretakene til enhver tid har en likviditetsreserve (Liquidity Coverage Ratio, LCR) på minimum 100 prosent for alle valutaer samlet. Det vil si at foretakenes beholdning av likvide eiendeler som minst skal tilsvare netto likviditetsutgang i en situasjon med stress i penge- og kapitalmarkedene 30 dager frem i tid. LCR holdt seg godt over minstekravet på 100 prosent i hele 2021, og var ved utgangen av desember på 135,2 prosent. Det er i tillegg fastsatt krav til LCR i norske kroner på 50 prosent, og for andre signifikante valutaer er kravet satt til 100 prosent. Tabellen øverst til høyre viser LCR i hovedvalutaene og totalt ved utgangen av 2020 og 2021.

Det langsiktige likvidtetsrisikomålet (Net Stable Funding Ratio, NSFR) definerer illikvide aktiva, herunder utlån til kunder, som må finansieres av stabile innlånskilder. Som stabile lånekilder regnes kundeinnskudd, egenkapital og innlån med mer enn tolv måneder gjenværende løpetid. I henhold til regelverket stilles det krav til at nivået på NSFR til enhver tid er på minst 100 prosent. NSFR var 112 prosent ved utgangen av 2021, sammenlignet med 109 prosent fra 2020.

FINANSIERING

DNB finansieres hovedsakelig gjennom innskudd, obligasjonslån og kortsiktig sikret og usikret markedsfinansiering.

DNBs samlede netto langsiktige verdipapirgjeld var på 560 milliarder kroner ved utgangen av 2021, sammenlignet med 618 milliarder kroner året før. Ordinær seniorfinansiering gjøres i hovedsak gjennom det europeiske Euro Medium Term Note (EMTN)-programmet. I tillegg er det etablert seniorprogrammer i amerikanske dollar og japanske yen. I markedet for

obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) er det etablert låneprogram i Europa og USA.

Det norske markedet for obligasjoner med fortrinnsrett har vokst seg større enn det norske statsobligasjonsmarkedet, og er like likvid. Obligasjoner med fortrinnsrett er et viktig instrument for langsiktig finansiering i DNB og utstedes av DNB Boligkreditt AS. Investorene får sikkerhet i selskapets portefølje av boliglån, som har høy kvalitet. I urolig tider har obligasjoner med fortrinnsrett vist seg å være et mer robust og rimelig innlånsinstrument enn ordinære seniorobligasjoner.

MREL er et krav om at banker må ha et minimumsnivå av ansvarlig kapital og kvalifiserende gjeld, som kan nedskrives eller konverteres til egenkapital (bail-in) når en bank er nær konkurs. Det er krav om at deler av MREL kapitalen skal bestå av etterstilt seniorgjeld. Ordinær seniorgjeld som har minimum ett år igjen til forfall karakteriseres som MREL kvalifiserende gjeld ut 2023. Det var tidligere også et krav om at kvalifiserende ordinære seniorgjeld måtte være utstedt før 1. januar 2020, som forklarer opptaket av betydelige volum seniorgjeld i 2019, men Finanstilsynet gikk senere bort fra dette kravet. Etter en 3-årig opptappingsfase må gjeldskravet etter utgangen av 2023 oppfylles med etterstilt gjeld. En ny gjeldsklasse mellom senior og Tier 2, såkalt Tier 3-kapital bestående av etterstilte seniorobligasjoner, vil benyttes for å oppfylle kravet til etterstilt gjeld. Norske myndigheter har begrenset kravet til etterstilt gjeld til å utgjøre maksimalt to ganger kapitalkravene i pilar 1 og pilar 2 pluss kombinerte bufferkrav, noe som har redusert bankens behov for utstedelse av etterstilt seniorgjeld. Fristen for å oppfylle kravet med Tier 3 ble utsatt ett år som følge av markedsuroen, fra 1. januar 2023 til 1. januar 2024.

Utvikling i LCR, signifikante valutaer

Prosent	EUR	USD	NOK	Total
31. desember 2021	170	251	67	135
31. desember 2020	221	266	74	148

Utvikling i NSFR, signifikante valutaer

Prosent	EUR	USD	NOK	Total
31. desember 2021	529	158	82	112
31. desember 2020	471	102	81	109

Utestående seniorfinansiering og obligasjoner med fortrinnsrett

Milliarder kroner	Senior-finansiering		Obligasjoner med fortrinnsrett	
	NOK	Valuta	NOK	Valuta
31. desember 2021	11,2	174,7	45,0	328,9
31. desember 2020	14,4	169,2	63,3	370,7

DNB utstedte for første gang Tier 3-kapital i september 2020 og det ble utstedt fem etterstilte seniorobligasjoner i 2021, alle møtt med stor interesse fra investorer. DNB oppfyller dermed etterstillelseskravet og det effektive MREL-kravet, som er fastsatt av krisehåndteringsmyndighetene til henholdsvis 21,95 prosent og 35,75 prosent av risikovektet beregningsgrunnlag fra 1. januar 2022, med god margin.

DNB har tidligere etablert et rammeverk som gjorde det mulig å utstede grønne obligasjoner med fortrinnsrett. Nå har det også blitt etablert et rammeverk for usikrede innlån, både senior obligasjonsinnlån og nye MREL-innlån. Pengene hentet inn vil bli brukt til å finansiere grønne utlån i banken, henholdsvis innenfor fornybar energi, grønn transport og grønn næringseiendom. Dette er et positivt bidrag til DNBs bærekraftambisjoner. Les mer om bankens rammeverk for grønn finansiering og vår bærekraftige strategi på ir.dnb.no.

Figuren øverst til høyre viser forfallsprofilen for den langsiktige finansieringen til DNB ved utgangen av 2021, fordelt mellom usikrede seniorobligasjoner, etterstilte seniorobligasjoner og obligasjoner med fortrinnsrett. Forfallsprofilen er tilnærmet lik fjorårets, hvor det er et relativt høyt forfall av seniorgjeld de neste årene, som skyldes det store opptaket av seniorgjeld i 2019. Figuren viser også forfall til Tier 3 fra 2025 og utover.

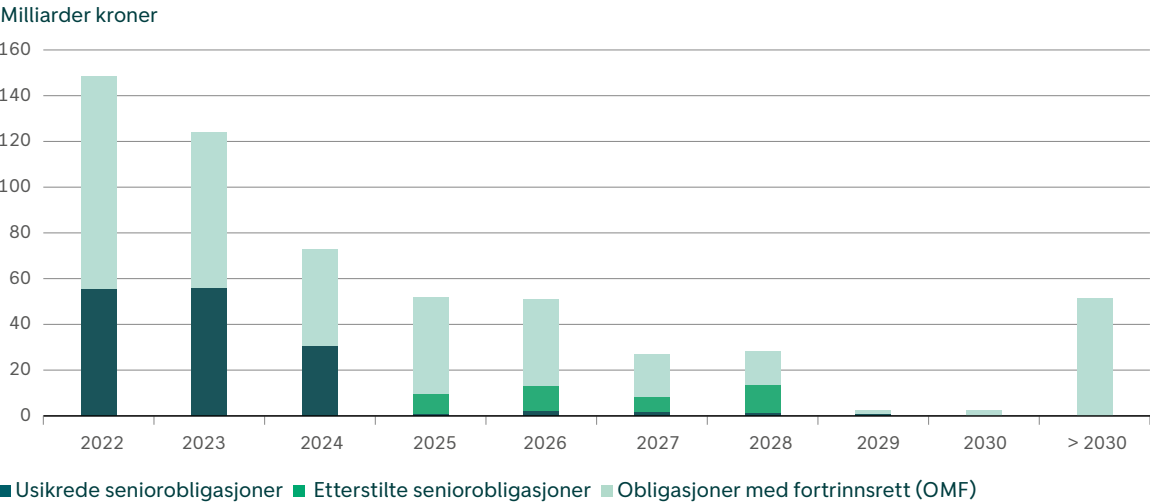
Gjennomsnittlig gjenværende levetid på verdipapirgjelden var 3,5 år ved utgangen av 2021, uendret fra 2020. Opptaket av seniorgjeld i 2019 var relativt stort og kvalifisert i henhold til MREL-kravet. Innen utgangen av 2023 må dette refinansieres med etterstilt gjeld (Tier 3). Den gjennomsnittlige løpetiden for langsiktig finansiering har ligget rundt 4 år de siste

årene. Figuren nederst til høyre viser utviklingen i gjennomsnittlig løpetid på den langsiktige finansieringen, sammensatt av usikrede seniorobligasjoner, etterstilte seniorobligasjoner og obligasjoner med fortrinnsrett.

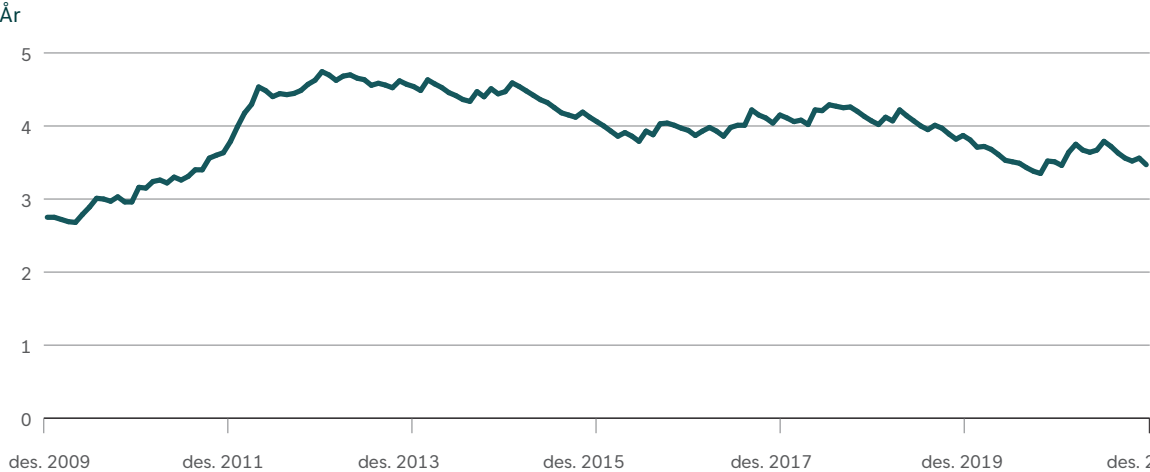
Innskuddsdekningen måles som kundeinnskudd i prosent av netto utlån til kunder, justert for kortsiktige pengemarkedsplasseringer. Innskuddsdekningen forbedret seg også gjennom 2021 og var 74,2 prosent ved utgangen av året, sammenlignet med 67,3 prosent året før. Dette skyldes en økning i innskudd gjennom året kombinert med en noe mer forsiktig vekst i utlån. Se figur på neste side.. Innskudd fra kunder økte med 139 milliarder kroner, tilsvarende 12,6 prosent gjennom 2021. Utlån til kunder økte med 54 milliarder kroner, en vekst på 3,3 prosent.

For kortsiktig finansiering opererer DNB med flere sertifikatprogrammer. Programmene gir god tilgang til kortsiktig finansiering. Å benytte flere finansieringskanaler bidrar til stor fleksibilitet for å møte investorenes interesser. DNB er en bank med god kredittrating i en sterk økonomi og tiltrekker seg betydelige midler fra andre banker, sentralbanker og pengemarkedsfond. Midlene omfatter driftsinnskudd og overskuddslikviditet fra nasjonale og internasjonale banker. Sammen med sertifikatfinansiering danner disse midlene en kortsiktig likviditetsbuffer.

Langsiktig finansiering, forfallsprofil

Gjennomsnittlig løpetid på langsiktig finansiering, usikrede seniorobligasjoner, etterstilte seniorobligasjoner og obligasjoner med fortrinnsrett

Pantsatte eiendeler

Bruken av obligasjoner med fortrinnsrett har bidratt til å øke oppmerksomheten rundt pantsatte eiendeler. Det er en høy andel utlån som er sikret med pantsatte eiendeler i Norge. Årsaken er at Norge ikke har et effektivt marked for verdipapirisering og at nesten alle utlån holdes på bankens balanse. I tillegg eier en stor andel av befolkningen egen bolig finansiert med lån. Dagens nivå av pantsatte eiendeler i DNB vurderes som komfortabelt, tatt i betraktning konsernets balansesammensetning, kapitalisering og likviditet.

Ved utgangen av 2021 utgjorde pantsatte eiendeler 483 milliarder kroner, tilsvarende 19 prosent av balansen, sammenlignet med henholdsvis 665 milliarder og 25 prosent året før.

For mer informasjon om pantsatte eiendeler, se vedlegget til pilar 3-rapporten.

LIKVIDITETSPORTEFØLJER

For å understøtte den løpende likviditetsstyringen har DNB en beholdning av verdipapirer i form av obligasjoner og andre likvide eiendeler, som for eksempel innskudd i andre banker og sentralbanker. Verdipapirene benyttes blant annet som sikkerhet for kortsiktige lån i sentralbanker, og de inngår som en del av likviditetsbufferne for oppfyllelse av de regulatoriske likviditetskravene. Totale likvide eiendeler utgjorde 576 ved utgangen av 2021, sammenlignet med 609 milliarder kroner i 2020.

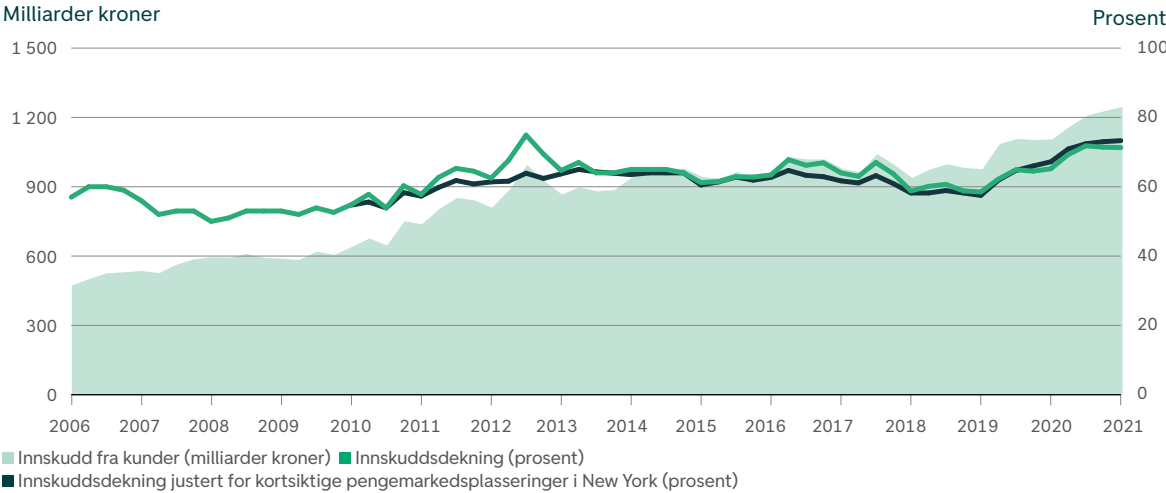
Obligasjonsporteføljen

Bankens obligasjonsporteføljer består av en portefølje i norske kroner og en internasjonal valutaportefølje. Samlet utgjorde obligasjonsporteføljen 180 milliarder kroner ved utgangen av 2021. Ratingfordelingen til obligasjonsporteføljen gjenspeiler dens funksjon som en høykvalitets likviditetsreserve for banken. Ved utgangen av 2021 hadde 99,3 prosent av porteføljen en kredittrating kategori på AA eller bedre, og ingen obligasjoner i porteføljen er ratet lavere enn kategori A+. Obligasjonene har en gjennomsnittlig løpetid på 2,4 år og verdien av ett basispunkt spread-endring var på 44,2 millioner kroner ved utgangen av 2021.

Porteføljen i norske kroner utgjorde 84 milliarder kroner, hvorav 51 milliarder var norske statspapirer og andre nivå 1-aktiva utstedt av offentlig sektor. 32 milliarder kroner var nivå 1-aktiva i form av obligasjoner med fortrinnsrett og resten bestod av nivå 2A-aktiva. Nivå 1 og nivå 2A viser til kategorisering av likvide aktiva i LCR-rammeverket, hvor nivå 1 representerer de mest likvide eiendelene. Det ble i 2020 etablert en ny underportefølje i norske kroner som ved utgangen av 2021 var på 17 milliarder. Denne porteføljen har markedsverdiendringer som regnskapsføres over Øvrige resultatelementer¹. Resterende obligasjoner i norske kroner regnskapsføres til markedsverdi hvor verdiendringer føres løpende over resultatet.

Den internasjonale porteføljen i valuta var på 96 milliarder kroner ved utgangen av året, hvorav 93 milliarder var Nivå1 aktiva utstedt av offentlig sektor og resten var obligasjoner med fortrinnsrett.

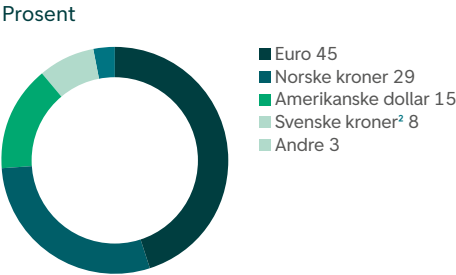
Innskudd fra kunder og innskuddsdekning

Likvide eiendeler, 31. desember 2021

Likvide eiendeler fordelt på valuta, 31. desember 2021

1) Øvrige resultatelementer består av poster der verdiendringer påvirker balansebeløpene, men effekten rapporteres ikke i resultatregnskapet.

2) Ikke en signifikant valuta

Det ble i 2019 etablert en ny underportefølje i valuta, som ved utgangen av 2021 var 77 milliarder, og som regnskapsføres over Øvrige resultatelementer. Resterende valutaobligasjoner regnskapsføres til markedsverdi hvor verdiendringer føres løpende over resultatet.

STYRING OG KONTROLL AV LIKVIDITETSRISIKO

Konsernets risikoappetitttrammeverk definerer grenser for likviditetsstyring i DNB. Det er fastsatt interne rammer for LCR, NSFR og innskuddsdekning for konsernet. Fra 2022 vil det også bli introdusert risikoappetittammer for MREL. Risikoappetitt er operasjonalisert gjennom DNBs likviditetsstrategi og -rammer. Disse skal godkjennes av styret minst én gang i året.

Prinsippene nedfelt i konsernpolicy for risikostyring utdypes i en konsernstandard for styring av likviditetsrisiko som beskriver krav til organisering, ansvarsfordeling og rapportering. Konserntreasury har ansvar for løpende operativ balanse- og likviditetsstyring, mens Risikostyring Konsern har ansvaret for den uavhengige risikostyringsfunksjonen i andrelinjen på likviditetsrisikoområdet.

I tråd med bankens risikoappetitt og virksomhet for øvrig, skal likviditetsrisikoen være lav og underbygge bankens finansielle styrke. Dette innebærer blant annet at banken skal tilstrebe en balansesammensetning som gjenspeiler likviditetsrisikoprofilen til en internasjonal bank med langsiktig kredittrating på AA-nivå fra anerkjente ratingselskaper. En lav risikoprofil innebærer krav om tilfredsstillende diversifisering av finansieringskildene med hensyn til kontraktspartner, jevn forfallsprofil og innlånsinstrumenter.

DNB-konsernets likviditetsrisikostyring er sentralisert og delegert til Konserntreasury. Likviditetsrisikoen i filialer og datterselskaper konsolideres inn i konsernets balanse og inngår i konsernets likviditetsstyring. Innenfor konsernet styres likviditetsrisiko både på konsolidert og individuelt nivå. Datterselskapene DNB Livsforsikring AS og DNB Asset Management AS styrer og forvalter kundemidler. Denne forvaltningen dekkes av interne likviditetsregler i de respektive selskapene.

Konserntreasury har ansvar for finansiering av datterselskaper og filialer i utlandet. Det er etablert en bilateral avtale mellom DNB Bank ASA og DNB Boligkreditt AS som regulerer koordineringen av blant annet finansiering og likviditet mellom disse enhetene. Konserntreasury har også ansvar for at konsernet til enhver tid er innenfor likviditetsrammene, og for styring av bankens likviditetsportefølje.

Organiseringen av likviditetsstyringen i DNB er underlagt en fullmakts- og rapporteringsstruktur som er i samsvar med regulatoriske krav. Styret i DNB Bank ASA fastsetter rammer og retningslinjer, og foretar jevnlig gjennomgang av bankens likviditetsrisiko. Likviditetsrammene besluttet årlig, eller oftere ved behov. Prinsippene og rammene for likviditetsstyring utarbeides av Konserntreasury og Risikostyring Konsern, og beskrives i notatet Limits and Strategy for Liquidity Risk Management in DNB Group. Disse forankres i Asset and Liability committee (ALCO) før beslutning i konsernledelsen og styret.

Rammestrukturen for likviditetsrisiko er i samsvar med strukturen i EUs kapitalkravsregelverk. Likviditetsrisikoen styres primært gjennom det kortsiktige likviditets-

reservekravet, LCR, samt det langsiktige strukturelle likviditetsrisikomålet, NSFR. I tillegg har konsernet rammer for interne likviditetsindikatorer som supplerer LCR på kortere og lengre løpetidshorisonter. Rammer for likviditetsrisiko skal legge begrensninger på bankens avhengighet av kortsiktige innlån fra penge- og kapitalmarkedene i inn- og utland. Dette er fordi innlån fra slike kilder generelt er mer kreditt- og markedssensitive enn ordinære innskudd.

Likviditetsrisikoen og utnyttelsen av likviditetsrammer rapporteres løpende og overvåkes av Konserntreasury, risikostyringsenheten i DNB Markets og Risikostyring Konsern. LCR med tilhørende rammer og operasjonell likviditet rapporteres daglig, mens NSFR med tilhørende rammer beregnes og rapporteres månedlig til ALCO og konsernledelsen, og kvartalsvis til styret gjennom konsernets risikorapport.

Ved brudd på likviditetsrammene vil etablerte eskaleringsrutiner tas i bruk for å rapportere til relevante parter og komiteer. Brudd på rammer for LCR og NSFR rapporteres umiddelbart til Konserntreasury, Risikostyring Konsern og Chief Financial Officer (CFO). CFO rapporterer videre til konsernledelsen og konsernsjef (CEO), som videre vil rapportere til styret om hendelsen sammen med eventuelle nødvendige handlingsplaner for å korrigere posisjonene tilbake til akseptert risikonivå. Styret mottar minimum kvartalsvis rapportering om utnyttelse av risikorammer som del av konsernets risikorapport.

Det er løpende oppfølging og rapportering av utviklingen i kredittrating på de underliggende verdipapirene i obligasjonsporteføljen. Oppfølgingen av markedsrisiko

i likviditetsporteføljen er omtalt i kapittelet om markedsrisiko.

Det er også utarbeidet en beredskapsplan for likviditet, og den omtales i kapittelet om styring og kontroll av risiko.

STRESSTESTING AV LIKVIDITETSRISIKO

DNB utfører jevnlig stresstester for å sikre at det finnes tilstrekkelige likvide aktiva til å møte vanskelige situasjoner på en tilfredsstillende måte. I den forbindelse vurderes forutsetningene som likviditetsrisikostyringen bygger på. Blant annet innebærer dette en revurdering av de aktiva banken har som kan klassifiseres som likvide, og som kan benyttes som sikkerheter i Norges Bank eller andre sentralbanker. I tillegg vurderes det hvorvidt passiva som er definert som stabile, også kan vurderes som stabile i en stresssituasjon. Stabile passiva er den delen av bankkonsernets finansiering som anses å ikke være utsatt for store svingninger på kort sikt. Eksempel på dette er innskudd fra kunder, langsiktige obligasjonsinnlån og egenkapital. DNB simulerer likviditetseffekten av at kredittrating svekkes som følge av én eller flere negative hendelser. Resultatet er inkludert i beredskapsplanen for likviditetsstyring under en finansiell krise. Det beregnes hvordan likviditeten påvirkes under en tenkt finansiell krise som varer opptil tolv måneder.

Stresstestene skiller mellom en bankspesifikk krise, som kun påvirker DNB, en systemkrise som påvirker hele markedet, og en kombinasjon av disse. Stressfaktorene og alvorlighetsgraden på stressnivåene blir løpende vurdert av Konserntreasury i forbindelse med gjennomføring av stresstestene.

Behovet for å styrke sikkerhetsmassen i DNB Boligkreditt AS i en stressituasjon kvantifiseres i en utvidet stresstest. Stresstesten beregner den potensielle likviditetseksposeringen ved betydelig boligprisfall kombinert med større verdiendringer i derivatkontraktene mellom DNB Boligkreditt AS og DNB Bank ASA. Svekkelse av den norske kronen utgjør den største effekten på verdiendringen av derivatkontraktene. Denne motpartsrisikoen rapporteres ukentlig og blir overvåket og styrt av Konserntreasury.

En reversert likviditetsstresstest benyttes for å identifisere omstendigheter som på sikt kan tømme likviditetsreservene. Utgangspunktet er det nevnte kombinerte stressscenarioet. I tillegg antas det at markedet for utstedelse og refinansiering av obligasjoner med fortrinnsrett faller bort, og at DNB opplever et kraftig innskuddsbortfall fra storkunder. Med dette utgangspunktet beregnes det hvor stor innskuddsflukt fra personkunder og småbedrifter som skal til før likviditetsreserven blir negativ i løpet av 30 dager.

Stresstestene utarbeides kvartalsvis, og resultatet rapporteres til styret. Stresstestene gir informasjon om potensielle likviditetsmessige utfordringer, og danner grunnlag for beredskapsplanene samt fastsettelse og eventuell justering av likviditetsrammene.

Likviditetsstresstestene i DNB vurderes å dekke alle krav tilknyttet likviditetsrisiko i alle land DNB har virksomhet i. Dette gjelder blant annet Baselkomiteens prinsipper og krav, samt den amerikanske CFR § 252.145³.

3) CFR § 252.145 - Krav til likviditetsrisikostyring for utenlandske bankorganisasjoner med 250 milliarder dollar eller mer i samlede konsoliderte eiendeler, men under 100 milliarder dollar i samlede amerikanske eiendeler

Rating

Kredittrating er fremtidsrettet og skal reflektere hvordan fremtidige hendelser kan påvirke utstederens kredittverdighet. Kredittrating representerer kredittbyråenes vurdering av utstедers kapasitet og villighet til å oppfylle sine økonomiske forpliktelser i tide. Sterke kredittvurderinger fra anerkjente ratingselskap er derfor viktige for å sikre forutsigbar og fleksibel tilgang til finansiering.

En kortsiktig kredittvurdering gjenspeiler sannsynligheten for at utstедere ikke vil oppfylle sine finansielle forpliktelser i inneværende år, samt forventede økonomiske tap dersom disse forpliktelsene ikke oppfylles. En langsiktig kredittvurdering gjenspeiler samme sannsynlighet, men over en periode på ett år eller mer.

DNB er en av få banker som har langsiktig kredittrating på AA fra både S&P Global og Moody’s, henholdsvis AA- og Aa2. I tillegg har DNB kortsiktig kredittrating på A-1+ og P-1 fra S&P Global og Moody’s, som begge er høyeste ratingscore. Både S&P Global og Moody’s bekreftet DNBs ratinger i ratingrapporter fra henholdsvis februar og januar 2022.

Rating DNB Bank ASA

Ratingbyrå	Kredittrating	Kredittrating	Siste rating-endering
S&P	Lang sikt: AA- Kort sikt: A-1+ Outlook: Stabil Resolution Counterparty Rating: AA- (LT) Senior Non-Preferred: A	S&P rating report - juli 2021	22. januar 2019
Moody’s	Lang sikt: Aa2 Kort sikt: P-1 Outlook: Negativ Counterparty Risk Rating: Aa2 (LT) Senior Non-Preferred: (P)A3	Moody’s rating report - januar 2022	25. januar 2022
Dominion Bond Rating Service (DBRS) ⁴	Lang sikt: AA (lav) ⁴ Kort sikt: R-1 (middels) ⁴ Outlook: Stabil ⁴	DBRS rating report - august 2021	29. september 2015

4) Uoppfordret kredittvurdering

4

Kredittrisiko

DNB har en robust kredittportefølje der lån til privatpersoner og små og mellomstore bedrifter i Norge utgjør om lag 65 prosent. Til tross for koronapandemien var kredittkvaliteten stabil i 2021. Effektene av pandemien på mellomlang og lang sikt gjenstår å se. Ved utgangen av 2021 var det en økende bekymring knyttet til økte kostnader for viktige innsatsfaktorer og forsinkelser i flere distribusjonskanaler.

Innhold

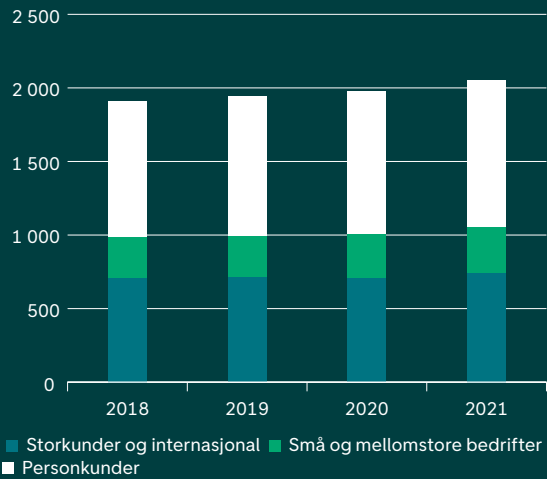
- 33 Utvikling i kredittrisiko i 2021
- 36 Kapitalkrav for kredittrisiko
- 39 Oversikt over kreditteksponeringer
- 40 Nedskrivninger og mislighold
- 42 Interne målemetoder (IRB)
- 45 Eksponeringer i IRB-porteføljene
- 49 Eksponeringer i standardporteføljene
- 50 Styring og kontroll av kredittrisiko
- 52 Stresstesting

Definisjon

Kredittrisiko er risiko for økonomisk tap som skyldes at konsernets kunder ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser. Kredittrisiko omfatter alle fordringer på kunder, i hovedsak utlån, men også ansvar knyttet til andre utstedte kreditter, garantier, rentebærende verdipapirer, ubenyttede kreditter, derivathandel og interbankplasseringer. Kredittrisiko omfatter også konsentrasjonsrisiko, som er risiko forbundet med store engasjement knyttet til samme kunde, konsentrasjon av risiko innenfor geografiske områder eller bransjer eller forbundet med likeartede grupper av kunder.

Utvikling i kredittporteføljen¹, EAD

Milliarder kroner

1) Untatt institusjoner, stater, sentralbanker, egenkapitalposisjoner og eksponeringer i tilknyttede selskaper. Motpartsrisiko er inkludert.

Kapitalkrav

Milliarder kroner

68,8 (68,5)

Økonomisk kapital

Milliarder kroner

34,8 (36,9)

Netto nedskrivninger

Milliarder kroner

0,9 (-9,9)

Begreper som brukes i omtalen av kredittrisiko

Nominell eksponering er samlet kredittengasjement før nedskrivninger, sikkerheter og konverteringsfaktorer. Det er summen av trukket beløp og poster utenom balansen som ubenyttede kredittlinjer og garantier. Begrepet netto engasjementer gjenspeiler tilsvarende beløp justert for nedskrivninger.

Engasjement ved mislighold (EAD – exposure at default) angir hvor stor del av bevilget engasjement som forventes å være trukket ved et eventuelt fremtidig mislighold. EAD er summen av trukket beløp og utenombalanseposter multiplisert med en konverteringsfaktor (CCF). Beregningen av CCF forutsetter nedgangskonjunktur i markedet, og må være lik eller mer konservativ enn det langsiktige gjennomsnittet. EAD rapporteres som engasjement før nedskrivninger.

Sannsynlighet for mislighold (PD – probability of default) er sannsynligheten for at en kunde ikke vil kunne betjene kreditten sin i løpet av de neste 12 månedene. PD beregnes ved hjelp av statistiske modeller på grunnlag av en kombinasjon av finansielle og ikke-finansielle faktorer, og danner grunnlaget for risikoklassifisering av kundene. Misligholdte engasjementer tildeles automatisk PD lik 100 prosent.

Tap gitt mislighold (LGD – loss given default) angir hvor mye konsernet forventer å tape dersom kunden misligholder sine forpliktelser, samtidig som det er

en kraftig nedgangskonjunktur. LGD-beregningen som brukes i IRB-rapporteringen, må alltid være mer konservativ enn det langsiktige gjennomsnittet. Modellene tar hensyn til sikkerhetene knyttet til engasjementet, fremtidig kontantstrøm og andre relevante faktorer.

Normaliserte tap (EL – expected loss) angir gjennomsnittlig årlig forventet tap over en konjunktursyklus, basert på tallene beregnet av interne kredittrisikomodeller (IRB-modeller). EL beregnes som $PD \times LGD \times EAD$, og skal under gode og normale omstendigheter være høyere enn de faktiske tapene.

Forventet kredittap (ECL – expected credit loss) beregnes i henhold til IFRS9-forskriften. ECL beregnes som $PD \times LGD \times EAD$, der både PD og LGD skal tilsvare det faktiske observerte nivået, og fremskrevne verdier avhenger av bankens syn på fremtidig makroøkonomisk utvikling. DNBs modell for beregning av forventet kredittap er bygget på IRB-modellene, men justert for iboende sikkerhetsmarginer og syklikalitet slik at estimatene er point-in-time.

I den interne oppfølgingen av kredittrisiko grupperes kredittengasjementene basert på beregnet PD. Inndelingen er definert som følger:

Lav risiko: PD 0,01 – 0.75 prosent.

Moderat risiko: PD 0,75 – 3 prosent.

Høy risiko: PD over 3 prosent, inkludert misligholdte engasjement som har PD = 100 prosent.

UTVIKLING I KREDITTRISIKO I 2021

DNBs portefølje av lån og kreditt til kunder utgjorde 2 052 milliarder kroner, målt i EAD¹, ved utgangen av 2021, og den var tilnærmet jevnt fordelt mellom bedrifter og privatpersoner. Motpartsrisiko er inkludert i disse tallene. Kredittkvaliteten ble noe bedre i løpet av året. De samlede nedskrivninger endte på 0,9 milliarder kroner i tilbakeføringer mens netto nedskrivninger i gruppe 3 (misligholdte engasjementer) utgjorde 0,2 milliarder.

Koronapandemien førte i 2021 til store svingninger i den økonomiske aktiviteten, så vel internasjonalt som i Norge. Mange land fikk en svak start på året, som etter hvert ble erstattet av en sterk oppgang som følge av lettelser i nedstengningstiltak. Den sterke økningen i aktiviteten på verdensbasis i kombinasjon med redusert kapasitet i produksjon og distribusjon førte til flaskehalser, med tilhørende sterk prisvekst for råvarer, andre innsatsfaktorer og transport.

Turisme og reiseliv har blitt rammet hardest av nedstengninger og reiseforbud. Etter at det i sommermånedene ble lettet på de strengeste reiserestriksjonene opplevde reiselivsnæringen en oppgang, men restriksjonene ble strammet til igjen på høsten og ved årsskiftet var det fortsatt usikkerhet knyttet til framtidsutsiktene. Vi kan få mer permanente endringer i reisevaner etter koronapandemien som følge av endringer i preferanser og prioriteringer.

Porteføljen av kredittkort til personkunder ble ytterligere redusert i 2021 og utgjorde 1,9 prosent av EAD ved utgangen av året. Det var ingen tegn til økning i mislighold. DNB har begrenset aktivitet innenfor kredittkort og forbrukerfinansiering, og legger vekt på ansvarlighet og samfunnsansvar i utlånspraksisen.

Figuren viser utviklingen i kredittporteføljen målt i EAD. Bankens kredittportefølje økte med 71 milliarder kroner i 2021. Veksten var fordelt over alle kundesegmenter. Lån til små og mellomstore bedrifter økte med 4 prosent, og lån til privatpersoner økte med 2 prosent. Justert for valutakurseffekter økte porteføljen av storkunder og internasjonal portefølje med 5 prosent.

DNB opprettholder en filial i Grand Cayman, som er underlagt New York-kontoret. Både Finanstilsynet og lokale og føderale tilsyn gis tilgang til denne virksomheten i forbindelse med tilsyn av New York-filialen. I løpet av de siste par årene har vår tilstedeværelse på Caymanøyene blitt nedskalert.

Utvikling i kredittrisiko i utvalgte bransjer

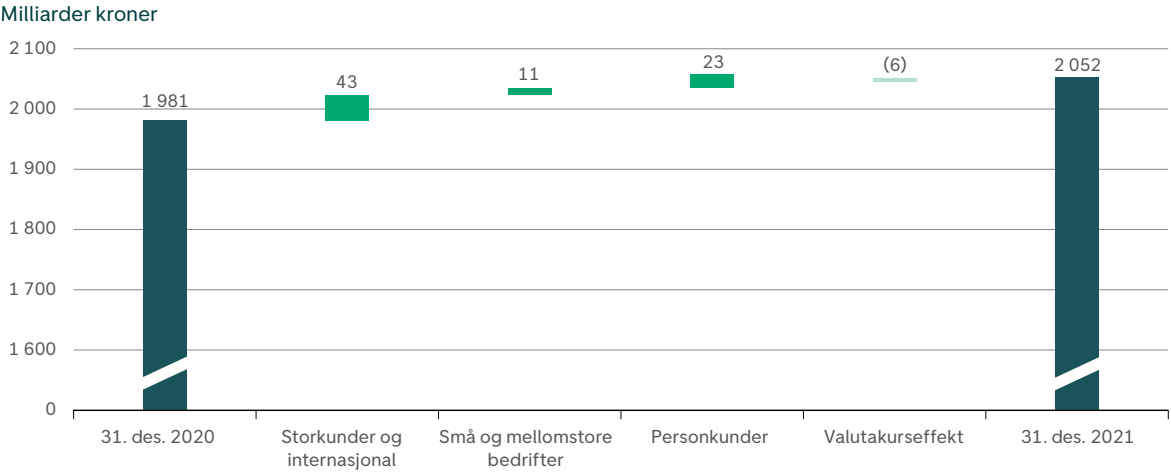
Ved utgangen av 2021 utgjorde porteføljen av boliglån 45 prosent av bankens kredittportefølje, målt i EAD, og beskrives nærmere nedenfor. I tillegg beskrives utviklingen i næringseiendom, olje, gass og offshore og shipping nærmere.

Boliglån

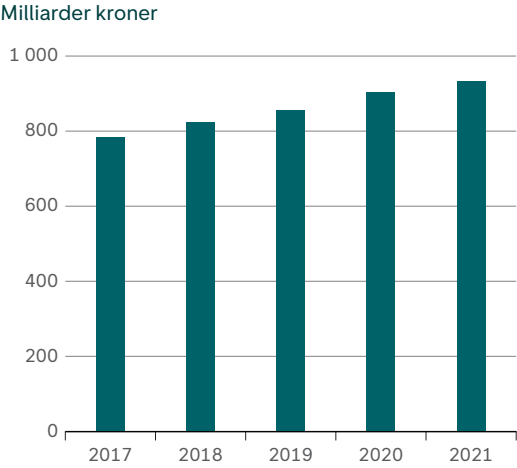
DNBs boliglånsportefølje omfatter i all hovedsak finansiering av boliger i Norge. 98 prosent av boliglånsporteføljen ligger i Norge, hvorav tilnærmet 100 prosent rapporteres som IRB, målt i EAD. DNB har noen mindre boliglånsporteføljer i Polen og Luxembourg, og rapporterer også boliglånsporteføljen i Luminor pro rata. Kommentarene under gjelder den norske porteføljen.

84 prosent av bankens boliglånsportefølje, målt i EAD, er overført til DNB Boligkreditt, og danner grunnlaget for utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett.

Utvikling i kredittporteføljen², EAD

Utvikling i boliglån, EAD

2) Unntatt institusjoner, stater, sentralbanker, egenkapitalposisjoner og eksponeringer i tilknyttede selskaper. Motpartsrisiko er inkludert.

DNBs markedsandel har vist en svakt nedadgående trend de siste årene, og var 25 prosent ved utgangen av 2021. DNBs boliglånportefølje er av høy kvalitet, og 80 prosent av lånene er klassifisert som lav risiko basert på bankens interne PD-beregninger. I rapporteringen av kapitaldekning er det krav om et konservativt påslag til PD-beregningen for boliglånporteføljen. Basert på disse eksterne PD-ene er rundt 70 prosent av porteføljen klassifisert som lav risiko. Til tross for koronapandemien har det vært svært lite mislighold i boliglånporteføljen. Ved utgangen av 2021 var andelen misligholdte boliglån på 0,24 prosent.

I motsetning til mange andre land har Norge en svært høy andel privateide boliger. Over 80 prosent av befolkningen eier sin egen bolig, og boligene finansieres primært av boliglån. Boligmarkedet i Norge har opplevd høy vekst i boligprisene de siste årene. I 2021 økte boligprisene med 5,2 prosent, men med store geografiske forskjeller. Det forventes at økningen i boligprisene vil fortsette i 2022, men ikke i samme takt som observert de siste årene.

Utlånsforskriften ble oppdatert og utvidet med virkning fra 1. januar 2021, og gjelder frem til og med 31. desember 2024. Finansinstitusjoner kan innvilge lån som ikke oppfyller alle vilkårene i forskriften for inntil 10 prosent av verdien av totalt innvilgede lån. For lån sikret med pant i boliger i Oslo er grensen for avvik satt til maksimalt 8 prosent. DNB overvåker utlånspraksisen nøye for å sikre etterlevelse av forskriften i alle deler av banken.

For boliglånporteføljen beregnes belåningsgrad som lånets andel av eiendommens markedsverdi. Kortsiktig mellomfinansiering inngår ikke i beregningen. Markedsverdien på alle pantsatte boliger blir oppdatert hvert kvartal. Gjennomsnittlig belåningsgrad for DNBs norske boliglånportefølje var 56,0 prosent ved utgangen av 2021, mot 58,4 prosent ett år tidligere. Figuren viser boliglånporteføljen fordelt på objektorientert belåningsgrad.

Næringseiendom

Porteføljen av lån til næringseiendom (unntatt boligeiendom), utgjorde 10 prosent av DNBs kredittportefølje, målt i EAD. Kredittkvaliteten i porteføljen var god gjennom hele året. Andelen høy risiko falt fra 4 prosent ved utgangen av 2020 til 3 prosent ved utgangen av 2021.

Det var en negativ utvikling i hotelleiendom i 2021 som følge av koronarelaterte reiserestriksjoner. Kredittrisikoen var fortsatt akseptabel ved utgangen av året, men vi regner med at risikoen kan øke i dette segmentet. I forbindelse med fornyelse av leiekontrakter i 2022, forventes det at leietakere vil forhandle frem kontrakter uten minimumsleie.

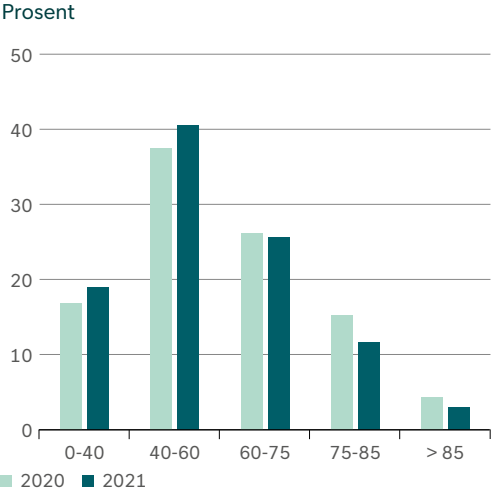
Kjøpesentrene har klart seg godt så langt under koronapandemien, med økt kundetilstrømning til regionale sentre.

Prisen på de mest attraktive kontoreiendommene i Oslo og andre store norske byer er høye og bidrar til lavere fortjeneste for utleierne. Fortjenesten i segmentet kontoreiendommer forventes å stabilisere seg på dagens nivå de neste par årene, med mindre renteøkningene blir større enn forventet. Basert på

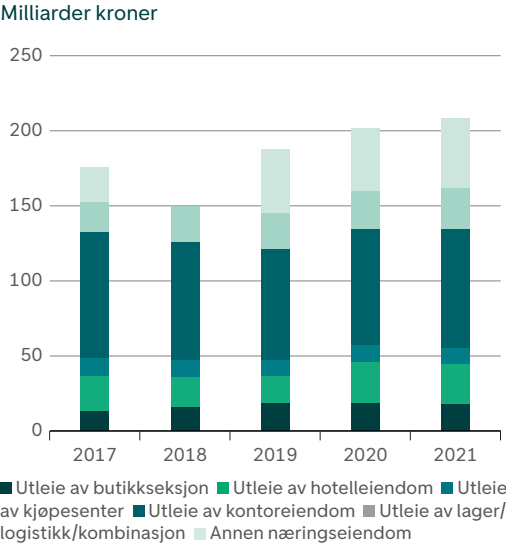
erfaringene fra koronapandemien, hvor mange har arbeidet hjemmefra, forventer vi et behov for økt fleksibilitet og tilpasning av kontorlokaler. Misligholdte lån i segmentet kontoreiendommer utgjorde under 1 prosent ved utgangen av 2021.

Leietakere har blitt mer opptatt av miljø, og ønsker bygg med godt inneklima og lavt energiforbruk. Kortere teknisk levetid på bygg medfører økt risiko for utleier og indirekte økt risiko for långiver. DNB stiller strenge krav til belåningsgrad og gjør nøye vurdering av forventet verdiutvikling på eiendommene.

Belåningsgrad boliglån, bevilget beløp

Utvikling i næringseiendom, EAD

Olje, gass og offshore

DNB har over flere år redusert sin eksponering mot oljerelaterte næringer, og kredittporteføljen er mindre følsom for svingninger i oljeprisen enn tidligere. I 2021 gikk porteføljen knyttet til olje, gass og offshore ytterligere ned med 3,8 milliarder kroner, eller 5 prosent. Med motpartsrisiko inkludert i tallene (EAD), økte den totale eksponeringen med 10 milliarder kroner, eller 11 prosent. Dette skyldes at eksponeringene (EAD) knyttet til gasspriserderivater økte i andre halvår 2021.

Olje- og gassindustrien er en sentral del av norsk økonomi. Derfor vil omstillingsprosessen i energi-sektoren i Norge i stor grad være drevet av olje- og gassindustriens kompetanse, innovasjonskraft og investeringsvilje. Bærekraft og energiomstilling er en integrert del av vår strategi, og DNB er opptatt av kundenes klimarelaterte overgangsrisiko som en del av vår kredittvurdering. Vi prioriterer kunder som posisjonerer virksomheten i tråd med Paris-avtalen, og som er villige til å sette utslippsmål for egen virksomhet. DNB har satt et overordnet mål for olje- og gassporteføljen (oppstrøm) for å redusere utslippsintensiteten med 30 prosent innen 2030. Les mer i «Finansiære klimaomstillingen gjennom bærekraftige produkter» i Årsrapporten på ir.dnb.no.

Oljeprisen var ustabil gjennom året. Mot slutten av året økte oljeprisen (Brent Blend) og endte på 71 dollar per fat ved utgangen av 2021. Prisene på naturgass økte fra tidlig tredje kvartal, særlig i Europa, og kulminerte 21. desember med en rekordhøy pris som tilsvarte en oljepris på 360 dollar per fat. Kredittkvaliteten innen olje, gass og offshore hadde en positiv utvikling som følge av stigende olje- og gasspriser. 78 prosent av kundene klassifiseres som lav eller middels risiko.

Det pågår fortsatt restruktureringsprosesser som følge av mange års overkapasitet i offshoresektoren. Olje- og gasselskapene er forsiktige med investeringene, noe som demper etterspørselen etter offshore-tjenester. Dårlig inntjening i kombinasjon med økt miljøfokus blant investorer har ført til at tilgangen til kapitalmarkedene har vært begrenset. Ved utgangen av 2021 var andelen høy risiko i offshoreporteføljen 65 prosent, målt i EAD, av dette var andelen misligholdt volum 45 prosent.

Shipping

Shippingporteføljen ble redusert med 6 milliarder kroner, eller 12 prosent, målt i EAD, i løpet av året og utgjorde 2,2 prosent av DNBs kredittportefølje ved utgangen av 2021. Kredittkvaliteten utviklet seg positivt, og tidligere nedskrivninger ble reversert i 2021. Andelen høy risiko var 7 prosent ved utgangen av året, mot 12 prosent i 2020. Misligholdte eksponeringer utgjorde under 1 prosent av porteføljen.

Shipping-volumene på verdensbasis hentet seg inn igjen med 3,6 prosent i 2021, og oversteg nivåene fra 2019. Kombinert med moderat flåtevekst, førte dette til betydelig forbedring i inntjeningen for flere av shippingsegmentene.

Containermarkedet dro nytte av en sterk handelsvekst, og var det shippingsegmentet som presterte best i 2021. Både charter- og containerfraktrater kom opp i fem ganger nivåene fra før koronapandemien. I andre halvdel av 2021 og så langt inn i 2022 har det vært sterke VLGC-rater (større tankskip for frakt av gass). Høye energipriser øker etterspørselen etter flytende petroleumsgass (LPG), som er relativt billig sammenlignet med andre fossile alternativer. Tørrlastmarkedet fikk også et oppsving i 2021 til det høyeste nivået på et

tiår. Bestillinger av nye skip har nådd det høyeste nivået siden 2014, og container- og gassegmentene står for nær 60 prosent av ordretilgangen.

Tankratene lå imidlertid fortsatt på historisk lave nivåer. Redusert etterspørsel etter olje og reduserte produksjonsvolumer, har gitt lav utnyttelse av flåten av større tankskip for frakt av råolje (VLCC). OPEC venter en økning på 4 prosent i oljeetterspørselen i 2022.

Bærekraft i kredittvirksomheten

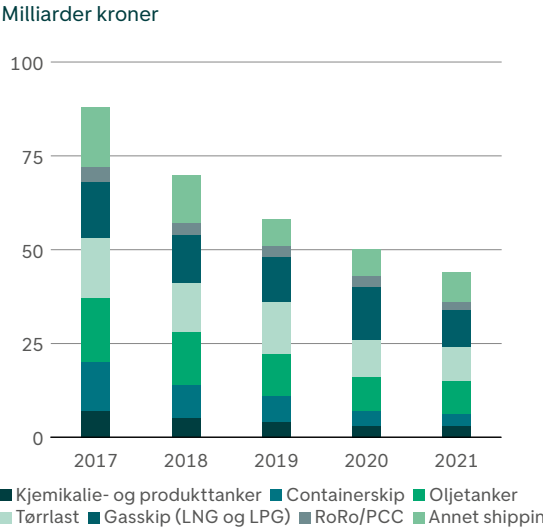
Vurdering av bærekraft er en viktig del av DNBs kredittbeslutninger. DNBs langsiktige lønnsomhet avhenger av at kundene tar hensyn til bærekraft i sine forretningsmodeller og strategiske valg. Ved å stille krav til ansvarlighet kan DNB påvirke samfunnsutviklingen positivt, og samtidig redusere kundenes og egen risiko.

DNB har tatt i bruk en modell for vurdering av selskapenes risiko knyttet til ESG (klima og miljø, sosiale forhold og virksomhetsstyring) basert på anerkjent markedspraksis. I 2021 ble en oppdatert versjon lansert som inkluderer bransjetilpassede risikovurderinger for bygg og anlegg, shipping, næringseiendom og olje og gass, i tillegg til en ny modul for private equity. Mer enn 1500 kredittkunder ble risikoklassifisert i løpet av året. ESG-klassifiseringen er en viktig del av beslutningsprosessen for etablering av nye lån til bedrifter, og vurderes på lik linje med andre risikofaktorer. Ved høy ESG-risiko eskaleres kredittbeslutningen til høyeste beslutningsnivå.

Utvikling i olje, gass og offshore, EAD³

Utvikling i shipping, EAD³

3) Inkludert motpartsrisiko.

For kunder med kredittengasjement på mer enn 8 millioner kroner vurderes og kommenteres ESG-riskoen i kredittinnstillingen. For kunder med kredittengasjement på over 50 millioner kroner brukes modellen for vurdering av ESG-risiko for å klassifisere kunden innenfor kategoriene standard, moderat og høy ESG-risiko. Kunder med høy ESG-risiko må etablere en handlingsplan for å forbedre forholdene som ikke oppfyller DNBs forventninger og krav. Handlingsplanene har en horisont på 12 måneder og fungerer som grunnlag for videre dialog med kunden.

Se mer om hvordan DNB integrerer bærekraft i kredittvirksomheten i «ESG-vurderinger i kredittanalyser og kapitalforvaltning» i konsernets årsrapport.

KAPITALKRAV FOR KREDITTRISIKO

Samlet kapitalkrav for kredittrisiko, inkludert motpartsrisiko, i DNB-konsernet var 68,8 milliarder kroner ved utgangen av 2021, om lag på samme nivå som året før. Kapitalkrav for kredittrisiko rapportert etter standardmetoden ble redusert med 0,4 milliarder kroner og kapitalkravet for IRB-porteføljen økte med 0,7 milliarder.

Figuren viser endringer i risikovektet beregningsgrunnlag (REA) for kredittporteføljen fordelt på de vesentligste porteføljene. REA for porteføljen av foretak som rapporteres etter IRB-metoden ble redusert med 3 milliarder kroner som følge av styrket kredittkvalitet i 2021.

REA for IRB-porteføljen knyttet til privatpersoner (massemarked), primært bestående av boliglån, økte med 12 milliarder. Dette skyldes vekst i porteføljen, i tillegg til effekten av den nye misligholdsdefinisjonen som ble implementert i 2021. Det er innført en karenperiode etter mislighold før eksponeringen kan defineres som frisk som medfører et noe høyere volum av misligholdt porteføljene enn tidligere.

REA for foretaksporteføljen som rapporteres etter standardmetoden økte med 9 milliarder kroner. Dette skyldtes en økning i motpartsrisiko og vekst i kredittvolum. Reduksjonen i «øvrig» er knyttet til endringer i utsatt skatt, i tillegg til at en del eksponering som i fjor var rapportert under «høyrisiko» nå er rapportert under «foretak» etter en endring i Finanstilsynets rundskriv.

Utvikling i risikovektet beregningsgrunnlag for kredittrisiko

Milliarder kroner

Spesifikasjon av risikovektet beregningsgrunnlag og kapitalkrav for kredittrisiko

Millioner kroner	Eksposering	Eksposering ved mislighold	Gjennomsnittlig risikovekt, prosent	Risikovektet beregningsgrunnlag	Kapitalkrav 31. des. 2021	Kapitalkrav 31. des. 2020
IRB-metode						
Spesialiserte foretak (SL)	9 803	9 396	37 %	3 478	278	516
Små og mellomstore foretak	216 048	189 157	47 %	88 212	7 057	6 931
Øvrige foretak	836 658	644 237	44 %	285 654	22 852	22 958
Massemarked, pant i fast eiendom	899 243	899 243	22 %	193 788	15 503	14 931
Massemarked, øvrige engasjementer	91 296	74 290	30 %	22 382	1 791	1 440
Total kredittrisiko, IRB-metode	2 053 048	1 816 323	33 %	593 513	47 481	46 776
Standardmetode						
Stater og sentralbanker	346 499	345 786	0 %	614	49	19
Lokale og regionale myndigheter	49 442	43 389	3 %	1 157	93	88
Offentlige foretak	52 629	51 919	1 %	357	29	31
Multilaterale utviklingsbanker	29 504	30 249	0 %	0	0	0
Internasjonale organisasjoner	4 706	4 706	0 %	0	0	0
Institusjoner	94 872	68 090	31 %	21 262	1 701	1 469
Foretak	180 976	159 324	72 %	114 282	9 143	8 402
Massemarked, øvrige engasjementer	156 417	59 223	74 %	44 086	3 527	3 580
Massemarked, pant i fast eiendom	27 593	26 242	57 %	14 830	1 186	1 366
Misligholdte engasjementer	3 040	2 110	141 %	2 971	238	233
Høyrisikoengasjementer	664	658	150 %	987	79	641
Obligasjoner med fortrinnsrett	33 475	33 475	10 %	3 347	268	348
Andeler i verdipapirfond	958	958	23 %	221	18	41
Egenkapitalposisjoner	23 946	23 945	222 %	53 135	4 251	3 908
Øvrige eiendeler	17 225	17 224	53 %	9 052	724	1 579
Total kredittrisiko, standardmetode	1 021 946	867 298	31 %	266 302	21 304	21 706
Total kredittrisiko	3 074 994	2 683 621	32 %	859 815	68 785	68 483

Definisjon av mislighold

I 2021 oppdaterte DNB definisjonen av mislighold i tråd med de oppdaterte EBA-retningslinjene som opprinnelig ble publisert i 2016. Definisjonen av mislighold i henhold til IFRS 9 er fullt på linje med den regulatoriske definisjonen av mislighold. Anvendelsen av definisjonen av mislighold er forskjellig for bedriftskunder og personkunder.

Bedriftskunder

Det foreligger **kvalifisert betalingsmislighold** hvis et engasjement som overstiger 2 000 kr og mer enn 1 prosent av låntakers totale engasjement hos DNB har forfalt med mer enn 90 dager.

Forventet betalingsmislighold foreligger hvis det er usannsynlig at låntaker vil betale det vedkommende skylder DNB uten å måtte iverksette tiltak, for eksempel realisering av sikkerhet, for å finansiere betalingen. Hvorvidt det foreligger forventet betalingsmislighold avhenger av en vurdering av sannsynligheten for fremtidig betalingsmislighold. Det er et bredt spekter av omstendigheter som det kan være relevant å vurdere. Forventet mislighold kan forårsakes av indikatorer som er absolutte, som:

- konkursbehandling
- salg av lån med en underkurs på mer enn fem prosent knyttet til kredittrisiko
- tvungen restrukturering der gjelden forventes å reduseres med mer enn én prosent

Videre bør en rekke indikatorer vurderes. Disse indikatorene er ikke absolutte. Eksempler på dette er blant annet:

- forventet unnlattelse av å betjene alle finansielle forpliktelser, inkludert refinansieringsrisiko
- brudd på finansielle klausuler
- forverring i forholdet mellom lån og inntekt
- salg av sikkerhet som svekker bankens kreditorstilling

Dersom mislighold oppstår skal alle engasjement som kunden har i DNB anses som misligholdt. Smitte kan også forekomme mellom økonomisk avhengige låntakere der finansierings- eller betalingsvansker hos en kunde sannsynligvis også vil føre til betalingsvansker hos en eller flere andre kunder.

Dersom spesifikke kriterier er oppfylt, kan en kunde gå ut av misligholdsstatus og gå tilbake til å være en frisk låntaker etter en 3- eller 12-måneders karenperiode. 12-måneders karenperiode er for kunder som går ut av mislighold etter påtvunget restrukturering.

Personkunder

For personkunder foreligger det **kvalifisert betalingsmislighold** hvis engasjementet overstiger 1000 kroner, og mer enn 1 prosent av kundens engasjement med DNB har forfalt med mer enn 90 dager.

De absolutte kravene til **forventet mislighold** for personkunder ligner de for bedriftskunder. Andre indikatorer på forventet mislighold omfatter reduksjon i kundens inntekt, for eksempel på grunn av arbeidsledighet, en betydelig økning i belåningsgrad, eller en situasjon der kausjonisten eller medlåntager er i en konkurs- eller gjeldsordningsprosess.

For personkunder gjelder mislighold på avtalenivå. Derfor vil det i utgangspunktet ikke være noen smitte mellom avtaler som tilhører samme låntaker. Et viktig unntak fra denne regelen er smitte mellom instrumenter innenfor samme produktkategori, for eksempel mellom to boliglån til samme låntaker. Hvis det videre dreier seg om mislighold knyttet til en eller flere avtaler på til sammen minst 20 prosent av kundens totale engasjement hos DNB, skal alle avtalene med banken settes som misligholdt.

Dersom spesifikke kriterier er oppfylt, kan en kunde gå ut av misligholdsstatus og gå tilbake til å være en frisk låntaker etter en 3- eller 12-måneders karenperiode. 12-måneders karenperiode er for kunder som går ut av mislighold etter at gjeldsordning er gjennomført.

Definisjon av forfalte lån

Forfalte lån omfatter ikke-innbetalte avdrag og restgjeld, og overtrekk på kreditter som forutsetter en forverring av kundens solvens eller uvillighet til å betale.

Finansielle eiendeler anses som forfalt når betaling av avdrag, renter eller gebyrer ikke er gjort på forfallsdato. Forfalte lån rapporteres for bokført verdi i sin helhet. For sent betalte lån og overtrekk på kredittlinjer overvåkes løpende.

OVERSIKT OVER KREDITTEKSPONERINGER

Eksponeringer fordelt på kundesegment, bransje og land

Nominell eksponering var 2 813 milliarder kroner ved utgangen av 2021. Figurene viser eksponering fordelt på kundesegment, bransjer og land.

Utlån og kreditt til personkunder utgjorde 43 prosent av eksponeringen, og utlån til bedrifter utgjorde 42 prosent. Kredittporteføljen er i hovedsak knyttet til Norge eller norske kunder. Den norskrelaterte porteføljen utgjorde 63 prosent ved utgangen av 2021. Porteføljen av lån til bedrifter er veldiversifisert med hensyn til bransjer. Utfyllende opplysninger finnes i tillegg til pilar 3-rapporten.

Engasjementer med betalingslettelse

Engasjementer med betalingslettelse blir definert som kredittengasjementer der lånevilkårene har blitt endret som følge av at kunden har eller har hatt økonomiske problemer.

Engasjementer med betalingslettelse omfatter både misligholdte og ikke misligholdte engasjement. Hensikten med betalingslettelser er å bistå kunden gjennom en økonomisk krevende periode. Det er en forutsetning at man forventer at kunden vil kunne oppfylle sine forpliktelser på et senere tidspunkt. De vanligste formene for betalingslettelse er:

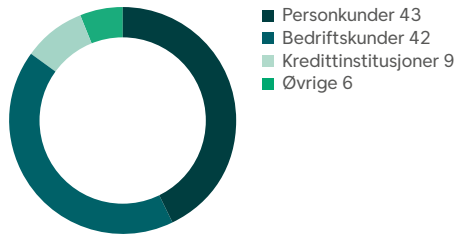
- løpetidsendring
- refinansiering
- gjeldsettergivelse, inkludert ettergivelse av forfalte renter
- betalingsutsettelse av forfalte renter

Å gi betalingslettelser er en del av DNBs strategi for å begrense tap. Håndtering av engasjementene er innarbeidet i kredittprosessen. Det er utarbeidet operative retningslinjer for hvordan forretningsenhetene skal identifisere, analysere og beslutte saker med betalingslettelse. Utviklingen i volumet av engasjementer med betalingslettelse rapporteres kvartalsvis til styret.

For mer informasjon se note K5 Styring av kredittrisiko i årsrapporten.

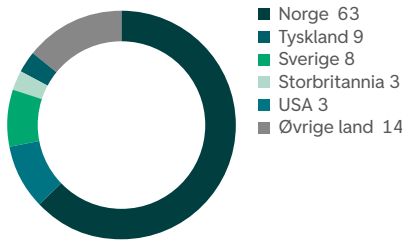
Nominell eksponering, fordelt på kundesegment, 31. desember 2021

Prosent

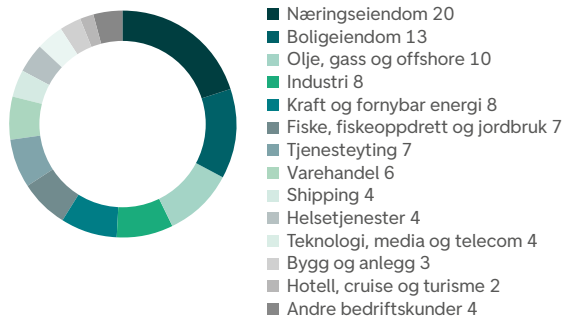
Nominell eksponering, fordelt på land, 31. desember 2021

Prosent

Nominell eksponering mot ikke-finansielle foretak, fordelt på bransjer, 31. desember 2021

Prosent

NEDSKRIVNINGER OG MISLIGHOLD

Ved beregning av forventede kredittap blir alle kreditteksponeringer delt inn i tre grupper:

- **Gruppe 1 (Stage 1):** Inkluderer engasjementer som ikke har hatt vesentlig negativ utvikling i levetids-PD⁴ siden avtalen ble inngått. Ifølge IFRS 9 skal det beregnes et forventet kredittap for de neste 12 månedene.
- **Gruppe 2 (Stage 2):** Inkluderer engasjementer med vesentlig negativ utvikling i levetids-PD sammenlignet med levetids-PD ved avtaleinngåelse. I tillegg inkluderer det lån med PD mellom 5 og 40 prosent, engasjement med betalingslettelse og personkunder med forsinket betaling mellom 30-60 dager. For disse beregnes et forventet kredittap over hele avtalens levetid.
- **Gruppe 3 (Stage 3):** Inkluderer misligholdte lån. I likhet med gruppe 2 vil gruppe 3 beregne forventet kredittap uten noen begrensning på tidshorisont. PD settes til 100 prosent for misligholdte lån.

For eksponeringene i gruppe 1 og 2 estimeres forventede tap med DNBs ECL-modell (Expected Credit Loss) som bygger på de interne modellene for EAD, PD og LGD og på prognoser for fremtidig økonomisk utvikling.

ECL-nedskrivningen i gruppe 3 beregnes som forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdi av estimerte fremtidige kontantstrømmer diskontert med den opprinnelige effektive renten. De estimerte fremtidige kontantstrømmene er basert på utviklingen i kundens eksponering, verdien av sikkerheter, tidligere erfaring med kunden, det sannsynlige resultatet av forhandlinger og forventet makroøkonomisk utvikling som vil påvirke kundens forventede kontantstrøm. Hvis engasjementet er pantsikret, er verdien av sikkerheten i et scenario med fortsatt drift inkludert i de estimerte fremtidige kontantstrømmene, uavhengig av om pantrealisasjon er sannsynlig eller ikke.

Metodikken for beregning av ECL forbedres løpende. I 2021 har DNB oppdatert metodikken for beregning av ECL for kredittengasjementer i gruppe 3 for kunder med engasjement på over 50 millioner kroner. Endringene i metodikken hadde ingen vesentlig innvirkning på konsernets samlede ECL-estimat. Den nye metoden øker antall scenarier som vurderes. ECL beregnes som sannsynlighetsvektet ECL fra de vurderte scenariene. Scenariene skal representere de faktiske mulighetene for en kunde i økonomiske vanskeligheter.

Hovedregelen er at tre forskjellige scenarier skal vurderes:

- **Fortsatt-drift-prinsippet:** Hva er sannsynligheten for en utvikling der all gjeld tilbakebetales uten hjelpetiltak i form av gjeldskonvertering eller konstaterte tap? ECL i dette scenariet er null.
- **Restrukturering:** Hva er sannsynligheten for en utvikling der kunden må restrukturere kapitalstrukturen for å opprettholde fortsatt drift, og hva vil ECL være for DNB i en slik restrukturering?

- **Likvidasjon:** Hva er sannsynligheten for en utvikling der et selskap avvikles gjennom konkurs, styrt avvikling mv., og hva vil ECL være for DNB i dette scenariet?

ECL for hvert scenario, og sannsynligheten for at hvert scenario oppstår, vil avhenge av både markedsforhold og kundespesifikke faktorer. Summen av scenariene må alltid være 100 prosent. Hvis et scenario er svært usannsynlig, kan sannsynligheten settes til null.

ECL i et restruktureringsscenario vil avhenge av den diskonterte nåverdien av kundens forventede fremtidige kontantstrømmer, samt forventet gjeldsnivå som kan avtales med interessentene i en restruktureringsprosess. ECL i et likvidasjonssenario vil avhenge av den forventede realiseringsverdien av sikkerhet ved salg av eiendeler – for eksempel som en del av en konkurs eller prosess for styrt avvikling.

For bedriftskunder med lån på under 50 millioner kroner er hovedscenarioet likvidasjon. ECL er derfor først og fremst avhengig av forventet realiseringsverdi av sikkerhet i en salgsprosess. I denne verdsettelsen vil vi normalt inkludere to tilfeller for å gjenspeile usikkerheten i estimatet.

For privatpersoner med lån på over 5 millioner kroner som misligholder, gjøres en individuell vurdering av sikkerhet og gjeldsbetjeningsevne for å fastsette ECL. For privatpersoner med lån på under 5 millioner brukes en porteføljetilnærming til å beregne ECL i gruppe 3. Estimater beregnes ved hjelp av en neddiskontert forventet belåningsverdi som gir forventede

gjennvinningsgrader for et representativt utvalg av misligholdte kunder. Disse anvendes deretter på kunder med lignende karakteristikk som kundene i utvalget. Når en kunde er i 3- eller 12-måneders karenstid, vil kunden fortsatt presenteres i gruppe 3, men ECL beregnes da på samme måte som for kunder i gruppe 2.

4) Levetids-PD er sannsynligheten for at kunden skal misligholde lånet i løpet av hele kontraktens løpetid.

Nedskrivning av lån og finansielle instrumenter

Netto nedskrivninger er summen av alle nedskrivninger i perioden, minus alle reverseringer gjort i samme periode. Figuren viser utviklingen i netto nedskrivninger i 2021.

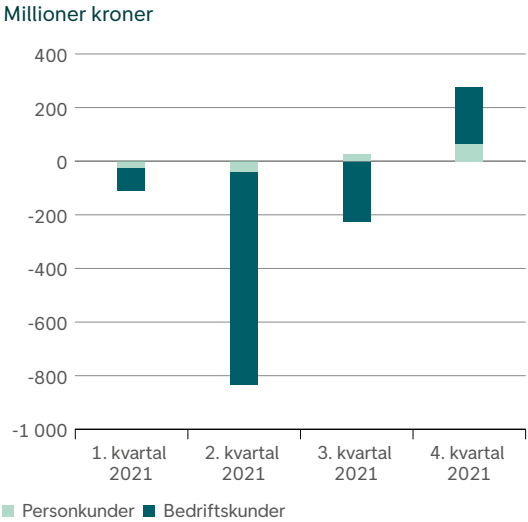
Figuren nederst viser utviklingen i balanseførte akkumulerte nedskrivninger av lån til kunder som er bokført fra utgangen av 2020 til utgangen av 2021. Akkumulerte nedskrivninger utgjorde 11 milliarder kroner ved utgangen av året, en reduksjon på 4 milliarder fra 2020. Endringen i akkumulerte nedskrivninger inkluderer nedskrivninger som følge av nye lån og engasjement i løpet av perioden. Figuren viser også økning og reduksjon i forventet kredittap som følge av endringer i inputparametere og forutsetninger, inkludert makroprognoser, samt effekten av tilbakebetalinger og avvikling av tidsverdien av diskonteringer som følge av tidens gang. Videre omfatter tabellen konstaterte tap, endringer som følge av fraregning av finansielle instrumenter i perioden samt valutakurseffekter.

Misligholdte engasjementer

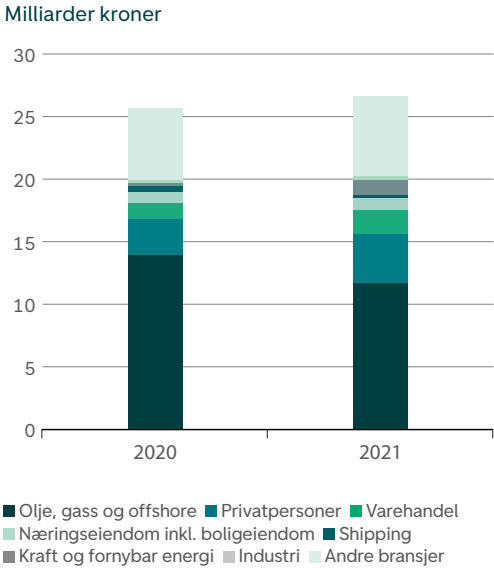
Netto misligholdte engasjementer økte med 0,8 milliarder kroner i 2021 og utgjorde 26,7 milliarder ved utgangen av året. Økningen er knyttet til enkeltkunder innenfor energiproduksjon og reiseliv. 44 prosent av DNBs misligholdte engasjementer er innenfor olje, gass og offshore og i hovedsak knyttet til offshore-segmentet. Det misligholdte volumet i dette segmentet gikk ned med 2,2 milliarder kroner i 2021 og utgjorde 11,7 milliarder ved årsslutt. Den positive utviklingen er et resultat av økende olje- og gasspriser og gjennomførte restruktureringer.

Figuren øverst til høyre viser fordelingen av netto misligholdte engasjementer fordelt etter bransjer. Utfyllende informasjon finnes i vedlegget til pilar 3-rapporten.

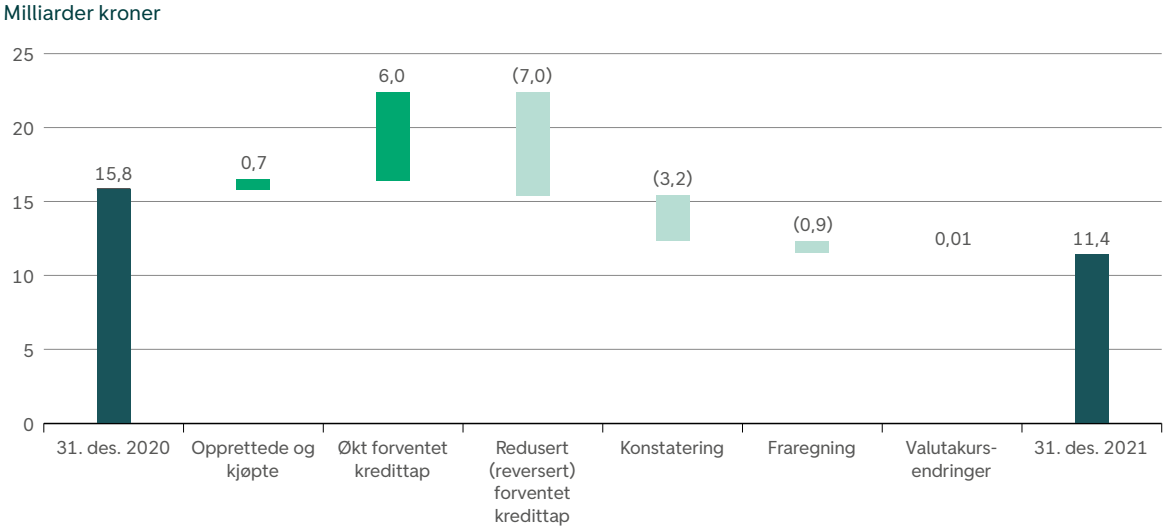
Utvikling i netto nedskrivninger

Netto misligholdte engasjement

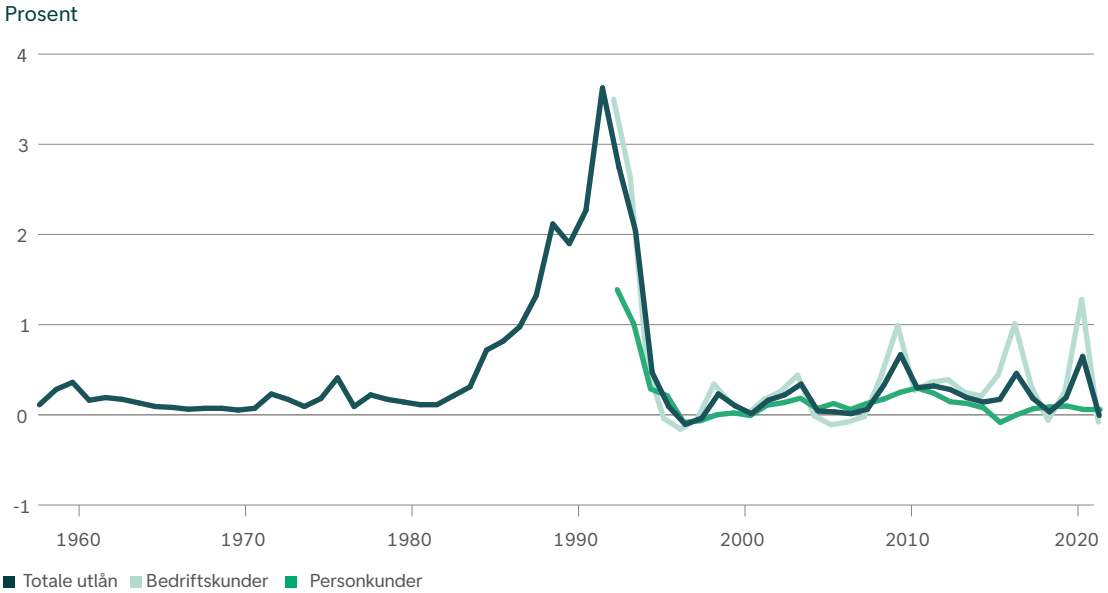
Utvikling i akkumulerte nedskrivninger av lån og andre engasjement

Historisk utvikling av nedskrivninger

Figuren viser årlige netto nedskrivninger som andel av utlån i perioden 1957—2021. Fra 1992 vises i tillegg andel netto nedskrivninger splittet på person- og bedriftskunder unntatt offentlig sektor og kredittinstitusjoner. Perioden 1987 til 1993 omtales som den norske bankkrisen og skiller seg sterkt ut fra resten av tapshistorikken. Andre år som skiller seg ut er 2009, da finanskrisen medførte økte tap, blant annet knyttet til virksomheten i Baltikum, og 2016 da DNB måtte ta betydelige nedskrivninger på den oljerelaterte porteføljen. Koronapandemien påvirket ikke nedskrivningene i 2020 i særlig grad. Økningen i 2020 skyldes ytterligere nedskrivninger i offshore-porteføljen, mens 2021 har vært et mer normalt år med lave tap.

Årlig netto nedskrivninger, 1957 - 2021

Rapporteringsmetoder for kredittporteføljer i DNB

Engasjementskategori	Hovedrapporteringsmetoder
Foretak og spesialiserte foretak (SL)	A-IRB
Massemarked, pant i fast eiendom	IRB
Massemarked, øvrige engasjementer	IRB
Stater og sentralbanker	Standardmetode
Institusjoner	Standardmetode
Egenkapitalposisjoner og øvrige eiendeler	Standardmetode

INTERNE MÅLEMETODER (IRB)

DNB har benyttet interne kredittrisikomodeller siden 1995. Beregningene fra modeller som er godkjent for måling av kredittrisiko i kapitaldekningen, er fullt integrert i bankens interne styringsverktøy.

I den interne oppfølgingen av kredittrisiko benyttes interne modeller for å beregne CCF (EAD), PD og LGD for alle kredittengasjementer uavhengig av om de er godkjent for beregning av kapitalkrav. DNB benytter andre risikonøkkeltall i den interne risikomålingen av storkundeporteføljen og boliglånsporteføljen enn de som er godkjent for å beregne kapitalkravet etter avansert IRB-metode. De godkjente modellene er pålagt mekanismer som gjør at kapitalkravet blir mer stabilt over tid, og har mer konservatisme i kalibreringsnivåene. I den interne styringen er det ønskelig med mer risikosensitive modeller.

DNB rapporterer kredittrisiko etter avansert IRB-metode (A-IRB) for foretaksporteføljen. Enkelte porteføljer i datterselskaper eller bestemte segmenter er unntatt. Grunnleggende IRB-metode (F-IRB) er ikke i bruk. For massemarked skiller det ikke mellom avansert og grunnleggende IRB-metode.

Tabellen viser en oversikt over hvilke rapporteringsmetoder som benyttes for de ulike kredittporteføljene i DNB, fordelt på engasjementskategori.

Hensikten med IRB-systemet er å sikre god risikostyring. Det må være høy kvalitet og transparens i hele verdikjeden. Styret tar stilling til kapitalbehovet på grunnlag av risikomålingen sammenholdt med en overordnet evaluering av rammebetingelser og forretnings- og strategiske mål.

Den uavhengige enheten med ansvar for modellrisiko gjør en årlig validering av IRB-modellene. Konsernrevisjonen utarbeider en årlig rapport med en vurdering av om IRB-systemet i DNB oppfyller eksterne krav.

Anvendelsesområdene for IRB-modellene er:

- kapitalskravberegning
- beslutningsstøtte i kredittprosessen
- grensesetting i risikoappetitt og kredittstrategier
- risikomåling og løpende rapportering
- prising av kredittrisiko
- måling av lønnsomhet i porteføljer
- grunnlag for modeller for stresstesting og beregning av forventede kreditttap

Målt i EAD ble 68 prosent av kredittporteføljen rapportert med IRB-modeller ved utgangen av 2021, samme nivå som ved utgangen av 2020. Figuren viser IRB-porteføljen inkludert motpartsrisiko fordelt på engasjementskategori.

Modeller brukt i IRB-rapporteringen

En oversikt over IRB-modellene som benyttes, med kommentarer der modellene er justert for å innfri krav fra Finanstilsynet, vises i tilleggget til pilar 3-rapporten.

For å etterleve ny regulering av misligholdsdefinisjon, gjeldende fra 1. januar 2021, er det beregnet nye kalibreringsnivåer for IRB-modellene. DNB har søkt Finanstilsynet om nye kalibreringsnivåer for boliglånsporteføljen. Kalibreringsnivåene er beregnet i henhold til nye retningslinjer for estimering fra EBA som er gjeldende for Norge fra 1. januar 2021. Oppdaterte kalibreringsnivåer kreves fra 1. januar 2022 i henhold til regelverket, men avhenger av godkjenning fra reguleringsmyndighetene.

DNB har søkt (2020) om en ny PD-modell for boliglån. Den nye modellen kjøres som en komplementær modell i intern risikostyring fram til Finanstilsynet gir sin formelle godkjenning av modellen for bruk i IRB-rapporteringen.

Særskilte krav til DNBs IRB-modeller

Bedrifter: For storkundeporteføljen har Finanstilsynet stilt krav til at PD-nivået i praksis skal gi et tilnærmet stabilt kapitalkrav, uavhengig av konjunktursituasjonen, for å unngå store variasjoner i kapitalkrav. I tillegg er det satt en nedre grense for visse LGD-modeller som gjør modellene mer konservative enn det statistiske grunnlaget tilsier.

Boliglån: For boliglånsporteføljen setter Finanstilsynet krav til PD-nivået gjennom å definere regler for vektning av nedgangsperioder og oppgangsperioder i modelleringen. Ingen avtale kan ha en PD på under 0,2 prosent. I tillegg har Finanstilsynet satt krav som gjelder nivået på LGD. På porteføljenivå bør LGD ikke være lavere enn 20 prosent. Som et resultat av disse kravene er risikovektene for boliglånsporteføljen høyere enn de ville vært basert på forventningsrett estimert PD og LGD.

Risikoklassifisering

DNB deler den friske kredittporteføljen inn i ti risikoklasser basert på engasjementenes misligholdssannsynlighet, PD. Se tabellen. Engasjementer som er misligholdte, får tildelt PD på 100 prosent.

Validering av IRB-modeller

Uavhengig validering er en sentral kontrollfunksjon i DNBs IRB-system. En forutsetning for IRB-tillatelsen er at IRB-systemet, inkludert IRB-modellene, etterprøves (valideres) minst årlig av en enhet som er organisatorisk

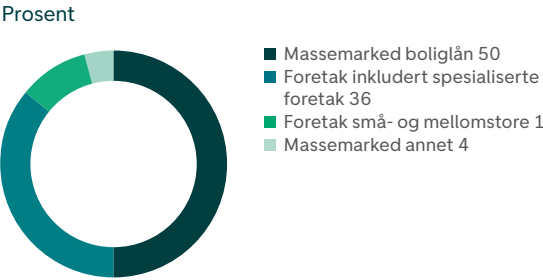
uavhengig av enhetene med ansvar for modellutviklingsprosessen og etablering og fornyelse av lån. Valideringsresultatene gir grunnlag for å vurdere om konsernets IRB-modeller, prosesser og beregningen av alle risikoparametere er nøyaktige og konsistente. Risikoreduserende tiltak anbefales i tilfeller der valideringsresultatene indikerer behov for forbedring. Resultatene av dette arbeidet presenteres årlig for DNBs styre.

Valideringen gjennomføres med grunnlag i et validerings-målkort med seks elementer: design og utvikling, inndata, implementering, modellbruk, ytelse og styring. Hvert element vurderes for hver modell, med unntak av styring, som vurderes samlet på tvers av alle IRB-modellene.

De seks elementene som inngår i valideringen, vurderes ved hjelp av kvalitative og kvantitative metoder. Validering av styring er en kvalitativ analyse som skal gi en vurdering av om styringen av modellene er konsistent og god gjennom hele modellens livssyklus.

Vurderingen av modellens ytelse består i stor grad av kvantitative analyser, med særskilt fokus på rangeringen av låntakeres kredittverdighet (rangeringsevne) og estimering av nivå på risikoparameterne (kalibrering). En PD-modell med god rangeringsevne kan i stor grad skille mellom kunder som vil misligholde låneforpliktelsene sine, og de som ikke vil det. En LGD-modell skal kunne forutsi hvilke misligholdte kredittengasjementer som vil gi relativt store og små tap. Validering av kalibreringsnivået skal gi en vurdering av om risikoparameterne er fastsatt på riktig nivå. Avvik mellom forutsatte og observerte nivåer er forventet. Hvorvidt avvikene er akseptable, avhenger av risikoparameteren og

Engasjementskategorier i IRB-porteføljen, EAD, 31. desember 2021

DNBs kredittrisikoklassifisering

Risiko-klasse	Fra PD	Til PD	Moody's	S&P Global
1	0,01	0,10	Aaa - A3	AAA - A÷
2	0,10	0,25	Baa1 - Baa2	BBB+ - BBB
3	0,25	0,50	Baa3	BBB÷
4	0,50	0,75	Ba1	BB+
5	0,75	1,25	Ba2	BB
6	1,25	2,00		
7	2,00	3,00	Ba3	BB÷
8	3,00	5,00	B1	B+
9	5,00	8,00	B2	B
10	8,00	Misligholdt*	B3, Caa/C	B÷, CCC/C

5) PD i risikoklasse 10 går til maks 40 prosent

hvilken konjunkturfase avvikene oppstår i. Når nivået på LGD skal tilsvare tapsgraden i en nedgangs-konjunktur bør tapsgraden som observeres i en normalperiode ligge lavere enn LGD-beregningen. Tilsvarende gjelder for EAD.

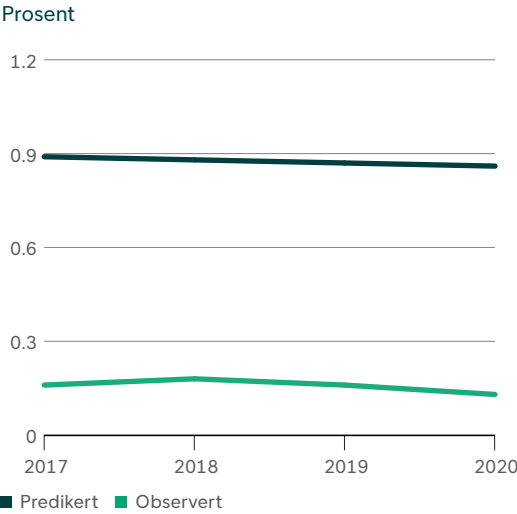
Valideringsresultater

Figurene øverst viser predikert PD ved inngangen til året sammenlignet med observert misligholdsrate i løpet av året for de største porteføljene. Andre resultater er vist i tillegg til rapporten. Siden omkalibreringen av modellene til den nye misligholdsdefinisjonen og den nye metoden for beregning av realisert tap ennå ikke er godkjent av Finanstilsynet, brukes tidligere metoder for de presenterte resultatene.

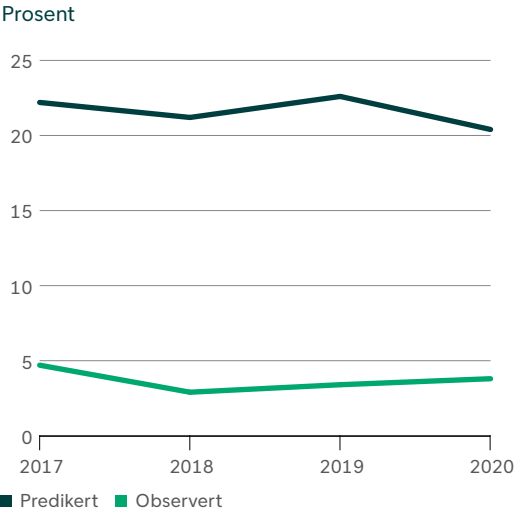
Den observerte misligholdsraten har i hele perioden vært lavere enn predikert PD for porteføljen massemarked, pant i fast eiendom. Også for små og mellomstore bedrifter (SMB)-porteføljen var de observerte verdiene lavere enn predikert i perioden. Den observerte misligholdsraten for storkunder er mer volatil, noe som skyldes at porteføljen har få kunder og mislighold. 2020 var et år preget av lavkonjunktur i store deler av porteføljen.

Figurene nederst viser resultatene av valideringen for LGD som treffer de største porteføljene. Observert tapsgrad for kundene som gikk i mislighold i løpet av året, er summen av kundenes totale tap som andel av kundenes totale misligholdte engasjement. Den observerte tapsgraden sammenlignes med kundenes tilsvarende predikerte LGD fra inngangen til året. Det predikerte LGD-nivået her er basert på misligholdte kunder og vil normalt gi et høyere nivå enn for hele porteføljen, hvor også friske kunder inngår. Unntaket

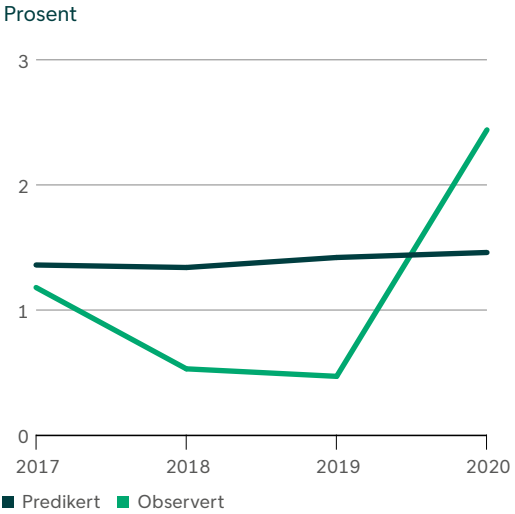
Sammenligning av predikert og observert PD for massemarked, pant i fast eiendom

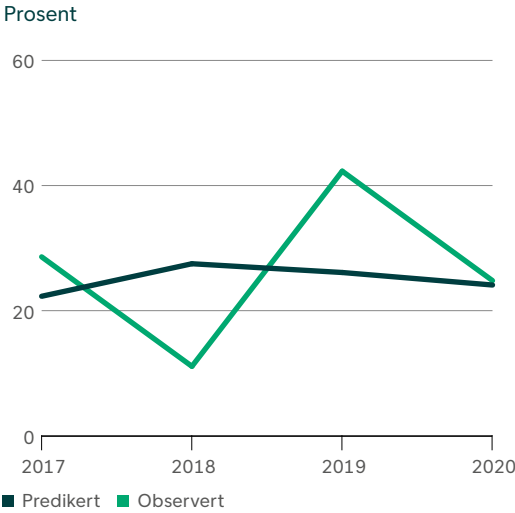
Sammenligning av predikert og observert LGD for massemarked, pant i fast eiendom

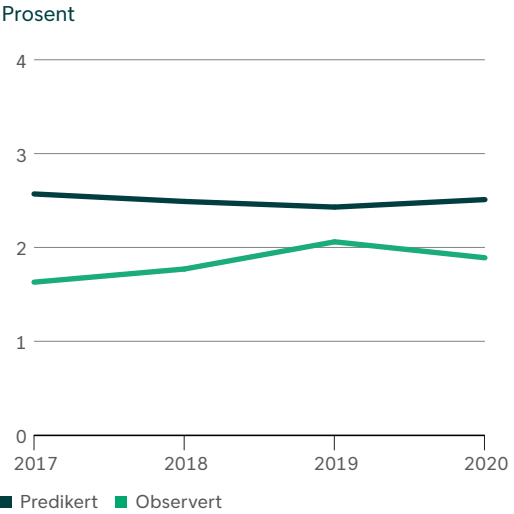
Sammenligning av predikert og observert PD for storkunder

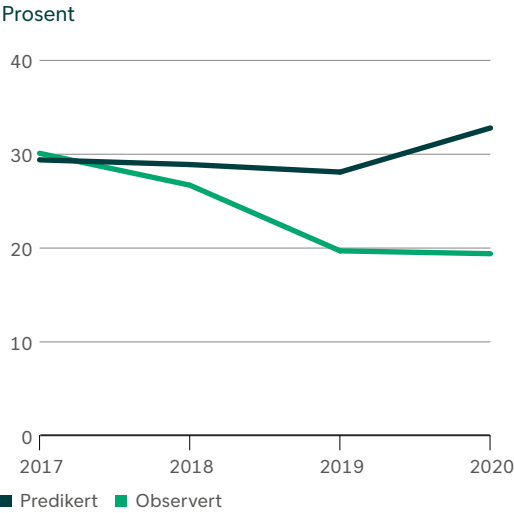
Sammenligning av predikert og observert LGD for storkunder

Sammenligning av predikert og observert PD for små og mellomstore aksjeselskaper

Sammenligning av predikert og observert LGD for små og mellomstore aksjeselskaper

er figuren for storkunder, som på grunn av få mislighold viser nivået for hele den friske porteføljen ved inngangen til året.

Den observerte tapsgraden ligger vesentlig lavere enn predikert LGD for porteføljen for massemarked, pant i fast eiendom. For SMB-porteføljen er det observerte tapet også lavere enn forventet, med unntak av 2017. På grunn av ikke sluttførte inndrivingsprosesser er de observerte tapsnivåene de siste årene usikre. Økningen i predikert LGD for 2020 skyldes en regulatorisk pålagt konservativ margin. De volatile næringene i storkundeporteføljen, som shipping og offshore, har vært i nedgangskonjunktur i perioden, og det fåtallet mislighold som har vært, er i hovedsak knyttet til disse næringene. Nedgangskonjunktoren bidrar også til at inndrivingsprosessen for disse engasjementene blir lang og til dels ikke er avsluttet, slik at faktisk tapsgrad er usikker, særlig i de senere år. Økningen i predikert LGD i 2018 skyldes en oppjustering grunnet fall i predikerte verdier over tid.

EKSPONERINGER I IRB-PORTEFØLJENE

Andelen av DNBs kredittportefølje som ble rapportert etter IRB-metoden, utgjorde 1 786 milliarder kroner, målt i EAD, ved utgangen av 2021. I tabellene vises nøkkeltall som benyttes i kapitalkravsberegningen for de to største IRB-porteføljene: boliglån og foretak. Tabellene inkluderer ikke motpartsrisiko. Motpartsrisiko i IRB-porteføljen foretak utgjorde 30 milliarder kroner i EAD ved utgangen av 2021.

IRB-porteføljene fordelt på PD-intervaller

Tabellene viser de ulike risikonøkkeltallene for de to største IRB-porteføljene, fordelt på PD-intervaller.

Boliglånsporteføljen massemarked, pant i fast eiendom har hatt svært god kvalitet gjennom hele 2021. Volumet, målt i EAD, økte med 29 milliarder kroner, som tilsvarer 3 prosent, til 899 milliarder. Finanstilsynet tillater ikke at avtaler i porteføljen massemarked, pant i fast eiendom har en PD som er lavere enn 0,2 prosent. Det er også et krav at samlet portefølje skal ha LGD på 20 prosent.

Porteføljen IRB foretak økte med 30 milliarder kroner, målt i EAD. Det tilsvarer om lag 3 prosent. Risikovekten var stabil for den friske porteføljen. Andelen misligholdte kredittengasjementer ble redusert i løpet av 2021, fra 4,3 prosent ved utgangen av 2020 til 3,4 ved utgangen av 2021. Reduksjonen er for det meste knyttet til industrisegmentene olje, gass og offshore, shipping og tjenesteyting.

IRB massemarked, pant i fast eiendom

	31. desember 2021				31. desember 2020			
	EAD, mill. kroner	PD, %	LGD, %	Risikovekt, %	EAD, mill. kroner	PD, %	LGD, %	Risikovekt, %
PD 0,00 til 0,15	-	-	-	-	-	-	-	-
PD 0,15 til 0,25	156	0,20	25	24,1	110	0,20	18	7,8
PD 0,25 til 0,50	168	0,37	24	31,0	286	0,30	20	11,3
PD 0,50 til 0,75	134	0,62	25	39,6	206	0,59	20	18,7
PD 0,75 til 2,50	228	1,32	24	50,1	208	1,32	21	32,7
PD 2,50 til 10,00	86	4,33	25	72,7	58	3,37	21	58,6
PD 10,00 til 100,00	13	14,66	21	96,2	2	14,07	22	118,1
Frisk portefølje	897	0,83	20	21,0	869	0,84	20	21,1
PD 100.00 (Misligholdte engasjementer)	2	100,00	25	258,9	1	100,00	25	217,6
Totalt	899	1,05	20	21,6	870	0,99	20	21,4

IRB foretak

	31. desember 2021				31. desember 2020			
	EAD, mill. kroner	PD, %	LGD, %	Risikovekt, %	EAD, mill. kroner	PD, %	LGD, %	Risikovekt, %
PD 0,00 til 0,15	85	0,08	28	15,1	92,4	0,08	28	14,2
PD 0,15 til 0,25	71	0,20	25	24,1	46,6	0,2	25	24,3
PD 0,25 til 0,50	168	0,37	24	31,0	184,4	0,37	23	29,5
PD 0,50 til 0,75	134	0,62	25	39,6	121,6	0,61	25	39,9
PD 0,75 til 2,50	228	1,32	24	50,1	201,2	1,34	25	51,4
PD 2,50 til 10,00	86	4,33	25	72,7	89,1	4,12	25	71,0
PD 10,00 til 100,00	13	14,66	21	96,2	12,9	16,82	27	124,8
Frisk portefølje	785	1,30	25	41,3	748,2	1,35	25	41,5
PD 100.00 (Misligholdte engasjementer)	28	100,00	30	150,5	33,5	100	32	156,1
Totalt	812	4,67	25	45,0	781,7	5,58	25	46,4

IRB-porteføljene fordelt på bransjer

Tabellen viser en oversikt over IRB-porteføljen fordelt på ulike bransjer. Det har vært en svak forbedring i kredittkvalitet i bedriftsporteføljen. Segmentet hotell, cruise og turisme var et av de som ble hardest rammet av koronapandemien, og sliter fortsatt med økt misligholdsrate og høyere PD. Andre segmenter som varehandel, industri og tjenesteyting har hatt en forbedring i vektet PD i løpet av 2021. Kredittkvaliteten i den friske delen av olje-, gass- og offshore-segmentet har fortsatt å bli bedre siden i 2021. Dette skyldes blant annet økningen i olje- og gassprisene, særlig i andre halvår 2021, og gjennomførte restruktureringer.

For andre endringer vises det til beskrivelsen av utviklingen i kredittporteføljen generelt i starten av kapittelet.

IRB kredittportefølje

Millioner kroner	31. desember 2021					31. desember 2020				
	Frisk portefølje					Frisk portefølje				
	EAD	EAD mislighold, %	Vektet PD, %	Vektet LGD, %	Risikovekt, %	EAD	EAD mislighold, %	Vektet PD, %	Vektet LGD, %	Risikovekt, %
Næringseiendom	192 168	0,6	1,02	24	39,6	181 019	0,6	0,95	23	37,1
Shipping	42 139	1,0	1,85	24	56,7	46 027	1,7	2,00	25	59,1
Olje, gass og offshore	77 566	21,0	1,78	24	44,2	81 736	25,9	2,35	25	48,4
Kraft og fornybar energi	55 800	3,0	0,51	26	32,9	45 025	1,0	0,47	29	33,4
Helsetjenester	32 092	0,0	0,68	23	35,7	31 063	0,0	0,53	23	30,9
Offentlig sektor	15	16,4	0,40	31	27,9	1 392	0,0	0,09	23	6,3
Fiske, fiskeoppdrett og jordbruk	60 307	0,5	1,02	25	39,3	52 804	0,8	0,96	25	36,7
Varehandel	38 411	5,4	0,88	28	39,2	36 138	8,5	1,38	28	43,4
Industri	57 809	0,7	0,79	27	35,4	56 944	0,5	1,45	27	40,5
Teknologi, media og telecom	32 091	0,3	0,89	26	40,9	30 912	0,1	0,89	27	42,6
Hotell, cruise og turisme	22 036	13,4	7,35	21	74,8	22 451	11,5	3,83	21	59,4
Tjenesteyting	45 790	2,2	2,00	28	52,1	44 889	3,9	2,47	27	54,9
Boligeiendom	74 952	0,6	1,08	23	36,3	78 336	0,5	1,07	23	35,5
Bygg og anlegg	18 502	2,3	1,57	29	43,6	16 960	2,5	1,88	30	46,1
Transport, vei og jernbane	18 608	1,2	0,97	24	37,7	17 831	0,9	1,02	27	41,3
Bank, forsikring og porteføljeforvaltning	29 765	0,3	1,35	24	39,1	27 617	0,2	1,14	26	39,8
Andre bedriftskunder	14 315	1,7	2,07	25	41,7	10 582	5,0	1,88	28	40,8
Totalt foretak	812 364	3,4	1,30	25	41,3	781 727	4,3	1,35	25	41,5
Boliglån	899 243	0,2	0,83	20	21,0	870 431	0,2	0,84	20	21,1
Andre eksponeringer mot privatpersoner	74 290	2,1	1,38	33	23,5	71 589	1,4	1,14	34	23,5
Totalt	1 785 897	1,7	1,07	23	30,2	1 723 746	2,1	1,08	23	30,2

Tabellen viser EAD-vektet PD for frisk IRB-portefølje for foretak fordelt på bransjer og land. Den geografiske inndelingen er gjort på bakgrunn av kundens adresse.

Den er økt risiko i segmentene hotell, cruise og turisme i 2021 som et resultat av koronapandemien. Figurer som viser EAD fordelt på land, finnes i vedlegget til rapporten.

IRB foretak, vektet PD for frisk portefølje fordelt på bransje og land

Prosent	Norge	Sverige	Resten av Europa	Nord-Amerika	Andre land	Totalt 2021	Totalt 2020
Næringseiendom	1,02	0,76	1,29	0,00	0,00	1,02	0,95
Shipping	2,25	0,00	1,58	1,59	1,74	1,85	2,01
Olje, gass og offshore	2,02	0,83	1,54	1,46	3,46	1,78	2,35
Kraft og fornybar energi	0,25	0,63	0,80	0,63	0,97	0,51	0,47
Helsetjenester	1,55	2,02	1,28	0,46	2,30	0,68	0,53
Offentlig sektor	0,44	0,00	0,26	0,00	0,00	0,40	0,09
Fiske, fiskeoppdrett og jordbruk	0,82	0,32	0,64	2,86	2,01	1,02	0,96
Varehandel	0,93	0,62	0,75	0,13	0,00	0,88	1,38
Industri	1,05	0,54	0,54	0,55	0,70	0,79	1,45
Teknologi, media og telecom	1,41	0,92	0,83	0,37	0,34	0,89	0,89
Hotell, cruise og turisme	4,58	8,31	10,94	9,68	10,73	7,35	3,83
Tjenesteyting	2,02	1,59	2,16	0,31	7,61	2,00	2,47
Boligeiendom	1,08	1,18	0,00	0,00	0,00	1,08	1,07
Bygg og anlegg	1,63	1,14	4,13	0,00	0,00	1,57	1,88
Transport, vei og jernbane	0,98	3,50	0,29	0,00	0,00	0,97	1,02
Bank, forsikring og porteføljeforvaltning	1,90	1,19	1,06	0,40	0,00	1,35	1,14
Andre bedriftskunder	2,01	0,27	4,01	0,22	0,25	2,07	1,88
Totalt foretak	1,21	1,25	1,35	1,32	2,49	1,30	1,35

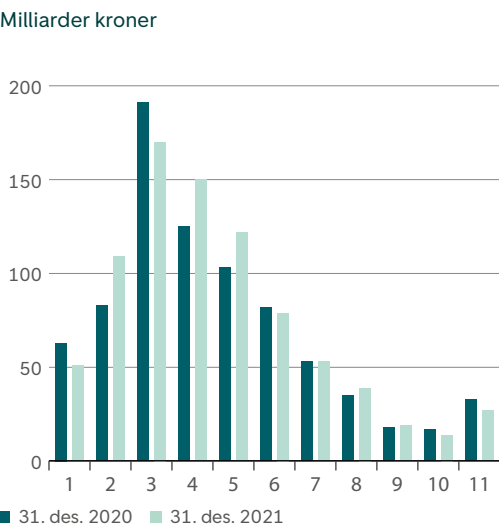
IRB-porteføljene fordelt på risikoklasser

Alle kunder der DNB har kredittkategorisering, skal risikoklassifiseres minst én gang i året. Figurene viser hvordan volumene, målt i EAD er fordelt på risikoklasser. Misligholdt portefølje er inkludert i tallene (risikoklasse 11). Det er en underliggende forbedring i kredittkvaliteten. Vektet PD for den friske delen av IRB-foretaksporteføljen gikk ned fra 1,35 til 1,30 prosent. Kontinuerlige forbedringer i bruken av IRB-modeller har bidratt til bedre spredning. Porteføljen av boliglån (massemarked, pant i fast eiendom) holdt seg stabil. Vektet PD for den friske delen av porteføljen gikk ned fra 0,84 til 0,83 prosent.

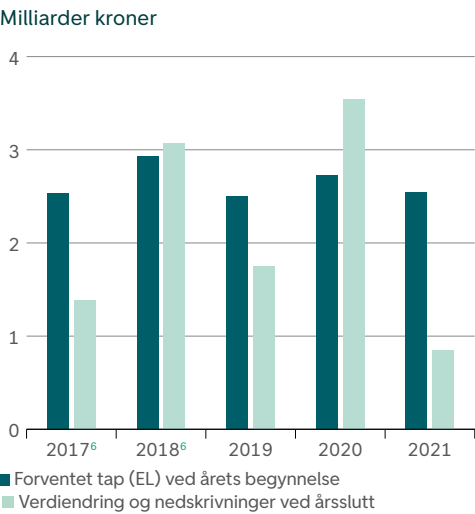
Sammenligning av forventede tap og faktiske verdiendringer

Figurene viser normaliserte tap (EL) ved begynnelsen av året sammenlignet med nye nedskrivninger i IFRS 9 gruppe 3 gjennom året for de største IRB-godkjente porteføljene. EL er beregnet ved hjelp av nøkkeltallene som brukes i kapitalskravberegningen. Faktisk verdiendring for IRB foretak gikk ned i 2021. Nedskrivningene ble redusert som følge av en generell oppgang i norsk økonomi og forbedring av kredittkvaliteten. EL for boliglånsporteføljen økte som følge av volumvekst, mens de faktiske verdiendringene fortsatt er svært lave.

IRB-foretak fordelt på risikoklasse, EAD

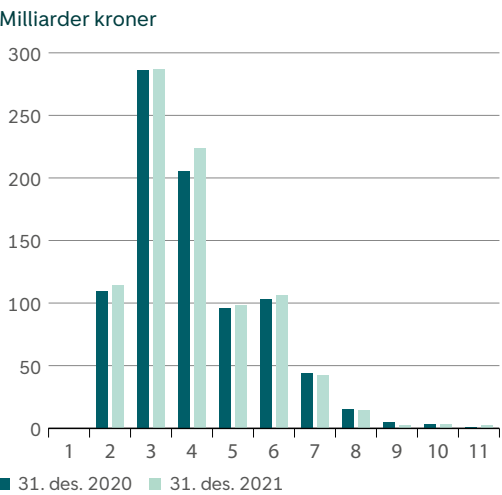

Sammenligning av forventede og faktiske verdiendringer, IRB foretak

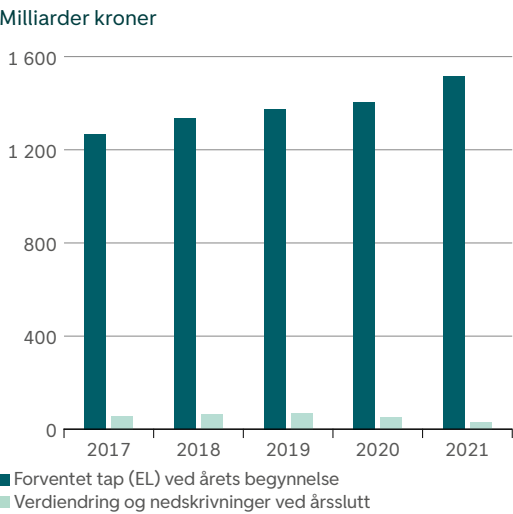

6) Inkludert motpartsrisiko

IRB-massemarked pant i fast eiendom fordelt på risikoklasser, EAD

Sammenligning av forventede og faktiske verdiendringer, IRB massemarked pant i fast eiendom

EKSPONERINGER I STANDARDPORTEFØLJENE

Om lag 32 prosent av konsernets kredittportefølje målt etter EAD ble rapportert i henhold til standardmetoden ved utgangen av 2021, samme nivå som ved utgangen av i 2020. Nøkkeltall for porteføljene som er rapportert i henhold til standardmetoden, er presentert i avsnittet om kapitalkrav til kredittrisiko på side 37.

DNB har fått tillatelse fra Finanstilsynet til å bruke standardmetoden til å beregne risikovektet beregningsgrunnlag (REA) for myndigheter og sentralbanker og for egenkapitalsposisjoner. Datterselskapene i Polen og Luxembourg og tilknyttede selskap beregner REA i henhold til standardmetoden. Andre porteføljer som rapporteres etter standardmetoden, er eksponeringer for institusjoner, factoring og borettslag i Norge. I tillegg brukes standardmetoden når DNB ikke har tilstrekkelige data til å beregne REA i henhold til IRB-metoden.

DNBs eksponeringer beregnet i henhold til standardmetoden er allokert til 15 forskjellige engasjementskategorier.

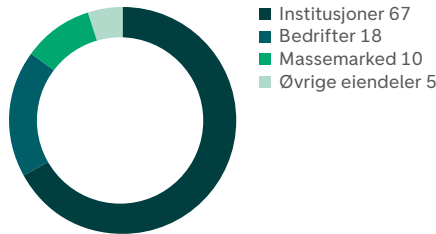
- Sentrale myndigheter eller sentralbanker
- Regionale eller lokale myndigheter
- Enheter i offentlig sektor
- Multilaterale utviklingsbanker
- Internasjonale organisasjoner
- Institusjoner (banker, kredittinstitusjoner, verdipapirforetak)
- Bedrifter (ikke-finansielle selskaper, forsikringsselskaper, borettslag)
- Lån (privatpersoner)
- Sikret med boliglån på fast eiendom
- Misligholdte engasjementer (forfalt i 90 dager)
- Elementer knyttet til særlig høy risiko

- Obligasjoner med fortrinnsrett
- Kollektive investeringsforetak (eksponeringer i form av enheter eller aksjer i CIU-er)
- Aksjeeksponering (eierandeler av aksjer og andre aksjeinstrumenter som ikke er i handelsporteføljen)
- Andre eksponeringer (forhåndsbetalte utgifter, kontanter, utsatte skattefordel mv.)

I henhold til forskriften kan enten vurderingen fra et eksportkredittbyrå eller, hvis dette ikke er tilgjengelig, landsvurderingen fra kvalifiserte kredittvurderingsbyråer som Moody's, S&P Global og Fitch, brukes til å bestemme risikovekten for eksponeringer for stater, sentralbanker og institusjoner.

Engasjementskategorier i standardporteføljen, EAD, 31. desember 2021

Prosent

STYRING OG KONTROLL AV KREDITTRISIKO

Risikoappetitrammeverket definerer ytre rammer for kredittvirksomheten. Det er fastsatt rammer for årlig vekst, risikokonsentrasjoner og kredittkvalitet. Rammen for vekst, målt i EAD, er satt for hvert kundesegment. For å begrense konsentrasjonsrisikoen er det satt rammer for risikoeksponering mot enkeltkunder og -bransjer. Rammene for kredittkvalitet er utformet som rammer for forventet kreditttap (ECL) og skal fange opp alle typer kredittrisiko. Forventet kredittap måles ved bruk av interne kredittrisikomodeller og fremtidsrettede makroøkonomiske forutsetninger.

I tillegg til rammeverket for risikoappetitt finnes det kredittstrategier for hvert kundesegment og det fastsettes risikoindikatorer, som inngår i oppfølgingen av ledere på alle nivåer. For mer om risikoappetitt, se kapittelet om styring og kontroll av risiko i DNB.

Beslutningsprosesser og fullmakter

Risikostyring Konsern er ansvarlig for å kontrollere og overvåke kvaliteten i kredittporteføljene og effektiviteten i kredittprosessen. Kredittstyring Konsern (KSK) er en del av Risikostyring Konsern, og er ansvarlig for å utforme rammeverket for kredittprosess og kredittstyring for alle forretningsområder.

Hvert forretningsområde er ansvarlig for å styre egen kredittaktivitet og portefølje innenfor fastsatte risikoappetittrammer og kredittstrategier. For å sikre effektivitet og høy kvalitet i beslutningene er det etablert ulike nivåer for kredittfullmakter – se figur. Nivåene er fastsatt etter størrelse, kompetanse, kompleksitet og risiko.

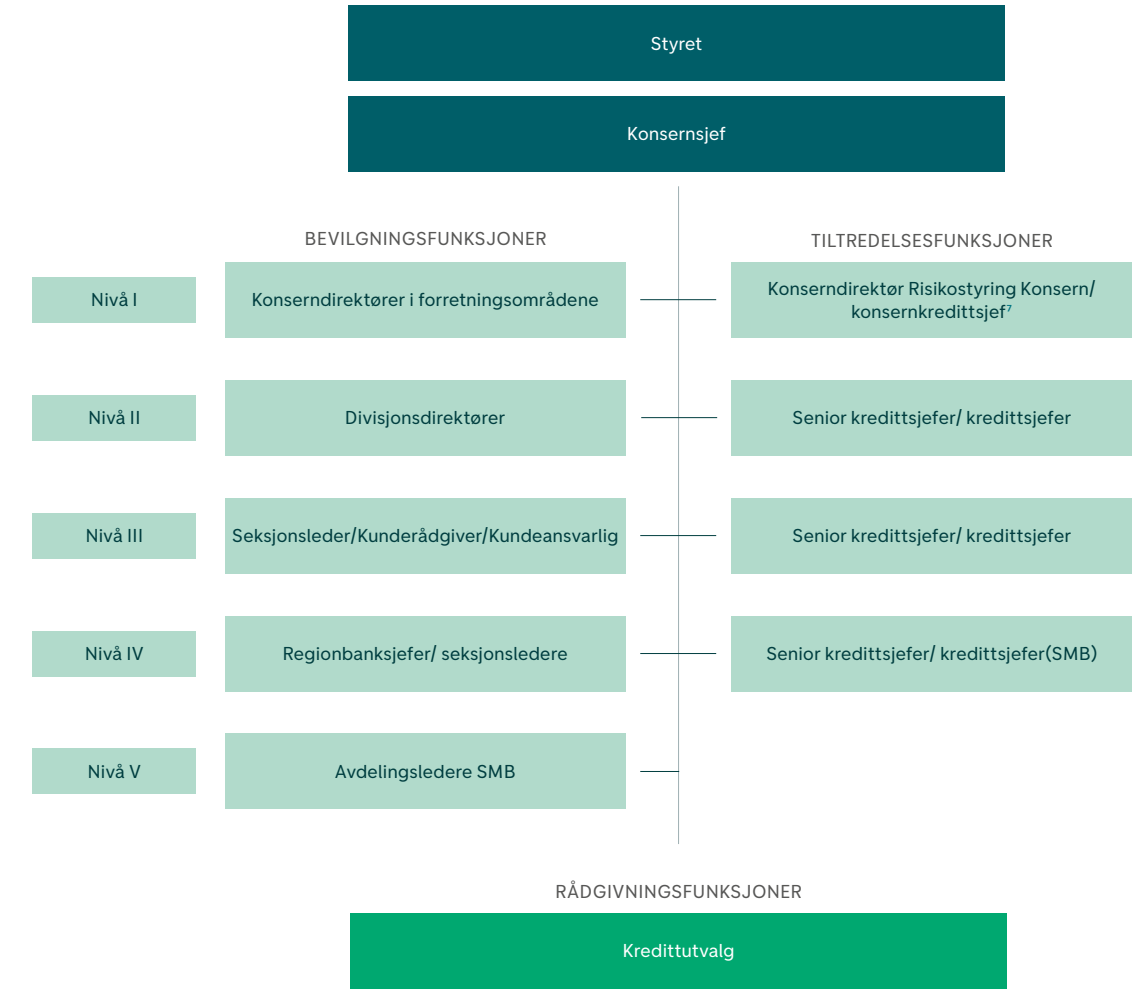
«Fire øyne-prinsippet » skal legges til grunn ved kredittgivning. Det vil si at en person beslutter basert på en annen persons innstilling. For kreditter over bestemte nivåer kreves tiltredelse fra kredittsjef i KSK. For de minste kredittene i bedriftsmarkedssegmentet kan imidlertid automatisert risikoklassifisering erstatte det «ene par øyne».

I personmarkedet bør kredittsøknader som regel behandles ved hjelp av automatiserte måle- og beslutningsstøttesystemer. Søknader fra personkunder med lav risiko, god gjeldsbetjeningsevne og moderat belåningsgrad kan innvilges etter en automatisert kredittprosess. Prosessen innebærer automatisk innhenting av inntekts-, gjelds- og formuesopplysninger samt oppdaterte opplysninger om sikkerhetens verdi for refinansiering av eksisterende lån og finansieringsbevis.

Kreditt skal ikke ytes dersom det ikke er sannsynlig at gjelden kan betjenes, selv om sikkerheten er tilfredsstillende. For å fastsette gjeldsbetjeningsevnen vurderes kundens framtidige kontantstrømmer. Hovedkildene til disse kontantstrømmene er inntekter fra forretningsvirksomheten for bedrifter og lønnsinntekter for personkunder. I tillegg vurderes det i hvilken grad bankens eksponering vil kunne dekkes inn ved realisasjon av sikkerheter i tilfelle mislighold eller ved svekkelse av framtidige kontantstrømmer.

Alle bedriftskunder med kredittengasjement skal risikoklassifiseres ved hver bevilgning av vesentlig størrelse, og minimum én gang i året. Risikoklassifiseringen skal reflektere den langsiktige risikoen ved kunden og engasjementet.

Oversikt over kredittbeslutninger i DNB

7) Konserndirektør for Risikostyring Konsern leder Group Credit Committee (GCC).

Konsernsjefen har delegert fullmakter til forretningsområdene og til Risikostyring Konsern som utøves i et beslutningssystem der forretningsområdet bevilger og Risikostyring Konsern ved Kredittstyring konsern tiltrer beslutninger inntil styrenivå.

Ansvar for risikoklassifiseringssystemet er organisatorisk uavhengig av den operative virksomheten, og ivaretas av Risikostyring Konsern. Klassifiseringsmodellene er utviklet for å dekke en portefølje av engasjementer. Hvis en modell anses å gi en vesentlig feil klassifisering for et enkelt engasjement, kan den modellgenererte klassifiseringen unntaksvis overstyres manuelt. Overstyringer skal være tilfredsstillende begrunnet, og foretas kun etter en vurdering av en enhet som er uavhengig av den forretningsmessige enheten. Det gjøres ingen overstyring av risikoklasse på engasjementer med personkunder. Se ellers beskrivelse av klassifiseringssystemet i avsnittet om kredittmodeller og risikoklassifisering.

Fullmakter

Alle beslutnings- og tiltredelsesfullmakter er personlige. Unntaket er styret, som beslutter som kollegium. Styret beslutter saker av spesiell karakter Dette er primært kreditter som utgjør mer enn 10 prosent av bankens egenkapital. En kredittbeslutning skal fremlegges til et høyere beslutningsorgan dersom beslutningstaker er i tvil om kreditten er innenfor egen fullmakt. Det samme gjelder dersom saken er av uvanlig art eller reiser etiske eller omdømmemessige spørsmål.

Sikkerhet og andre risikoreducerende tiltak

Sikkerheter brukes til å redusere kredittrisiko. Sikkerheter er primært fysiske sikkerheter, som for eksempel bolig, næringseiendom og fartøy. Det kan også være garantier, kontantdepot, avtaler om motregning eller kredittforsikring. Fysiske sikkerheter skal som hovedregel være forsikret. Banken benytter også negativ pantsettelse, som innebærer at kunden er forpliktet til å holde sine aktiva heftelsesfrie vis-à-vis alle långivere. Sikkerhetsverdiene vurderes fortløpende

mens kreditten løper i banken, og kredittregelverket angir prosentsatser for depotverdier for de fleste sikkerhets-kategorier. For større/kompliserte panteobjekter kan det innhentes vurderinger fra miljøer i banken med relevant kompetanse. I storkundesegmentet skal også bankens relative posisjon som panthaver vurderes.

Hovedkategorier av garantister er privatpersoner, foretak, stat, kommuner, garantiinstitutter og banker. Verdien av en kausjon er avhengig av kausjonistens gjeldsbetjeningsevne og formuesforhold, og vurderes individuelt. I de tilfeller banken mottar kausjon fra et selskap, vil verdien av denne svinge med utviklingen i selskapets resultater og soliditet. Kausjon avgitt av et aksjeselskap er underlagt de begrensninger som aksjeloven setter vedrørende aksjeselskapers adgang til å stille sikkerhet.

Det er etablert kredittutvalg på flere nivåer som er en rådgivende funksjon for bevilger i forretningsområdet, og tiltreder fra den uavhengige risikoorganisasjonen. Det er flere nivåer kredittutvalg. Group Credit Committee under ledelse av CRO behandler store og komplekse saker, og saker som berører flere forretningsområder.

Etterkontroll

Gjennom Credit Risk Review (CRR) er det etablert en uavhengig andrelinjefunksjon for å kontrollere etterlevelsen av standard for kredittvirksomheten, kredittstrategier og kredittregelverk. CRR gjennomfører kontroller i alle kredittområdene i banken. Et av elementene i CRR er Model Input Review (MIR), som skal sikre korrekt og konsistent bruk av de IRB-modellene. Observasjoner fra CRR, herunder funn fra MIR, benyttes til å implementere forbedringstiltak i det daglige kredittarbeidet, og som bakgrunn for opplæringstiltak.

Rapportering av kredittrisiko

Økonomisk kapital beregnes for alle avtaler, og er grunnlaget for vurdering av avtalens lønnsomhet. Beregningen er basert på risikoparameterne fra de interne kredittmodellene, og den tar i tillegg hensyn til bransjekonsentrasjon, geografisk konsentrasjon, spesielt volatile segmenter og store enkeltengasjementer.

Eksposering mot rammene definert i risikoappetitt-rammeverket blir rapportert til konsernledelsen hver måned. Dersom det er overskridelser, blir det rapportert til styret med orientering om årsaken til overskridelsen og tilhørende tiltak. Konsernets kvartalsvise risikorapport til styret gir en utfyllende omtale av status på risikoappetitt og utviklingen i kredittrisikobildet for øvrig. Risikostyring Konsern har etablert en uavhengig andrelinjefunksjon som gjennomfører rapportering og analyse av kredittrisiko, herunder oppfølgingen av risikoappetitt. I den interne oppfølgingen av kredittrisiko måles og rapporteres alle porteføljer ved bruk av interne modeller, uavhengig av om de interne modellene er godkjent for bruk i beregning av kapitalkrav, eller ikke.

Watchlist

DNB utarbeider kontinuerlig oppdaterte oversikter over engasjementer som krever ekstra aktsomhet. Formålet er å identifisere kunder som krever særskilt oppfølging for å kunne:

- påvirke kunden til å foreta nødvendige forbedringstiltak, eller avvikle kundeforholdet mens kunden fortsatt har økonomisk styringsfart
- iverksette nødvendige tiltak for å unngå eller redusere tap

Dersom det foreligger et vesentlig brudd på finansielle klausuler eller en tapshendelse, settes engasjementet på watchlist for særlig overvåking. Eksempler på tapshendelser kan være finansielle problemer, innvilgelse av avdragsfrihet eller vesentlige kontraktsbrudd. I tillegg skal engasjementer med følgende karakteristika vurderes for watchlist:

- kunder som er klassifisert som høyrisiko
- kunder som på grunn av likviditetsproblemer har fått avdragsutsettelse eller andre betalingslettelser
- kunder som vurderes å ha fått en svekket situasjon, for eksempel vesentlig redusert inntekt, bortfall av viktige forretningsområder, endrede rammebetingelser eller bortfall av nøkkelpersonell

Når en kunde settes på watchlist, skal kunden risikoklassifiseres på nytt og sikkerhetene gjennomgås, og det skal utarbeides en handlingsplan for kundeforholdet. Hvis forventet mislighold anses som et sannsynlig alternativ, skal også nedskrivning vurderes. Se avsnitt om nedskrivninger og mislighold tidligere i kapittelet.

STRESSTESTING

DNBs kredittporteføljer stresstestes både på overordnet nivå og for spesifikke porteføljer. Stresstestene brukes for å analysere sårbarheten for tap, i form av inntektstap og mislighold, enten i et forretningsområde eller for en spesifikk portefølje. Stresstester benyttes også for å identifisere kritiske drivere for utviklingen i kredittrisiko og kapitaldekning. Stresstesting av den samlede kredittporteføljen i DNB gjøres minst to ganger i året i forbindelse med den interne kapitaliseringsvurderingen (ICAAP) og gjennomgangen av konsernets gjennopprettingsplan.

Ulike metoder brukes til å beregne kreditttap i forbindelse med stresstesting. Når hele konsernets kredittportefølje skal stresstestes benyttes modellen for beregning av forventet kreditttap (ECL). Med et makroøkonomisk scenario som utgangspunkt, som for eksempel det som er beskrevet i kapittelet om kapitalstyring og ICAAP, blir PD, LGD og EAD for hver enkelt motpart beregnet fremover i tid med et stresset scenario som input til modellen. De nye PD-, LGD- og EAD-verdiene benyttes videre til å utarbeide nye estimater over forventet tap.

For stresstesting av datterselskaper, forretningsområder og spesifikke porteføljer benyttes spesielt utviklede scenarioer. Disse kan bestå av færre makroøkonomiske variabler, eller direkte endringer i de ulike risikoparameterne i modellen avhengig av behovet til de ulike datterselskapene, forretningsområdene eller porteføljene.

5

Motpartsrisiko

Motpartsrisiko er følsom for markedsmessige endringer i blant annet renter og valutakurser. DNB har flere tiltak for å begrense motpartsrisiko. Motpartsrisikoen i DNB, målt i EAD, varierte gjennom året og var ved utgangen av 2021 om lag 9 prosent høyere enn året før.

Innhold

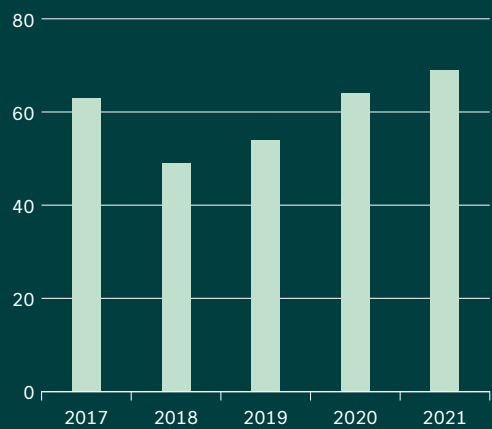
- 54 Utvikling i motpartsrisiko i 2021
- 54 Kapitalkrav for motpartsrisiko
- 54 Risikoreduserende tiltak
- 55 Oppgjørsrisiko
- 55 Styring og kontroll av motpartsrisiko
- 55 Stresstesting og wrong-way risk

Definisjon

Motpartsrisiko er en form for kredittrisiko som oppstår ved handel i finansielle instrumenter, for eksempel derivater, utlån med pant i verdipapirer eller gjenkjøpsavtaler (repo). Derivater handles oftest Over the Counter (OTC), det vil si ved individuelle kontrakter mellom to motparter. Motpartsrisiko er risiko knyttet til motpartens evne til å oppfylle de avtalte forpliktelsene i kontrakten og skiller seg fra annen kredittrisiko ved at eksponeringen som regel avhenger av markedsrisikofaktorer som renter, valutakurser, råvarepriser eller aksjekurser.

Motpartsrisiko, EAD

Milliarder kroner

Kapitalkrav for motpartsrisiko

Milliarder kroner

2,0 (2,3)

UTVIKLING I MOTPARTSRISIKO I 2021

DNB inngår derivathandler på bakgrunn av kundenes etterspørsel etter sikringsinstrumenter og for å sikre egne posisjoner som oppstår i forbindelse med kundehandler. I tillegg benyttes derivater til sikring av posisjoner i handelsporteføljen, til generell posisjonstaking og for å sikre valuta- og renterisiko som oppstår i forbindelse med inn- og utlån.

Motpartsrisiko i DNB økte med 9 prosent i 2021 og var 69,3 milliarder kroner, målt i engasjement ved mislighold (EAD), ved utgangen 2021. 89 prosent av eksponeringen stammer fra derivater og resterende fra verdipapirfinansiering og gjenkjøpsavtaler.

Økningen skyldes for en stor del økte råvare- og energipriser, og særlig betød økningen i naturgass i det europeiske markedet mye. Siden kunder som er involvert i produksjon av energi gjerne sikrer seg mot fallende priser, vil de oppleve at kontraktene faller i verdi når energiprisen øker. Da øker verdien av kontraktene for DNB og derigjennom også EAD.

Ikke-finansielle foretak bruker hovedsakelig derivater for å sikre seg mot ugunstige bevegelser i markedspriser som for eksempel energipriser. Eksponeringen er derfor i utgangspunktet risikoreduserende.

Den nederste figuren viser hvordan motregningsavtaler og sikkerheter reduserer risikoen knyttet til derivater. Motregningsavtaler og avtaler om sikkerhetsstillelse mot de største motpartene medfører at motpartsrisiko samlet sett representerer en moderat risiko i DNB. Motpartsrisiko i datterselskap og tilknyttede selskap er ikke inkludert og er neglisjerbar.

KAPITALKRAV FOR MOTPARTSRISIKO

Risikovektet beregningsgrunnlag (REA) for motpartsrisiko i DNB var 24,7 milliarder kroner ved årsskiftet, ned fra 28,2 milliarder kroner ved utgangen av 2020. REA for motpartsrisiko utgjør rundt 2,5 prosent av DNBs totale REA. Kapitalkravet for motpartsrisiko beregnes på samme måte som for kredittrisiko, med unntak av beregning av EAD. DNB bruker Current Exposure Method (CEM) for å beregne EAD. EAD for motpartsrisiko er summen av Mark-to-Market og et tillegg for potensiell fremtidig eksponering. Med introduksjonen av CRR2, som tidligst kommer i første halvår av 2022, vil CEM bli erstattet av en ny standardmetode kalt SA-CCR. Risikovekten for motpartsrisiko beregnes ved å bruke den metoden som er godkjent for rapportering av kredittrisiko for motparten (Internal Ratings-Based Approach (IRB) eller standardmetode). For mer informasjon om beregning av kapitalkrav, se kapittel om kredittrisiko. For informasjon om kapitalkrav for Credit Value Adjustment (CVA), se kapittel om markedsrisiko.

Interne modeller (Internal Model Method, IMM) for beregning av motpartsrisiko reflekterer risikosensitiviteten bedre, og gir full effekt av alle risikoreduserende avtaler. DNB benytter IMM i intern oppfølging og rapportering av risikonivået for motpartsrisiko.

RISIKOREDUSERENDE TILTAK

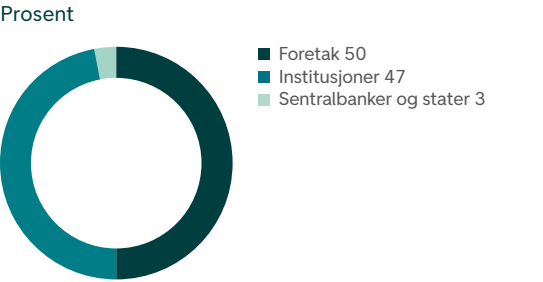
For å minimere motpartsrisikoen mot enkeltmotparter kan det inngås motregningsavtaler. Slike avtaler gjør det mulig å motregne alle positive og negative markedsverdier knyttet til kontrakter inngått mot samme motpart. For gjenkjøpsavtaler og utlån med sikkerhet i aksjer eller andre verdipapirer (verdipapirfinansiering)

kan motparten bare belåne deler av markedsverdien til sikkerheten. Belåningsgraden settes konservativt slik at bankens eksponering er svært begrenset. Verdien av sikkerheten er høyere enn eksponeringen til banken.

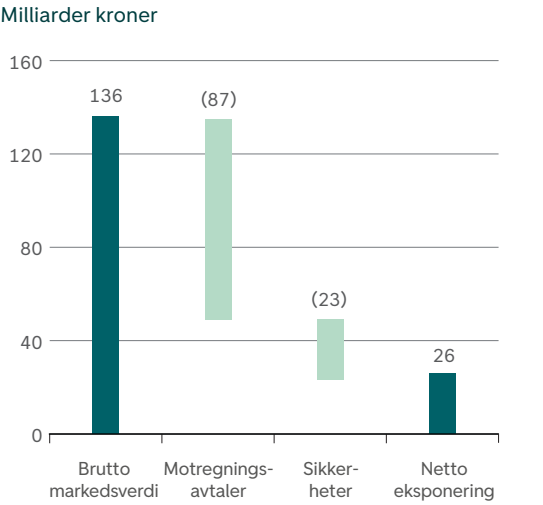
Med de største finansielle motpartene, i tillegg til et stadig økende antall ikke-finansielle motparter, er det inngått bilaterale sikkerhetsavtaler. Disse avtalene kalles Credit Support Annex (CSA)-avtaler. En CSA-avtale innebærer at markedsverdien av alle derivatkontrakter inngått mellom DNB og motparten avregnes daglig, og motpartsrisikoen vil derfor i stor grad bli eliminert. I all hovedsak er avregningen av disse transaksjonene i kontanter, men også statsobligasjoner og obligasjoner med fortrinnsrett blir benyttet. Normalt er ikke slike avtaler avhengig av kredittkvaliteten til motparten. Enkelte av avtalene endres dersom en eller begge motpartene får sin kredittrating nedgradert. Avtalene sier da at terskelverdien for å kreve inn sikkerheter blir senket, for å redusere kredittrisikoen ytterligere for den andre motparten.

I tråd med markedspraksis og reguleringer etter finanskrisen blir en stadig større andel av derivatkontraktene motregnet via såkalte clearingsentraler, eller sentrale motparter. I EU og Norge kreves det under European Market Infrastructure Regulation (EMIR)-regelverket at derivatavtaler som handles direkte mellom finansielle motparter skal cleares. Ved å gjøre opp derivatene ved sentrale motparter blir motpartsrisikoen flyttet fra flere enkeltmotparter til én sentral motpart med full motregning av alle avtaler. Sentrale motparter er regulert og har prosedyrer for å redusere risiko. De stiller blant annet finansielle krav til medlemmene, krever både oppstarts- og løpende

Motpartsrisiko fordelt på sektor, EAD, 31. desember 2021

Risikoreduserende avtaler for derivater, 31. desember 2021

sikkerheter, samt bidrag til misligholdsfond. De har også grundige prosedyrer for å håndtere et eventuelt mislighold, og de sentrale motpartene holder flere lag av kapital for å absorbere eventuelle tap som følge av mislighold blant medlemmene. Prinsippet skal være at tap først skal dekkes av innskutte midler fra det misligholdte medlem, og deretter skal deler av clearingsentralens kapital benyttes før man tærer på de øvrige medlemmenes misligholdsfond.

DNB er medlem av flere sentrale motparter og clearer både rente-, aksje- og råvarederivater og gjenkjøpsavtaler. Den største eksponeringen er mot den sentrale motparten LCH og stammer fra rentederivater. Ved utgangen av 2021 var nesten 90 prosent av DNB Bank ASAs utestående volum av standard rentederivater clearert hos LCH.

Det beregnes kapitalkrav for eksponering mot sentrale motparter i henhold til CRR/CRD IV. Ved utgangen av 2021 utgjorde risikovektet beregningsgrunnlag knyttet til eksponering mot sentrale motparter 1,7 milliarder kroner. Motpartsrisiko i aksjederivater, verdipapirfinansiering og valutatrading for privatkunder reduseres ved at mer- og mindreverdier avregnes daglig.

OPPGJØRSRISIKO

Oppgjørsrisiko er knyttet til oppgjør av transaksjoner der banken har innfridd sin forpliktelse om å levere avtalte verdier, uten å vite om motparten har innfridd sin forpliktelse om å levere avtalte verdier til banken. Et eksempel er en valutaveksling der banken sender fra seg avtalt beløp i en valuta før banken har mottatt avtalt beløp i vekslingsvaluta. DNB har etablert flere ulike tiltak for å redusere og kontrollere oppgjørsrisiko. Et viktig tiltak er dekningskontroll på konto. Det innebærer at banken ikke utfører betaling til motparten før det er konstatert dekning for forpliktelsen på motpartens konto. Videre er det i forbindelse med verdipapiroppgjør knyttet forbehold til verdipapirkonto, noe som medfører at motpart ikke får levert kjøpte verdipapirer før betaling er mottatt av banken. I bankmarkedet er det markedsstandard at hovedvalutaene gjøres opp via Continuous Linked Settlement (CLS). CLS sikrer betaling-mot-betaling og innebærer at bankens betaling ikke gjennomføres før motpartens betaling er tilgjengelig. Det er også etablert oppgjørsrisikorammer, som medfører at det settes begrensning på hvor store oppgjørsbeløp som kan forfalle på samme dag mot en enkelt motpart.

STYRING OG KONTROLL AV MOTPARTSRISIKO

Motpartsrisiko blir definert som en underkategori av kredittrisiko, men ettersom motpartsrisikoeksponeringen i betydelig grad er avhengig av markedsrisikofaktorer, behandles det derfor også i sammenheng med markedsrisiko. Styring av motpartsrisiko i DNB utdypes og konkretiseres både i Konsernstandard for markedsrisiko og Konsernstandard for kredittrisiko. Standarden for markedsrisiko har underliggende instruksjoner som fastsetter definisjoner, beregningsmetoder og

rapportering av motpartsrisiko. I standarden for kredittrisiko utdypes blant annet i kredittregelverket der kredittprosess, rammer og kredittstyring for motpartsrisiko beskrives. Motpartsrisiko inngår i risikoappetitt for kredittrisiko, og delegering av rammer følger fullmaktsnivåene nedfelt i kredittretningslinjene, som er nærmere beskrevet i kapittelet om kredittrisiko.

Financial Markets Risk Committee (FMRC), som ledes av Chief Market Risk Officer (CMRO), er ansvarlig for å godkjenne og følge opp prinsipper og prosedyrer for markeds- og motpartsrisiko. FMRC fått et særskilt ansvar for å vurdere og godkjenne interne målemetoder. Beslutningstager for endringer i de interne modellene er Chief Risk Officer. DNB bruker interne simuleringsmodeller for å beregne risikoeksponering for overvåking og måling av motpartsrisiko. I løpet av 2021 ble ansvaret for vedlikehold og utvikling av modeller relevante for motpartsrisiko flyttet til Risikostyring Konsern. En kombinasjon av historiske tidsserier og gjeldende markedspriser for ulike risikofaktorer brukes til å kalibrere modellene. Modellene overvåkes og oppgraderes fortløpende slik at DNB til enhver tid kan sikre at de er egnet for bruksområdet. Blant annet utføres det ukentlige automatiserte tester hvor modellenes historiske prediksjonskraft sjekkes («backtesting»).

De interne modellene som benyttes for å beregne motpartsrisikoeksponeringer valideres årlig av konsernets valideringsmiljø i Risikostyring Konsern. Modellene og anvendelsen av dem er også gjenstand for en årlig gjennomgang av internrevisjonen. Både validerings- og revisjonsrapporter behandles i FMRC og konsernledelsen, og oversendes som informasjon til styret.

STRESSTESTING OG WRONG-WAY RISK

Det er etablert et særskilt stresstestingsprogram for motpartsrisiko. Stresstestingsprogrammet er utformet for å avdekke uønskede fremtidige utfall av den samlede motpartsrisikoeksponeringen, både isolert og sett i sammenheng med bankens samlede kredittrisikoeksponering. Sentralt i stresstestene er utforming av ulike scenarier. I tillegg til å avdekke mulige tap i motpartsrisikoeksponeringen skal stresstestene avdekke spesifikk og generell korrelasjonsrisiko mellom kreditt- og markedsrisikofaktorer, såkalt wrong-way risk (WWR). WWR er en tilleggssisiko som kan oppstå gjennom en ugunstig korrelasjon mellom motpartseksponeringen og motpartens kredittkvalitet.

DNB har utarbeidet egne styringsdokumenter for å definere og håndtere WWR. Dokumentene beskriver hvordan risikoen skal identifiseres i enkeltsaker og på porteføljenivå. WWR er en del av rapporteringen til blant annet ledelsen i DNB Markets og Risikostyring Konsern. Spesielt tilfeller av stor WWR følges opp av FMRC.

Bankens derivatavtaler med DNB Boligkreditt AS inneholder bestemmelser (CSA) om at banken må stille økt sikkerhet for Boligkreditts eksponering dersom bankens rating faller under visse triggernivåer. Hvor mange nivåer som vil utløse krav om økt sikkerhetsstillelse avhenger av ratingbyrået, både fordi banken har forskjellig rating hos ulike byråer og fordi kravene deres er ulike.

6

Markedsrisiko

Markedsrisikoen i DNB, målt som økonomisk kapital, holdt seg stabil på et lavt nivå i 2021. Markedsrisikoen stammer primært fra bankens balansestyring, kundeaktiviteter i DNB Markets og egenkapitalinvesteringer. Blant de viktigste underliggende risikodriverne er renter, valuta og kredittspreader.

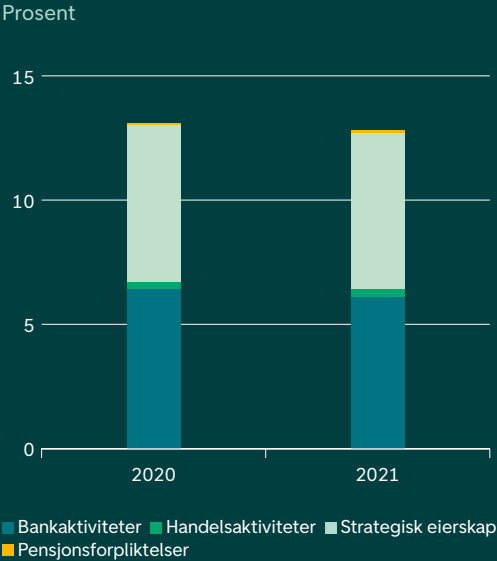
Innhold

- 57 Utvikling i markedsrisiko i 2021
- 58 Kapitalkrav for markedsrisiko
- 58 Markedsrisikoeksponeringer
- 62 Styring og kontroll av markedsrisiko

Definisjon

Markedsrisiko er risiko for tap som oppstår som følge av åpne posisjoner i valuta-, rente-, råvare- og egenkapitalmarkedene. Risikoen er knyttet til resultatvariasjoner som følge av endringer i markedspriser eller kurser. Markedsrisiko oppstår på flere steder i DNB-konsernet, og inkluderer både risiko som oppstår gjennom ordinære handelsaktiviteter og risiko som oppstår som en del av bankaktiviteter og øvrig forretningsvirksomhet.

Markedsrisiko som andel av økonomisk kapital

Kapitalkrav for markedsrisiko

Milliarder kroner

1,2 (1,3)

Markedsverdi av egenkapital- og eiendomsinvesteringer i bankporteføljen

Milliarder kroner

18,4 (15,2)

UTVIKLING I MARKEDSRISIKO I 2021

Norske og internasjonale renter er på vei opp. Dette er et resultat av normalisering av økonomien etter nedstengningen under koronapandemien. Den norske styringsrenten økte to ganger i 2021. I september ble renten økt med 0,25 prosentpoeng fra et rekordlavt nivå på 0 prosent, og i desember ble renten økt med ytterligere 0,25 prosentpoeng. Den anslåtte rentebanen indikerer at styringsrenten vil øke med ett prosentpoeng i løpet av 2022. Internasjonalt har det blitt stadig tydeligere at inflasjonen vi nå ser ikke er et forbigående fenomen, men må håndteres av sentralbankene. Økende renter fører også til økt volatilitet i kapitalmarkedene. Aksjemarkedet fortsatte imidlertid oppgangen og hovedindeksen på Oslo Børs økte med om lag 23 prosent i 2021.

Selv om kronen svekket seg kraftig mot andre valutaer etter pandemiutbruddet i mars 2020, var kronen ved utgangen av 2021 omtrent tilbake på nivåene før pandemien.

Verdien av basisswapper mellom norske kroner og amerikanske dollar endrer seg vanligvis i motsatt retning av obligasjonene i likviditetsporteføljen. Dette er viktig siden DNB i stor utstrekning henter finansiering i utenlandsk valuta. Denne diversifiseringseffekten bidrar til å stabilisere markedsrisikoen for DNB selv i turbulente perioder.

Ved utgangen av 2021 var økonomisk kapital for markedsrisiko 11 milliarder kroner, omtrent det samme som ved utgangen av 2020.

Utnyttelsen av rammene for markedsrisiko var moderat gjennom året. Det var bare mindre justeringer av disse i 2021. Rammene for markedsrisiko er omtalt senere i dette kapittelet.

Handelsporteføljen

Handelsporteføljen består av posisjoner i finansielle instrumenter, varer og kredittderivater, som holdes med formål om videresalg eller for på kort sikt å dra fordel av pris eller renteforandringer samt sikring av slike posisjoner. Instrumentene i handelsporteføljen er for eksempel relatert til kunders transaksjoner gjennom DNB Markets og omfatter blant annet «market-making» og tilrettelegging av selskapsfinansiering. Definisjonen av handelsporteføljen er gitt i CRR/CRD IV-regelverket og DNB har implementert en intern retningslinje som beskriver hvordan handelsporteføljen skal avgrenses.

Bankporteføljen

Markedsrisiko knyttet til posisjoner og aktiviteter som ikke inngår i handelsporteføljen benevnes i DNB som bankporteføljen. Bankporteføljen er sammensatt av finansielle instrumenter som blant annet stammer fra konsernets finansieringsaktiviteter og egenkapitalinvesteringer. Det oppstår også markedsrisiko i bankporteføljen som resultat av ulike rentebindingstider for gjeld og eiendeler.

KAPITALKRAV FOR MARKEDSRISIKO

Kapitalkrav beregnes etter CRR/CRD IV-regelverket, og DNB rapporterer markedsrisiko etter standardmetoden. Kapitalkrav i pilar 1 skal ifølge CRR/CRD IV beregnes for rente- og aksjekursrisiko knyttet til handelsporteføljen. Kapitalkrav beregnes for valuta- og råvarerisiko for den samlede virksomheten. I tillegg er det kapitalkrav under pilar 2 for markedsrisiko i bankporteføljen og for annen risiko som ikke dekkes av pilar 1. Kapitalkravet for markedsrisiko i pilar 1 gikk ned med 44 millioner kroner i løpet av 2021. Årsaken er en nedgang i kapitalkravet knyttet til gjeldsinstrumenter, som ble noe oppveid av en økning i kapital for risiko for svekket kredittverdighet hos motpart (CVA).

Markedsverdien av derivatkontrakter avhenger av motpartens kredittverdighet og andre markedsrisikofaktorer. CVA er en justering av markedsverdien av over-the-counter (OTC)-derivater for å ta hensyn til svekket kredittverdighet til motparten. Det beregnes avsetninger for CVA som resultatføres. Kapitalkravet for CVA skal dekke risikoen knyttet til volatiliteten til CVA-avsetningene. DNB beregner kapitaldekningskrav under pilar 1 for CVA-risiko etter standardmetoden. Risikovektet beregningsgrunnlag (REA) for CVA-risiko i DNB-konsernet er vist i figuren øverst til høyre.

MARKEDSRISIKOEKSPONERINGER

Rammer for markedsrisiko

Det er fastsatt en overordnet ramme for markedsrisiko i bankvirksomheten i risikoappetitrammeverket, uttrykt som maksimal andel av økonomisk kapital.

Rammeverket for risikoappetitt for markedsrisiko er operasjonalisert i form av rammer for hver type risiko. Rammene for betydelige markedsrisikoeksponeringer fastsettes av styret. Rammene gjelder for inntil ett år og utløper automatisk dersom de ikke fornyes. Rammene delegeres av styret til konsernsjef, som delegerer dem videre til risikotakende enheter som tar investerings- eller handelsbeslutninger. Dersom en ramme overskrides, skal dette rapporteres umiddelbart både til den som har delegert rammen og til konsernledelsen.

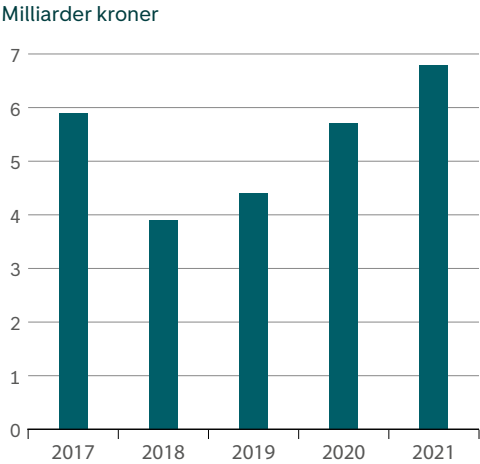
Administrative rammer og eskaleringsnivåer fastsettes for eksponeringer som er definert som mindre vesentlige. Slike rammer brukes når det er behov for operasjonelt handlingsrom. Administrative rammer fastsettes av konserndirektørene. Ved endring i rammene skal Chief Risk Officer (CRO) informeres. Tabellen viser en oversikt over de mest vesentlige styrefastsatte og administrative rammene som var gjeldende ved utgangen av 2021. For å gi et fullstendig bilde av eksponeringen inkluderer tabellen også risikorammene knyttet til Fremtind AS og DNB Livsforsikring AS. I tillegg til disse fastsettes det noen mindre rammer for opsjoner.

Kapitalkrav for markedsrisiko

Millioner kroner	31. des. 2021	31. des. 2020
Posisjonsrisiko for gjeldsinstrumenter	621	748
Posisjonsrisiko for egenkapital-instrumenter	53	52
Valutarisiko	2	4
Råvarerisiko	0	0
Risiko for svekket kredittverdighet hos motpart (CVA) ¹	542	459
Sum markedsrisiko	1 219	1 263

1) I CRD IV-rapporteringen (Corep) av markedsrisiko er ikke CVA-risiko inkludert

Utvikling i REA for CVA-risiko

Markedsrisikorammer, 31. desember 2021

Millioner kroner		Ramme handelsporteføljen	Ramme bankporteføljen	Total ramme	Beskrivelse
Styrefastsatte rammer	Renterisiko ²	4	10	14	Sensitivitetsramme
	Valutarisiko	2 500		2 500	Markedsverdiramme
	Egenkapitalrisiko	2 200	2 900	5 100	Markedsverdiramme
	Råvarerisiko	300		300	Markedsverdiramme
	Basisswaprisiko ²	15/(30)		15/(30)	Sensitivitetsramme
Millioner kroner		Ramme handelsporteføljen	Ramme bankporteføljen	Total ramme	Beskrivelse
Administrative rammer	Næringseiendom		3 350	3 350	Markedsverdiramme
	Andre fysiske eiendeler ³		8 550	8 550	Markedsverdiramme
	Strategiske investeringer ⁴		20 300	20 300	Markedsverdiramme
	Basiskurverisiko ²	52		52	Sensitivitetsramme
	Kredittspreadrisiko Markets	6		6	Sensitivitetsramme
		Kredittspreadrisiko Treasury ⁵	70	70	Sensitivitetsramme

2) Per basispunktverdi 3) Inkluderer restverdirisiko på biler knyttet til leasingvirksomheten 4) Inkluderer investeringene i Luminor Group AB og Vipps AS 5) Likviditetsporteføljens mandat spesifiserer allokeringen mellom bank- og handelsporteføljen

Renterisiko

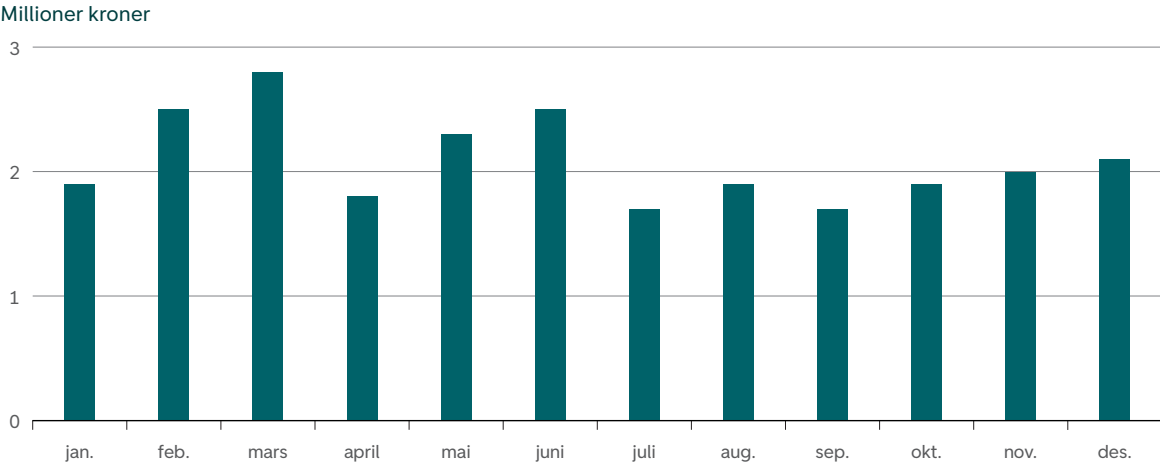
Renterisiko oppstår når finansielle instrumenter endrer verdi som følge av endring i rentenivået og inntreffer både i handels- og bankporteføljen. Renterisiko uttrykkes ved basispunktverdi (BPV), som representerer hvor mye nåverdien til posisjonene endres dersom underliggende rente endres med ett basispunkt. BPV er derfor et mål på sensitiviteten i porteføljene med hensyn til endringer i rentenivå. Figurene viser renterisikoen i henholdsvis handels- og bankporteføljen. Gjennomsnittlig eksponering for renterisiko over hele året var 2,1 millioner kroner per BPV for handelsporteføljen og 2,4 millioner kroner per BPV for bankporteføljen. Merk at nivåene ikke er direkte sammenlignbare med tall for 2020 på grunn av endring i metode for å måle renterisiko fra høsten 2020.

DNBs overordnede ramme for renterisiko ved utgangen av 2021 var 14,2 millioner kroner per basispunkt endring i rentenivå, fordelt på 4,1 millioner i handelsporteføljen og 10,1 millioner for bankporteføljen. Det er fastsatt rammer per valuta og for ulike intervaller av rentekurven. Renterisiko måles og rapporteres daglig av DNB Markets og Konserntreasury. Det var ingen brudd på rammene i 2021.

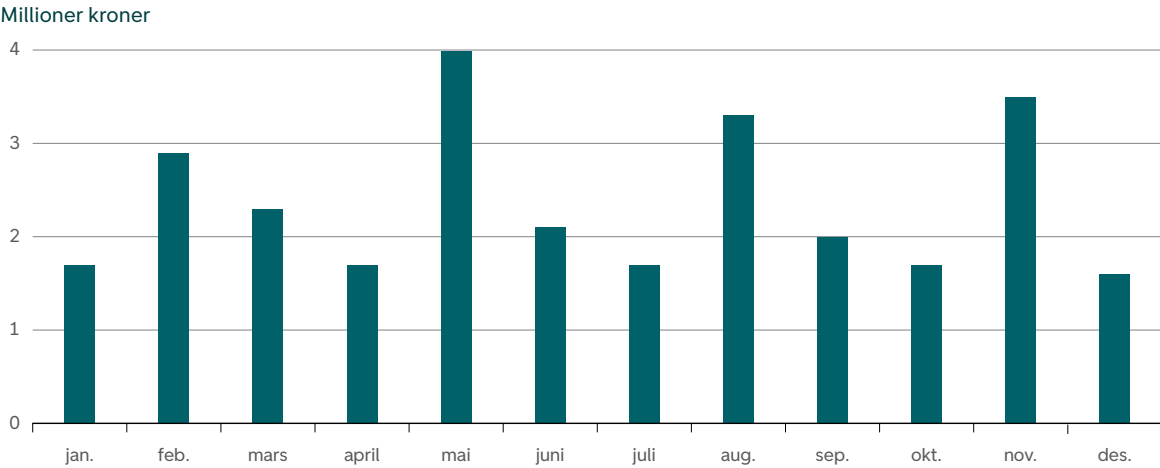
For å få et bredere bilde av renterisikoen beregnes endring i netto renteinntekter (delta net interest income, delta NII) og verdiendring av rentesensitive aktiva og passiva som følge av et rentesjokk (delta economic value of equity, delta EVE). I henhold til EBA's Guidelines on the management of interest rate risk arising from non-trading book activities (IRRBB) beregnes endringer i netto renteinntekter for rentesensitive produkter i bankporteføljen som følge av et momentant parallellskift i rentekurven på 200 basispunkter med tidshorisont

på tolv måneder og for lengre måleperioder. I tillegg benyttes interne metoder og vurderinger som er tilpasset bankens egenskaper og forretningsaktiviteter. Effekten på nåverdien til eksponeringen beregnes i scenarioer for rentekurven, og det scenarioet som gir størst verdifall definerer delta EVE. I tillegg til minimumskravet angitt i EBAs retningslinjer om kvartalsvisrapportering til konsernledelsen, beregnes og rapporteres delta NII, delta EVE og andre nøkkeltall minst månedlig, og hyppigere om nødvendig til andre relevante mottakere, inkludert ledelsen i Group Treasury og Asset and Liability committee (ALCO).

Renteeksponering i handelsporteføljen, BPV, 2021

Renteeksponering i bankporteføljen, BPV, 2021

Figuren viser forfallsstruktur for renteeksponering for norske kroner, amerikanske dollar og euro i bankporteføljen målt ved basispunktverdi. Følgende instrumenter er inkludert: terminkontrakter, obligasjoner, sertifikater, innskudd, renteswapper og basisswapper. Eksponeringen betegnes som positiv dersom banken tjener ved renteøkning. DNBs netto renteeksponering ved utgangen av 2021, summert over alle løpetider, var negativ. Det innebærer at DNB ville fått positiv resultateffekt ved et rentefall over alle løpetider ved utgangen av 2021.

Generelt sett anses inntjening og økonomiske verdimål nevnt ovenfor som positive dersom banken skulle tjene på å øke renten.

Tabellen viser effekten av ulike rentesjokk på verdien for poster i bankporteføljen. En renteøkning på 100 basispunkter vil gi et tap på om lag 78 millioner kroner for eksponeringer i norske kroner, og en tilsvarende rentenedgang vil gi en gevinst på om lag 78 millioner kroner for eksponeringer i norske kroner.

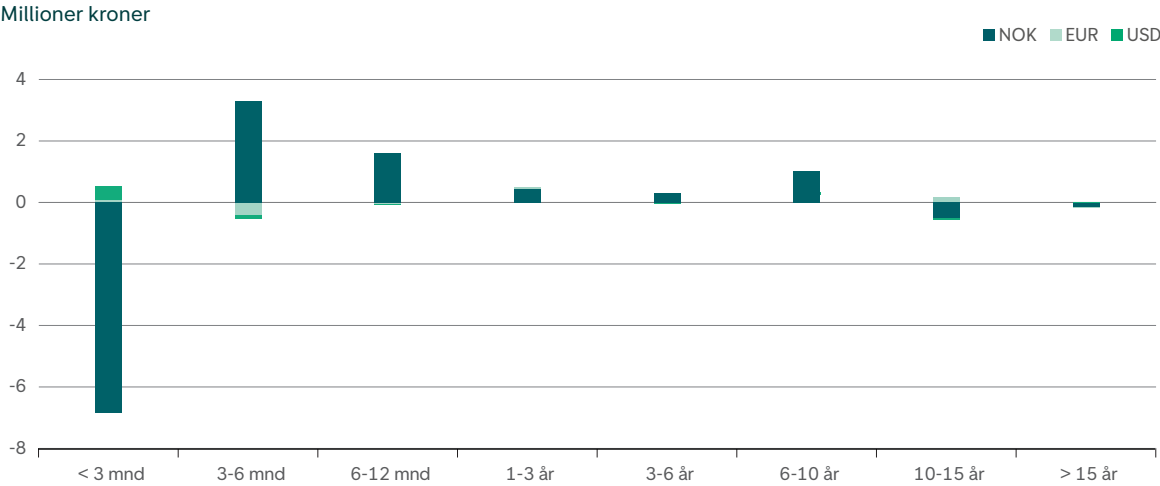
Fastsettelsen av pris (renter) på utlån er i de aller fleste tilfeller bankens beslutning. Utlånene har ingen renterisiko eller durasjon utover varslingsfristen, som er seks uker. Fastrentelån utgjør en svært begrenset del av utlånsmassen, og eventuelle kostnader relatert til overkurs ved førtidig innbetaling belastes kunde.

Basert på interne analyser er volumet av innskudd uten rentebinding, som er både stabile og innebærer renterisiko, neglisjerbart. Dette innebærer at banken heller ikke beregner renterisiko eller durasjon utover det som følger av varslingsfristen på to måneder.

Banken tillegger ikke egenkapitalen lang løpetid, men antar derimot eksplisitt at egenkapitalen har kort løpetid. Denne forutsetningen baseres på det faktum at bankens innskudd og utlån nesten utelukkende er knyttet til flytende rente. Dette er også konsistent med retningslinjene for IRRBB ved at banken vurderer effektene av renteendringer på volatiliteten i både bankens inntjening og økonomisk verdi.

Renterisiko rapporteres daglig, og andre nøkkeltall som for eksempel delta Net Interest Income (NII) og delta Economic Value of Equity (EVE) i henhold til EBAs guideliner om renterisiko i bankboken (IRRBB) beregnes månedlig.

Forfallsstruktur for renteeksponering i bankporteføljen, BPV, 31. desember 2021

Resultateffekter av rentesjokk på renteinstrumenter i bankaktivitetene, 31. desember 2021

Millioner kroner	+ 200 bp	+150 bp	+ 100 bp	+50 bp	- 50 bp	-100 bp	-150 bp	-200 bp
Eksponering i norske kroner	(156)	(117)	(78)	(39)	39	78	117	156
Eksponering i euro	32	24	16	8	(8)	(16)	(24)	(32)
Eksponering i amerikanske dollar	65	49	33	16	(16)	(33)	(49)	(65)
Total	(59)	(44)	(29)	(15)	15	29	44	59

Egenkapitalinvesteringer

Egenkapitalinvesteringene i bankporteføljen grupperes i direkteinvesteringer, ventureinvesteringer, kredittporteføljen, strategiske finansinvesteringer, strategiske datterselskaper, eiendomsinvesteringer og investeringer i Private Equity-fond (PE-fond). Som aksjonær utøver DNB aktivt eierskap via selskapenes styrer i utvalgte selskaper. I måling av eksponering mot markedsrisikorammene benyttes markedsverdien av investeringene, inkludert eventuelle fremtidige investeringsforpliktelser for PE-fond.

→ Direkteinvesteringer er en investeringsportefølje i unoterte selskaper.

→ Ventureinvesteringer, gjennom DNB Ventures-mandatet, er en investeringsportefølje for nordiske oppstartsbedrifter med betydelig innovasjonsevne. Målbedriftene kan ha synergieffekter for DNB-konsernet.

→ Kredittporteføljen, som har til formål å sikre eller gjenvinne verdien av kredittengasjement gjennom eierskap og realisasjon på et senere tidspunkt. Basert på forretningsmessige og langsiktige vurderinger kan banken realisere aksjepant eller konvertere misligholdt gjeld til egenkapital og eierskap.

→ Strategiske finansinvesteringer er investeringer innenfor finanssektoren med strategisk forankring. Eierskapet i Fremtind Forsikring AS, Luminor Group AB og Vipps AS er blant de største investeringene.

→ Eiendomsinvesteringer er enten strategiske eiendomsinvesteringer eller overtatte eiendommer som følge av kredittmislighold. Eiendoms-eksponeringene måles som markedsverdien på underliggende eiendommer, uavhengig av finansieringsstruktur.

→ PE-porteføljen består av andeler i unoterte PE-fond. Porteføljen består i hovedsak av oppkjøpsfond som investerer i modne bedrifter og en mindre andel i venturefond som investerer i bedrifter i oppstartsfasen.

For vanlige aksjeposter utgjør forskjellen mellom bokført verdi og virkelig verdi verdiendringer på aksjeposten. For døtre og tilknyttede selskaper er bokført egenkapitalverdi lik markedsverdi. For eiendom er bokført verdi det eiendommene er bokført til i selskapsregnskapene, mens markedsverdi er siste verdivurdering av eiendommen.

Virkelig verdi er definert som: «den pris som ville blitt oppnådd ved salg av en eiendel eller betalt for å overføre en forpliktelse i en velordnet transaksjon mellom markedsdeltakere på måletidspunktet». DNB fastsetter virkelig verdi på finansielle instrumenter enten ved å benytte priser oppnådd direkte fra eksterne data eller ved bruk av verdsettelsesmetoder. I verdsettelsen skal det benyttes mest mulig relevante, observerbare inndata og minst mulig ikke-observerbare inndata. Verdsettelsesmetoder kan kategoriseres som «markedstilnærming», «inntektstilnærming» og «kostnadstilnærming». Eiendeler og forpliktelser målt eller oppgitt til virkelig verdi er kategorisert i følgende tre nivåer:

Nivå 1: Noterte priser (ikke justerte) i aktive markeder for identiske eiendeler eller forpliktelser som foretaket har tilgang til på måletidspunktet.

Nivå 2: Andre priser enn noterte som er observerbare for eiendelen eller forpliktelsen, enten direkte eller indirekte.

Nivå 3: Ikke-observerbare priser for eiendelen eller forpliktelsen.

Egenkapital- og eiendomsinvesteringer i bankporteføljen, 31. desember 2021

Millioner kroner	Bokført verdi	Virkelig verdi	Realisert gevinst/tap	Urealisert gevinst/tap
Direkteinvesteringer	111	160	1	4
Ventureinvesteringer	26	46	83	28
Kredittporteføljen	1 795	1 978	241	232
Strategiske finansinvesteringer	15 450	15 358	8	-90
PE-porteføljen	151	219	5	61
Sum egenkapitalinvesteringer	17 533	17 761	338	235
Eiendomsportefølje Investeringer, M&A	306	618	31	60
Eiendomsportefølje Polen	-	-	-	-
Sum eiendomsinvesteringer	306	618	31	60
Sum egenkapital- og eiendomsinvestinger	17 839	18 379	369	295

Andre eksponeringer

Basisswapsread-risiko oppstår fordi en betydelig del av DNBs eiendeler i norske kroner er finansiert med utenlandsk valuta gjennom obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) utstedt av DNB Boligkreditt AS. Valutaen blir byttet om til norske kroner gjennom en basisswap med samme eller kortere løpetid. En basisswap er en kombinert rente- og valutabytteavtale der partene utveksler hovedstoler og i tillegg avtaler å betale og motta renter. Basisswapper holdes normalt til forfall og verdivurderes daglig. Dette medfører regnskapsmessig volatilitet i swappens verdi over løpetiden. Det er ikke fastsatt rammer for basisswapper når de brukes i finansieringssammenheng.

Valutarisiko i konsernet avdekkes mot DNB Markets slik at denne enheten er den eneste som er direkte eksponert for tradisjonell valutarisiko. Eksponeringen er liten og i hovedsak knyttet til forretningsmessig drift, og til en viss grad for å understøtte kundeforhold.

Eiendelsrisiko (andre fysiske eiendeler) er eksponering mot direkte eierskap i fysiske eiendeler som ikke er standardiserte. Eksempler på slike eiendeler er industrielt utstyr og anleggsmaskiner. Størstedelen av rammen for denne risikotypen gjelder eksponering mot restverdi på biler knyttet til leasingvirksomheten.

Kredittspreadrisiko er i hovedsak en konsekvens av bankens styring av likviditetsrisiko gjennom forvaltning av obligasjoner i likviditetsporteføljen. I tillegg er det noe kredittspreadrisiko i handelsporteføljen som følge av omsetning i annenhåndsmarkedet og plasseringer i førstehåndsmarkedet. Omsetning i annenhåndsmarkedet forgår hovedsakelig i forbindelse med market-making i norske obligasjoner og sertifikater. Kredittspread er

påslaget over referanserenten i en obligasjonskupong. Kredittspreadrisiko er risikoen for endringer i kredittspreaden.

Egenkapitalrelatert risiko i handelsporteføljen oppstår i hovedsak som følge av at DNB Markets utfører market-making i aksjer og aksjederivater på elektroniske markedsplasser og til kundemeglere. I tillegg stiller Markets priser på konvertible obligasjoner. Markedsrisiko som følge av alle disse aktivitetene styres løpende innenfor de relativt moderate egenkapitalrammene som er allokert til handelsporteføljen.

I tillegg er det satt rammer for råvarerisiko og basiskurverisiko. Råvareeksponeringen er liten og risikoen knyttet til eksponeringen er marginal. Basiskurverisiko oppstår når renteinstrumenter i samme valuta ikke verdsettes med samme rentekurve.

STYRING OG KONTROLL AV MARKEDSRISIKO

Konsernpolicy for risikostyring dekker alle typer risiko i DNB-konsernet. For markeds- og motpartsrisiko blir konsernpolicyen utdypet og konkretisert i Konsernstandard for markedsrisiko, som fastsetter definisjoner, prinsipper for delegering av rammer, og krav til styring av markeds- og motpartsrisiko. Konsernstandard for markedsrisiko gjennomgås årlig, og vesentlige endringer godkjennes av CRO. Det er også implementert utdypende konserninstruksjoner for markedsrisiko, samt lokale instruksjoner for forretningsområder med vesentlig markedsrisikoeksponering. De lokale instruksene operasjonaliserer konsernstandarden i det enkelte forretningsområdet.

DNB benytter flere risikomål i styring og kontroll av markedsrisiko:

- Økonomisk kapital benyttes for å måle den totale markedsrisikoen og i de interne risiko- og kapitaliseringsvurderingene.
- Value at Risk (VaR) benyttes for å måle aggregert risiko på tvers av aktivaklasser, og er et supplement til risikomål. VaR beregnes for rente-, aksje- og valutarisiko. Det settes ikke rammer for VaR.
- Sensitivitetsmål benyttes for rapportering og oppfølging av eksponering mot rammer, for eksempel intervaller på rentekurven. Sensitivitetsmål i markedsrisikomålingen er et uttrykk for hvor mye banken risikerer å tape ved en gitt endring i underliggende risikotype. Sensitivitetsmålene er viktige for den kvalitative risikovurderingen og benyttes også som grunnlag for kvantitativ risikomodellering.
- Stresstester av EVE og NII anvendes for å måle renterisiko utenfor handelsporteføljen (IRRBB)

I tillegg til risikomålene som inngår i oppfølgingen av markedsrisiko, benyttes stresstesting for å avdekke eksponeringer og tap som kan oppstå under ekstreme, men samtidig troverdige markedsforhold.

Financial Markets Risk Committee (FMRC) ledes av Chief Market Risk Officer (CMRO). Komiteen følger opp og godkjenner rammeverk for styring av markedsrisiko knyttet til bankens aktivitet i finansmarkedene, herunder metodikk og kontrollprosedyrer. FMRC har medlemmer fra Risikostyring Konsern, DNB Markets og Konserntreasury.

Markedsrisikoeksponering, risikoappetitt og rammeutnyttelse rapporteres månedlig til konsernledelsen og ALCO, samt kvartalsvis til styret i DNB Bank ASA.

7

Operasjonell risiko

DNB har hatt stabil drift i 2021 og tapene har vært begrenset. Informasjonssikkerhet og IT-drift er blant de største risikoområdene.

Innhold

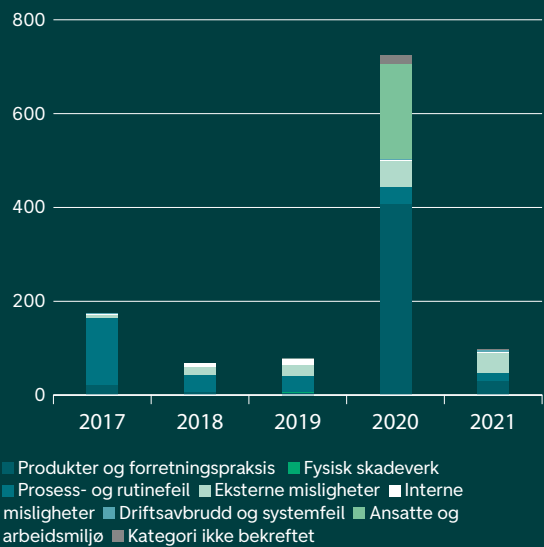
- 64 Utvikling i operasjonell risiko i 2021
- 65 Kapitalkrav for operasjonell risiko
- 65 Styring og kontroll av operasjonell risiko
- 66 Omdømmerisiko

Definisjon

Operasjonell risiko er risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil, eller eksterne hendelser. Omdømmerisiko omfattes ikke av denne definisjonen, men er en egen risikotype som omtales i slutten av dette kapitlet.

Operasjonelle tap

Millioner kroner

Kapitalkrav

Millarder kroner

7,9 (7,6)

Operasjonelle hendelser

Antall

4 007 (3 704)

UTVIKLING I OPERASJONELL RISIKO I 2021

Håndtering av koronapandemien

Koronapandemien satte spor i 2021 også, men DNB har gode tiltak for å håndtere dette uten større konsekvenser for driften. De fleste ansatte jobbet hjemme frem til vaksinene fikk ned smittetallene i august. Da ble en ordning for hybrid arbeidsdag rullet ut for å utnytte fleksibiliteten ved å kunne jobbe enten hjemme eller på kontoret.

Driften har vært stabil gjennom 2021 med små tap som kan knyttes direkte til pandemien. Noen prosjekter og andre komplekse oppgaver har blitt forsinket eller påvirket på andre måter av smitteverntiltakene, men forretningsvirksomheten har gått som normalt.

Omikron-varianten viser at pandemien ikke er over, og vi er forberedt til å håndtere den over lang tid. Foruten hjemmekontorløsninger og andre smitteverntiltak følger vi opp utmattelse og andre langtidseffekter.

IT og sikkerhet

DNB arbeider kontinuerlig med å utvikle IT risikostyringen. Forbedringer i styring og kontroll med IT-porteføljen er oppnådd gjennom bedre verktøy og kompetanseheving. I 2021 har implementeringen av den nye IT driftsmodellen fortsatt til tross for pandemien. Driftsmodellen sikrer bedre smidighet og at selvstendige team har ende-til-ende eierskap til tjenestene. Videre har en konsernfelles IT-styringsmodell blitt implementert for å sikre effektive mekanismer for styring, prioritering og optimalisering av IT-kapasitetene.

IT-driften har forbedret seg, med rekordlavt antall kritiske hendelser til tross for at det er gjennomført flere endringer enn noen gang.

Det globale trusselbildet eskalerer og sannsynligheten for å bli utsatt for løsepengevirus har økt i 2021. Cybersikkerhetstiltakene blir stadig forbedret og det er laget en langtidsplan for videre utvikling.

Hendelser

Den viktigste indikatoren for IT-drift er «grønne dager», det vil si dager hvor alle IT-tjenestene har kjørt som normalt uten konsekvens for kundene. I 2021 var det 352 grønne dager, en betydelig forbedring fra året før og en fortsettelse på en langvarig, positiv trend.

Noen av våre banktjenester ble rammet av en distribuert Denial of Service (DDoS) angrep i juni. DDoS angrep forårsaket nedetid i 25 minutter. Det kom ikke et krav om løsepenger eller andre trusler i sammenheng med hendelsen.

«DNB arbeider kontinuerlig med å utvikle IT-risikostyringen.»

KAPITALKRAV FOR OPERASJONELL RISIKO

DNB benytter sjablongmetoden for beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko. Kapitalkravet for operasjonell risiko var 7 870 millioner kroner ved årsslutt 2021, en økning på 244 millioner kroner fra fjoråret.

STYRING OG KONTROLL AV OPERASJONELL RISIKO

Styring av operasjonell risiko skal bidra til effektiv virksomhetsutøvelse og redusere tap. God risikostyring inkluderer å etablere en sunn risikokultur, samt tydelige roller og ansvar for arbeid med operasjonell risiko. Alle ledere i DNB skal kjenne til og styre operasjonell risiko i egne prosesser, systemer, produkter og tjenester. De største områdene har egne avdelinger som jobber med dette.

Divisjonen Group Operational Risk i Risikostyring Konsern er DNBs sentrale fagenhet for operasjonell risikostyring, og utgjør konsernets andrelinje forsvaret for slik risiko. Group Operational Risk er en uavhengig kontrollfunksjon med ansvar for rammeverket for operasjonell risikostyring, konsernrapportering og risikoavlastning gjennom forsikring. Group Operational Risk har også ansvaret for vedlikehold og utvikling av konsernets risikostyringsverktøy som legger til rette for helhetlig styring og måling av risiko og etterlevelse. Det er etablert dedikerte Operational Risk Officers tilknyttet Group Operational Risk for å følge opp operasjonell risiko i alle forretnings- og støtteområder, i vesentlige datterselskaper og ved de internasjonale kontorene.

Figuren nederst til høyre viser de viktigste elementene i DNBs operasjonelle risikostyring. En sunn risikokultur inkluderer bevissthet rundt vurdering av risiko,

etablering, implementering og evaluering av risikohåndtering samt relevant rapportering til aktuelle interessenter. Alle identifiserte tap og hendelser skal registreres løpende i en egen database sammen med eventuelle tiltak.

Konsernets styrende dokumenter setter sammen med lover og regler, premisser for styring av den operasjonelle risikoen i DNB. Konsernpolicy for risikostyring inneholder overordnede prinsipper, som utdypes standarder, instruksjoner og prosesser for operasjonell risiko. De viktigste eksterne kravene er Finanstilsynets modul for operasjonell risiko og Baselkomiteens reviderte «Principles for the Sound Management of Operational Risk». Standarden utdypes i instruksjoner som gir praktisk veiledning i de ulike risikostyringstemaene.

Konsernets risikoappetitt setter rammer for hvor mye operasjonell risiko DNB er villig til å akseptere. Identifisering og vurdering av risiko skal, sammen med registrering og oppfølging av operasjonelle hendelser, gi et samlet bilde av den operasjonelle risikoen og bidra til pålitelig måling av denne. Konsernområdene rapporterer sine største risikoer med tilhørende tiltak til Risikostyring Konsern kvartalsvis. Utviklingen i risikoer som vurderes som vesentlige for konsernet, slik som cyberisiko, rapporteres til styret kvartalsvis i DNBs risikorapport.

Konsernets forsikringsprogram skal bidra til å begrense de økonomiske konsekvensene av uønskede hendelser som kan skje, til tross for etablerte sikkerhetsrutiner og andre forebyggende risikotiltak. Forsikringer knyttet til brann og andre katastrofer, kriminelle anslag, underslag, cyberangrep, profesjonsansvar og styreansvar dekker

Kapitalkrav for operasjonell risiko

Millioner kroner	Sats	31. des. 2021	31. des. 2020
Foretaksfinansiering	18 %	331	262
Egenhandel og formidling	18 %	764	720
Megling for massemarkeds kunder	12 %	8	14
Banktjenester for bedriftskunder	15 %	4 305	4 176
Banktjenester for massemarkeds kunder	12 %	1 760	1 795
Betaling og oppgjørstjenester	18 %	469	452
Tilknyttede tjenester	15 %	11	4
Kapitalforvaltning	12 %	222	203
Sum kapitalkrav		7 870	7 627

Prosess for operasjonell risikostyring

konsernets virksomhet i hele verden. Forsikringsmarkedet i 2021 var krevende med prisøkning på mange områder, men DNB har likevel fornyet sin omfattende forsikringsdekning på de aller fleste områder.

Instruksen for godkjenning av produkter og tjenester er en viktig del av konsernets rammeverk for operasjonell risiko. Formålet med instruksen er å sikre høy kvalitet i DNBs portefølje av produkter og tjenester slik at vi sikrer konkurransekraft, kundetilfredshet og etterlevelse. Instruksen sikrer at alle produkter og tjenester blir risikovurdert før de godkjennes. Det skal også foreligge en beskrivelse av hva produktet eller tjenesten betyr for kunden, hvem målgruppen er, og hvem i DNB som har ansvaret for produktet.

Non-Financial Risk Committee (NFRC) er sentral for å koordinere håndteringen av operasjonell risiko på tvers i DNB. Åtte faggrupper arbeider med temaer som anti-hvitvasking, bedragerier, IT-risiko, personvern, tredjepartsrisiko og adferdsrisiko. Hver faggruppe rapporterer til komiteen. Les mer om NFRC i kapittelet Styring og kontroll av risiko.

Konsernstandarden for internkontroll i DNB gir et felles begrepsapparat og forståelse av internkontroll, og danner basisen for et rammeverk for strukturert internkontrollarbeid. Et viktig element er den årlige internkontrollattesteringen, der alle områdene i konsernet gjør en oppsummerende vurdering av internkontrollen i sitt område. Denne vurderingen legges frem for konsernledelsen og styret.

OMDØMMERISIKO

Et selskaps omdømme er en avgjørende faktor for å sikre langsiktig bærekraft i virksomheten. For DNB blir omdømme oftest vurdert i sammenheng med tillit til DNB-merkevaren. Et godt omdømme, og dermed et høyt nivå av tillit til DNB, påvirker vår virksomhet positivt på mange områder. Vi opprettholder et godt omdømme gjennom å være en pådriver for bærekraftig omstilling, god dialog med våre interessenter, gjennom godt arbeid med etterlevelse, og gjennom Code of Conduct som er det etiske regelverket for de ansatte. Omdømmerisiko håndteres gjennom virksomhetsstyring og forretningsaktiviteter. I godkjenningsprosessen for produkter og tjenester skal omdømmerisiko vurderes for alle produkter og tjenester, og enheten med konsernansvar for kommunikasjon og bærekraft skal involveres i slike vurderinger. DNB følger opp omdømmerisiko i tett sammenheng med operasjonell risiko.

Risikoappetitrammeverket fastslår at DNB skal arbeide for å ha et godt omdømme og levere på forventninger fra samfunnet og interessenter. Omdømmerisiko følges opp gjennom overvåkning og analyser av medieomtale og kundetilfredshet. Det er fastsatt en nedre grense for hva som er akseptabelt nivå på omdømmemålingen og det gjennomføres fremoverskuende vurderinger av hvilke aktuelle saker som kan skade DNBs omdømme.

Måling av omdømmerisiko

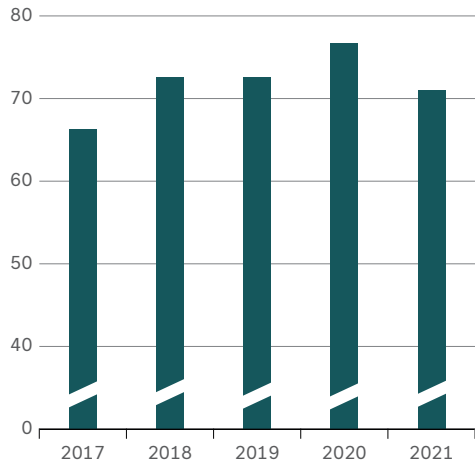
Måling av omdømmerisiko uavhengig av andre risikokategorier er utfordrende, da omdømmerisiko ofte er en direkte konsekvens av risiko i andre kategorier. Omdømmerisiko kan hovedsakelig oppstå fra to kilder: internt i selskapet som for eksempel endringer i forretningspraksis, nye eller reviderte produkter, markedsføringskampanjer, nedetid for infrastrukturen eller andre tekniske problemer, eller eksternt som for eksempel endringer i det forretningsverden, markedstrender, forventninger fra interessenter, skift i opinionen.

DNB måler merkevarens omdømme ved bruk av RepTrak. Det er en måling som brukes både i Norge og internasjonalt og gjør det mulig for DNB å vurdere omdømmet mot konkurrenter og sammenlignbare selskaper i andre sektorer.

I RepTrak-systemet får et selskap en score mellom 0 og 100, der poengsummen mellom 60 og 70 anses å være gjennomsnittlig og poengsummen over 70 anses å være god. DNB har scoret over 70 poeng hvert kvartal siden siste kvartal av 2018. I 2021 lå scoren på 74 de første tre kvartalene, og falt så til 71 i fjerde kvartal. Nedgangen antas å være et resultat av mediadekningene omkring DNBs forsøk på oppkjøp av Sbanken, AML-rapporten fra Finanstilsynet i tillegg til de to økningene i boliglånsrentene.

Utvikling i omdømme

RepTrak måling ved årslutt

8

Klimarisiko

En viktig strategisk ambisjon for DNB er å være en drivkraft for bærekraftig omstilling og sikre langsiktig verdiskapning gjennom bærekraftig forretningsvirksomhet og god risikostyring. Dette er en viktig del av vårt ansvar både ovenfor investorer og andre interessenter, og ovenfor det norske samfunn. Vår overordnede ambisjon er å nå netto nullutslipp innen 2050; en nødvendig milepæl for å mitigere fysisk klimarisiko, selv om dette skulle øke overgangsrisiko på kort og mellomlang sikt. DNB jobber kontinuerlig med å utvikle og forbedre identifisering, styring og kontroll av klimarisiko.

Innhold

- 68 Utvikling i klimarisiko i 2021
- 68 Styring og kontroll av klimarisiko

Definisjon

Klimarisiko er definert som effekten klimaendringer, samt samfunnets respons på klimaendringer, har på et selskaps langsiktige resultater og finansielle stabilitet. Det motsatte forholdet, hvordan et selskap påvirker klimaendringer og samfunnet, er definert som klimapåvirkning.

Klimarisiko er vanligvis inndelt i to kategorier:

- **Fysisk risiko** er knyttet til potensielle skadelige påvirkninger fra klimaendringer som ekstremvær, flom, tørke og havnivåstigning.
- **Overgangsrisiko** oppstår ved innstramming av klimapolitikk og regelverk for å flytte økonomisk aktivitet bort fra utslippskrevende næringer og aktiviteter, disruptiv klimadrevet innovasjon som reduserer lønnsomheten til eksisterende forretningsmodeller, og klimarelaterte endringer i kundedadferd.

UTVIKLING I KLIMARISIKO I 2021

Global utvikling

Klimaendringer er anerkjent som en av de største utfordringene menneskeheten står ovenfor, og hvordan effekten kan mitigeres og kontrolleres sto høyt på den globale agendaen i 2021. Ekstremvær med økende frekvens og intensitet har herjet samfunn på tvers av verden, og har gitt en tydelig påminnelse om hva verden står ovenfor i de kommende tiårene, og de økonomiske konsekvensene det fører med seg. På FNs klimakonferanse i november, COP26, styrket verdens land sine forpliktelser til Parisavtalen og 1,5-gradersmålet. Veien til å nå målet er imidlertid fortsatt veldig uklar, og vil kreve betydelig teknologisk og politisk innovasjon, kombinert med store mengder finansieringskapital. Finansindustrien har derfor en sentral rolle å utspille, gjennom å kanalisere nødvendig kapital inn i bærekraftig utvikling og omstilling.

I 2021 fortsatte EU arbeidet med sin handlingsplan for bærekraftig finans, der EU-taksonomien står sentralt. Taksonomien er et klassifiseringssystem for miljømessig bærekraftige økonomiske aktiviteter. Gjennom å sikre en felles forståelse for hva som er miljømessig bærekraftig, gjør taksonomien det lettere for investorer, kunder og andre interessenter å vurdere om selskapers virksomhet er i tråd med ambisjonene i Parisavtalen. Tidligere i år ble de tekniske screeningkriteriene for de to første miljømålene, klimatilpasning og -mitigering, publisert, og i 2022 vil screeningkriterier for de fire resterende miljømålene også ferdigstilles.

Fra 2022 må finansselskaper begynne å rapportere på hvor stor andel av porteføljene sine som er «taxonomy-eligible¹», og innen 2024 må de rapportere

på full «taxonomy-alignment²». Les mer om DNBs arbeid med EU-taksonomien i årsrapporten på ir.dnb.no.

Utvikling i DNBs risikostyring

DNB jobber kontinuerlig med å utvikle og forbedre identifisering, styring og kontroll av klimarisiko. I 2021 gjennomførte DNB følgende for å adressere og mitigere ESG-risiko (klima og miljø, sosiale forhold og virksomhetsstyring):

- Fornyet konsernets bærekraftige strategi med en sentral strategisk ambisjon om å være en pådriver for bærekraftig omstilling. Tre sentrale, vesentlige tema har blitt identifisert:
 - Finansiere klimaomstillingen og være en pådriver for bærekraftig verdiskapning.
 - Være en pådriver for mangfold og inkludering.
 - Motvirke økonomisk kriminalitet og bidra til en trygg digital økonomi.
- Satt netto nullutslippsmål i 2050 for våre utlåns- og investeringsporteføljer, og definert spesifikke milepæler som må oppnås innen 2030:
 - Redusere utslippsintensiteten innen Scope 1 og 2³ i porteføljene for shipping, oppstrøms olje og gass og næringseiendom med mellom 25 og 35 prosent.
 - Finansiere og tilrettelegge 1500 milliarder kroner i bærekraftig finansiering.

Les mer om DNBs oppdaterte bærekraftige strategi, inkludert status på målsetningene, i årsrapporten på ir.dnb.no.

- Etablerte en task force med formål å bygge en datahub for innsamling, strukturering og analyse av ESG-data, for å møte kommende rapporteringskrav, kvantifisere DNBs ESG-risiko og muliggjøre forbedret risikostyring.

- Utvidet vurderingene som gjøres tilknyttet klimarisiko og ESG i kredittbeslutninger, og utvidet ESG-risikovurderingsverktøyet for kunder med bransjespesifikke versjoner for næringseiendom, bygg og anlegg, shipping og olje og gass, samt en ny modul for private equity. Les mer om dette i kapittelet om kredittrisiko og i årsrapporten på ir.dnb.no.
- Deltatt i piloter for klimascenarioanalyse, en TCFD⁴-pilot i regi av FNs miljøprograminitiativ for finanssektoren (UNEP FI) og en PACTA⁵-pilot i regi av Finansdepartementet og Klima- og miljødepartementet, som dekker klimasensitive sektor som kraftproduksjon, bilproduksjon og oppstrøm olje og gass. Metodikk og hovedfunn fra pilotene er utdypet i tekstboksene på neste side.

STYRING OG KONTROLL AV KLIMARISIKO

Konsernet har etablert overordnede styringsprinsipper for bærekraft som danner grunnlaget for strategiske ambisjoner, prosesser og forpliktelser, inkludert klima-relaterte tiltak. Både overgangsrisiko og fysisk risiko kan ha betydelig finansielle konsekvenser, som kan påvirke finansselskaper gjennom eksempelvis mislighold av lån, investeringstap og høyere forsikringsutbetalinger. På kort til mellomlang sikt vurderes overgangsrisiko som mest vesentlig for DNB⁶. Det er viktig for DNBs risikostyring å bygge et system for å overvåke og kartlegge DNBs klimarisiko, samt sikre strategisk måloppnåelse og kunne møte rapporteringskrav. Framgang på dette arbeidet rapporteres til og forankres regelmessig i konsernledelsen og styret.

Integrering av klimarisiko i DNBs risikostyringsrammeverk har høy prioritet:

- ESG-risikovurderinger er en integrert del av DNBs kredittbeslutningsprosess for bedriftskunder, og vurderes på lik linje med andre risikofaktorer. ESG-risiko vurderes for alle bedriftskunder med kredittengasjement som overstiger 8 millioner kroner. For bedriftskunder med kredittengasjement som overstiger 50 millioner kroner benyttes DNBs ESG-risikovurderingsverktøy for å gjøre en grundigere vurdering og klassifisere kunden innenfor standard, medium eller høy ESG-risiko. Kunder med høy ESG-risiko må etablere en handlingsplan for å forbedre forholdene som ikke møter DNBs forventninger og krav. Handlingsplanene har en 12 måneders tidshorisont og danner utgangspunktet for videre dialog med kunden.
- En viktig del av DNBs ambisjon om å være en pådriver for bærekraftig omstilling er å hjelpe kundene våre gjennom deres omstillingsreiser og fremme globale initiativer for beste praksis. Som en av verdens ledende shippingbanker har DNB, sammen med andre banker, klima- og bransjeeksperter, utarbeidet Poseidon Principles. Dette er et globalt rammeverk for ansvarlig finansiering av skip, som påvirker bransjen til å redusere klimarisiko og utslippsintensitet.

1) For at en aktivitet skal være «taxonomy-eligible» må den være innenfor en kategori som er dekket av taksonomien.
2) For at en aktivitet skal være «taxonomy-aligned», må den i tillegg til å være «taxonomy-eligible» også bidra vesentlig til minst ett av taksonomiens seks miljømål, ikke påføre vesentlig skade på noen av de resterende fem miljømålene, samt oppfylle minstekrav til sosiale forhold og virksomhetsstyring.
3) Der det er mulig å måle og data er tilgjengelig.
4) Task-Force on Climate-Related Financial Disclosures.
5) Paris Agreement Capital Transition Assessment.
6) Basert på klimarisikovurderinger av DNBs kredittportefølje gjennomført i 2019 og 2020.

- Ved gjennomføring av stresstester på kredittporteføljer, skal klima alltid vurderes i forbindelse med utviklingen av stressscenarier.
- Utslipp fra egen drift reduseres kontinuerlig gjennom målrette tiltak for å møte målsetningen vår om å redusere utslipp innen Scope 1 og 2 med 7 prosent årlig fram mot 2030. Les mer DNBs Scope 1- og 2-utslipp i Faktabok Bærekraft på ir.dnb.no.

UNEP FI Transition Check – TCFD-piloten for å vurdere overgangsrisiko i utlånsporteføljer

I 2017 opprettet G20-landenes «Financial Stability Board» arbeidsgruppen «Task Force on Climate-related Financial Disclosures» (TCFD) for å vurdere den finansielle usikkerheten knyttet til klimarisiko. Arbeidsgruppen utvikler anbefalinger for mer effektive klimarelaterte rapporteringer som skal fremme informerte beslutninger om investerings-, kreditt og forsikringsgarantier. Dette skal gjøre det mulig for interessenter å bedre forstå konsentrasjonene av karbonrelaterte eiendeler i finanssektoren og eksponeringer mot klimarelaterte risikoer i det finansielle systemet.

DNB har siden 2017 deltatt i flere TCFD-pilotprosjekter i regi av FNs miljøprograminitiativ for finanssektoren (UNEP FI). I 2021 testet DNB verktøyet «Transition Check», utviklet av Oliver Wyman på vegne av UNEP FI. Verktøyet er utviklet for å vurdere overgangsrisiko, som på kort til mellomlang sikt vurderes som den mest vesentlige klimarisikotypen for DNB.

Verktøyet gir mulighet for framskrivninger av sannsynlighet for mislighold (PD) per debitor, gitt ulike referansescenarier⁷ for å nå målet satt i

Parisavtalen. Framskrivningene er avhengig av debtors nåværende risikoprofil, bransjetilhørighet og individuelle ESG-data. Ved å anvende PD-anslagene i DNBs interne modell for beregning av forventede kreditttap, får vi en indikasjon på risikoen for kreditttap knyttet til de ulike scenariene.

De valgte scenarioene er ikke vektet basert på hvor sannsynlige de er og fungerer derfor som en «hva hvis» analyse. Analysens forutsetning om å opprettholde en uendret portefølje frem til 2040 er urealistisk, men gir likevel en viktig indikasjon på behovet og retningen for fremtidig kredittallokering. I tillegg er datatilgjengeligheten og -kvaliteten mellom ulike bransjer varierende. Til tross for begrensinger og usikkerhet i framskrivningene gir analysen nyttig innsikt og bevissthet rundt arbeidet med klimarisiko.

PACTA – Norsk testpilot

I 2021 inviterte Finans- og Klima- og miljødepartementet norske finansinstitusjoner til å bli med å teste PACTA-verktøyet⁸. Verktøyet er utviklet av selskapet 2° Investing Initiative for å hjelpe finansinstitusjoner å vurdere hvilke klimarisikojusteringer som er nødvendige i sine porteføljer. Pilotprosjektet var delt inn i to, en for investorer og en for banker. DNB deltok i begge.

Innsikten fra bankpiloten er oppsummert nedenfor, mens innsikt fra investorpiloten er beskrevet under «Rapportering av klimarelaterte risikoer og muligheter» i DNBs årsrapport som finnes på ir.dnb.no.

Bankpiloten testet hvor godt PACTA-verktøyet dekket DNBs utlånsportefølje til bedriftskunder og hvorvidt dette ga banken innsikt som kunne brukes. Verktøyet dekker bransjer som til sammen utgjør rundt 75 prosent av de globale drivhusgassutslippene. Kun 5 prosent av DNBs utlån til bedrifter endte opp i scopet for analysen. Den lave andelen skyldes i hovedsak at DNB har lite eksponeringer knyttet til de bransjene PACTA har definert. En annen årsak var manglende komplettethet i dataene om selskaper i pilotens eksterne datasett. PACTA arbeider med å inkorporere andre bransjer i verktøyet. Ettersom det stadig kommer flere rapporteringskrav, bør også datatilgang og -kvalitet på selskapsnivå forbedres.

Overordnet vurderer DNB at denne tilnærmingen gir relevant innsikt og kunnskap til bruk i det fremtidige arbeidet med klimarisiko. Noen svakheter viser at verktøyet trenger videreutvikling før det kan bli benyttet som grunnlag for strategiske beslutninger og da kun i kombinasjon med andre verktøy.

7) <https://www.climatetransitioncheck.com/#/home>

8) <https://2degrees-investing.org/resource/pacta/>

9

Appendix

Reference table for CRR pursuant to EBA/GL/2016/11
Pillar 3 additional disclosures

Reference table for CRR pursuant to EBA/GL/2016/11

This report, Risk and capital management - Disclosure according to Pillar 3 2021, together with DNB’s annual report, provides information as stipulated in the disclosure requirements regarding risk and capital management in Part Eight of Regulation (EU) No 575/2013 (CRR). For each article, the reference table below states in which of the publications the information can be found.

Requirements on disclosures regarding banks’ risk and capital management are stipulated in the accounting and capital requirement regulations. As of 2021, the risk and capital information that is applicable in order to fulfil both sets of regulations is presented in DNB’s

annual report for 2021. The disclosures that are specific to CRR can be found in this report in the form of quantitative information to be provided as stipulated in EBA/GL/2016/11 and in explanatory texts to the tables.

More information about DNB’s risk management can be found in the annual report.

Information to be provided quarterly as stipulated in EBA/GL/2016/11 is published on DNB’s website. For

each article in Part Eight of Regulation (EU) No 575/2013 (CRR), the reference table below states in which of the publications the information can be found. This mapping is followed by a separate reference table for the additional disclosures to the Pillar 3 report.

Article in CRR	Description	Reference in Risk and capital management - Disclosures according to Pillar 3 2021	Reference in Pillar 3 additional disclosures (table)	Reference in DNB's annual report and interim report or on the DNB website
Title I	General principles			
Article 431	Scope of disclosure requirements			Financial reports on ir.dnb.no
1	General disclosure requirements	This report, Risk and capital management-Disclosure according to Pillar 3 2021	EU OR1	Corporate Governance, description of Risk managment and internal control, on ir.dnb.no
2	Requirement to disclose information about operational risk	Ch.0: About this report, Ch. 7: Operational risk		
3	Requirement to have a formal policy to comply with the disclosure requirements	Ch. 0: Risk Statement		
4	Upon request, explanations of rating decisions to SMEs or other corporate applicants for loans	Can be provided upon request		

Article in CRR	Description	Reference in Risk and capital management - Disclosures according to Pillar 3 2021	Reference in Pillar 3 additional disclosures (table)	Reference in DNB's annual report and interim report or on the DNB website
Article 432 1-4	Non-material, proprietary or confidential information <i>Institutions may exclude non-material, proprietary or confidential information under certain conditions</i>	<i>Information items not disclosed under EBA/GL/2016/11</i>	<i>EU templates not applicable for DNB is documented</i>	
Article 433	Frequency of disclosure <i>Frequency requirements for publishing disclosures of Pillar 3 information</i>	<i>Ch. 0: Introduction</i>	<i>Contents page</i>	<i>Financial Calendar in Annual report and on ir.dnb.no</i>
Article 434 1	Means of disclosuers <i>Information medium for Pillar 3 disclosures and references to equivalent data in other media</i>	<i>This report Risk and capital management - Disclosures according to Pillar 3 2021 and this table; Reference table for CRR pursuant to EBA/GL/2016/11</i>		<i>Financial Reports on ir.dnb.no</i>
2	<i>Reference to the locations where equivalent disclosures that fulfil CRR, accounting, listing or other requirements are published</i>	<i>This report Risk and capital management - Disclosuers according to Pillar 3 2021 and this table Reference table for CRR pursuant to EBA/GL/2016/11</i>		<i>Financial Reports on ir.dnb.no</i>
Title II	Technical criteria on transparency and disclosure			
Article 435	Risk Management objectives and policies			
1	<i>Institutions shall disclose their risk management objectives and policies for each separate category of risk, including the risks referred to under this Title. These disclosures shall include:</i>			<i>Annual report, chapter on Corporate Governance</i>
1a	<i>Strategies and processes to manage the risks</i>	<i>Ch. 2: Capital management; Ch. 3: Liquidity risk and asset and liability management; Ch. 4: Credit risk; Ch. 5: Counterparty credit risk; Ch. 6: Market risk; Ch. 7: Operational risk; Ch.8 Climate risk</i>		<i>Annual report, chapter on Corporate Governance, and Corporate Governance on ir.dnb.no</i>
1b	<i>Structure and organisation of the risk management organisation including its authority and statutes</i>	<i>Ch. 2: Capital management; Ch. 3: Liquidity risk and asset and liability management; Ch. 4: Credit risk; Ch. 5: Counterparty credit risk; Ch. 6: Market risk; Ch. 7: Operational risk</i>		<i>Annual report, chapter on Corporate Governance regarding risk and capital management and Corporate Governance on ir.dnb.no</i>
1c	<i>Scope and nature of risk reporting and measurement systems</i>	<i>Ch. 2: Capital management; Ch. 3: Liquidity risk and asset and liability management; Ch. 4: Credit risk; Ch. 5: Counterparty credit risk; Ch. 6: Market risk; Ch. 7: Operational risk; Ch.8 Climate risk</i>		<i>Annual report, chapter on Corporate Governance regarding risk and capital management and Corporate Governance on ir.dnb.no</i>
1d	<i>Policies for hedging and mitigating risk</i>	<i>Ch. 2: Capital management; Ch. 4: Credit risk; Ch. 5: Counterparty credit risk; Ch. 6: Market risk; Ch. 7 Operational risk</i>		<i>Annual report, chapter on Corporate Governance regarding risk and capital management and Corporate Governance on ir.dnb.no</i>
1e	<i>Declaration of conformity that the risk management system is fit-for-purpose in relation to the institution's profile and strategy</i>	<i>Ch.0: Risk Statement; Ch. 7: Operational Risk</i>		<i>Annual report, chapter on Corporate Governance regarding risk and capital management and Corporate Governance on ir.dnb.no</i>
1f	<i>Risk statement with overall risk profile</i>	<i>Ch.0: Risk statement; Ch. 1: Risk management and control</i>	<i>EU KM1</i>	

Article in CRR	Description	Reference in Risk and capital management - Disclosures according to Pillar 3 2021	Reference in Pillar 3 additional disclosures (table)	Reference in DNB's annual report and interim report or on the DNB website
Article 436	Scope of application			
a	Name of the institution to which the requirements in CRR apply	Front page and Ch. 0 About this report		
b i-iv	Outline of the differences in the basis of consolidation for accounting and prudential purposes	Ch. 0: About this report	EU LI1; EU LI2; EU LI3 ; EU CC2	
c	Current or foreseen material practical or legal impediments to the prompt transfer of own funds or repayment of liabilities among the parent undertaking and its subsidiaries	Ch 2: Capital management		
d	Amount by which own funds are less than required in those subsidiaries not included in the consolidation	Not applicable		
e	If applicable, the circumstance of making use of the provisions laid down in Articles 7 and 9	Not applicable		
Article 437	Own Funds			
	Institutions shall disclose the following information regarding their own funds:		A01	
1a	General disclosure requirements regarding own funds	Ch. 2: Capital management	EU CC1, EUCC2	
1b	Description of the main features of capital instruments	Ch. 2: Capital management	EU CCA	Annual report note G4 and interim report note G3 on Capitalisaton and capital adequacy
1c	Full terms and conditions of capital instruments	Ch. 2: Capital management	EU CCA	Annual report note G4 and interim report note G3 on Capitalisaton and capital adequacy
1di-iii	Separate disclosures on the nature of prudential filters, deductions, and items not deducted	Ch. 2: Capital management	EU CC1	Annual report note G4 and interim report note G3 on Capitalisaton and capital adequacy
1e	Description of restrictions applied to the calculation of own funds	Ch. 2: Capital management	EU CC1	
1f	Explanation of the basis on which capital ratios have been calculated if other than the basis specified in CRR	Not applicable	EU CC1	
Article 438	Capital requirements			
	Institutions shall disclose the following information regarding the compliance by the institution with the requirements laid down in Article 92 of this Regulation and in Article 73 of Directive 2013/36/EU:		A02, A03, A04	
a	Institution's approach to assessing the adequacy of its internal capital	Ch. 2: Capital management		
b	Upon demand from the relevant competent authority, the result of the institution's internal capital adequacy assessment process	Provided upon request; DNB's ICAAP-report	EU KM1	
c	Capital requirements for credit risk calculated using the standardised approach	Ch. 4: Credit risk	EU 0V1	Annual report note G4 and interim report note G3 on Capitalisaton and capital adequacy
d	for institutions calculating risk-weighted exposure amounts in accordance with Chapter 3 of Part Three, Title II, 8 % of the risk-weighted exposure amounts for each of the expo-sure classes specified in Article 147. For the retail exposure class, this requirement applies to each of the categories of exposures to which the different correlations in Article 154 (1) to (4) correspond. For the equity exposure class, this requirement applies to:	Ch. 4: Credit risk		Annual report note G4 and interim report note G3 on Capitalisaton and capital adequacy
d-i	each of the approaches provided in Article 155;	Not applicable		

Article in CRR	Description	Reference in Risk and capital management - Disclosures according to Pillar 3 2021	Reference in Pillar 3 additional disclosures (table)	Reference in DNB's annual report and interim report or on the DNB website
d-ii	exchange traded exposures, private equity exposures in sufficiently diversified portfolios, and other exposures;	Not applicable		
d-iii	exposures subject to supervisory transition regarding own funds requirements;	Not applicable		
d-iv	exposures subject to grandfathering provisions regarding own funds requirements;	Not applicable		
e	Capital requirements for market risk	Ch. 6: Market risk		Annual report note G4 and interim report note G3 on Capitalisaton and capital adequacy
f	Capital requirements for operational risk	Ch 7: Operational risk	EU 0V1; INS1	Annual report note G4 and interim report note G3 on Capitalisaton and capital adequacy
g	Capital adequacy ratio of the financial conglomerate	Not applicable	EU INS2; EU CR8	
Article 439	Exposure to counterparty credit risk			
a	Methodology to assign internal capital and credit limits for counterparty credit exposures	Ch 5: Counterparty credit risk		
b	Policies for securing collateral and establishing credit reserves	Ch 5: Counterparty credit risk		
c	Policies with respect to wrong-way risk exposures	Ch 5: Counterparty credit risk		
d	Impact of the amount of collateral the institution would have to provide given a downgrade in its credit rating	Ch 5: Counterparty credit risk; Appendix: Information items not disclosed under EBA/ GL/ 2016/11		
e	Net derivatives credit exposure	Ch 5: Counterparty credit risk	EU CCR1	
f	Methods for measures of exposure value	Ch 5: Counterparty credit risk	EU CCR1	
g	Notional value of credit derivative hedges and the distribution of current credit exposure by types of credit exposure	Ch 5: Counterparty credit risk		
h	Notional amounts of credit derivative transactions in the bank's own credit portfolio as well as intermediation activities		EU CCR2	
i	Estimate of alpha if the institution has received the permission of the competent authorities to estimate alpha		EU CCR1; EU CCR8	
Article 440	Capital buffers			
1a	Geographic distribution of credit exposures for calculating the countercyclical capital buffer		EU CCyB1;	
1b	Amount of the countercyclical capital buffer	Ch.2 Capital management	EU CCyB2	
Article 441	Indicators of global systemic importance			
1	Indicators used for determining the score of the institution in accordance with the identification methodology	Not applicable		
Article 442	Credit risk adjustments			
a	Definitions for accounting purposes of 'past due' and 'impaired'	Ch. 4: Credit risk		Annual report note G1 Accounting principles and note G5 Credit risk management
b	Methods for determining specific and general credit risk adjustments	Ch. 4: Credit risk		Annual report note G5 Credit risk management

Article in CRR	Description	Reference in Risk and capital management - Disclosures according to Pillar 3 2021	Reference in Pillar 3 additional disclosures (table)	Reference in DNB's annual report and interim report or on the DNB website
c	Total amount of all exposures and the average amount of the exposures over the period, broken down by different types of exposure classes	Ch. 4: Credit risk	EU CQ1; EU CQ3; EU CR1; EU CQ4; EU CQ5; EU CQ7, EU CR1A; CR2A	Annual report note G12 and interim report note G8; Loans and financial commitments to customers by industry segment
d	Geographic distribution of the exposures, broken down by exposure classes	Ch. 4: Credit risk	EU CQ3	
e	Distribution of exposures by industry or counterparty type, broken down by exposure classes	Ch. 4: Credit risk	EU CQ4; EU CQ5	
f	Residual maturity of all exposures, broken down by exposure classes	Ch. 4: Credit risk	EU CR1, CR2A	
g	Distribution of exposures by industry and counterparty type broken down by impaired exposures and past due exposures, specific and general credit risk adjustments, and the charges for specific and general credit risk adjustments	Ch. 4: Credit risk	EU CR1-A;CR2A	Annual report note G10 and interim report note G6; Development of gross carrying amount and maximum exposure
g-i		Ch. 4: Credit risk		
g-ii		Ch. 4: Credit risk		
g-iii		Ch. 4: Credit risk		
h	Geographic breakdown of impaired and past due exposures		EU CQ4	Annual report note G11 and interim report note G7; Development of accumulated impairment of financial instruments
ii - v	Reconciliation of changes in specific and general credit risk adjustments for impaired loans	Ch. 4: Credit risk		
Article 443	Unencumbered assets Disclosure of unencumbered assets in accordance with EBA guidelines EBA/GL/2014/03		EU AE1; EU AE2; EU AE3	
Article 444	Use of external credit assessment institutions For institutions calculating the risk-weighted exposure amounts in accordance with Part Three, Title II, Chapter 2, the following information shall be disclosed for each of the exposure classes specified in Article 112:			
a	Names of the nominated external credit assessment institutions (ECAIs) and export credit agencies (ECAs)		EU CR4	
b	Exposure classes for which each ECAI or ECA is used		EU CR4	
c	Description of the process used to transfer the issuer and issue credit assessments onto items not included in the trading book	Not applicable		
d	Association of the external rating of each nominated ECAI or ECA with the institution's scale of credit quality steps	Not applicable		
e	Exposure values before and after credit risk mitigation associated with each credit quality step		EU EU CR4; CCR3	

Article in CRR	Description	Reference in Risk and capital management - Disclosures according to Pillar 3 2021	Reference in Pillar 3 additional disclosures (table)	Reference in DNB's annual report and interim report or on the DNB website
Article 445	Exposure to market risk <i>Capital requirements for market risk</i>	<i>Ch. 6: Market risk</i>	<i>EU MR1</i>	<i>Annual report note G4 and interim report note G3 on Capitalisaton and capital adequacy</i>
Article 446	Operational risk <i>Methodology for calculating capital requirements for operational risk</i>	<i>Ch. 2: Capital management; Ch. 7: Operational risk</i>	<i>EU OR1</i>	
Article 447	Exposure in equities not included in the trading book <i>Institutions shall disclose the following information regarding the exposures in equities not included in the trading book:</i>			
a	<i>the differentiation between exposures based on their objec-tives, including for capital gains relationship and strategic reasons, and an overview of the accounting techniques and valuation methodologies used, including key assumptions and practices affecting valuation and any significant changes in these practices;</i>	<i>Ch. 6: Market risk</i>	<i>EU KM1</i>	<i>Annual report note G13 Market risk</i>
b	<i>Balance sheet value, fair value and, for those traded on an exchange, comparison to the market price where it is materially different from fair value</i>	<i>Ch. 6: Market risk</i>	<i>EU KM1</i>	
c	<i>Types, nature and amounts of exchange-traded exposures, private equity exposures in sufficiently diversified portfolios, and other exposures</i>		<i>EU KM1</i>	
d	<i>Cumulative realised gains or losses arising from sales and liquidations in the period</i>	<i>Ch. 6: Market risk</i>	<i>EU KM1</i>	
e	<i>Total unrealised gains or losses</i>	<i>Ch. 6: Market risk</i>		
Article 448	Exposure to interest rate risk on positions not included in the trading book <i>Institutions shall disclose the following information on their exposure to interest rate risk on positions not included in the trading book:</i>			
a	<i>Nature of the interest rate risk and key assumptions and frequency of measurement of interest rate risk</i>	<i>Ch.6: Market risk</i>		
b	<i>Variation in earnings, economic value or other relevant measure used by management for upward and downward rate shocks according to methods for measuring interest rate risk, broken down by currency</i>	<i>Ch.6: Market risk</i>		
Article 449	Exposure to securitisaton positions <i>About securitisation positions</i>	<i>Not applicable</i>		
Article 450	Remuneration policy <i>Remuneration policy and practices:</i>			
1				
1-a	<i>Decision-making process used for determining remuneration policy, and number of meetings held by main body overseeing remuneration during the financial year</i>	<i>Ch 1: Risk managment and control</i>		<i>Annual report, chapter on Corporate Governance regarding risk and capital management and Corporate Governance on ir.dnb.no</i>
1-b	<i>link between pay and performance</i>			<i>Annual Report note G47 Remunerations etc. and separate report on Remunerations on dnb.no to be published in April</i>

Article in CRR	Description	Reference in Risk and capital management - Disclosures according to Pillar 3 2021	Reference in Pillar 3 additional disclosures (table)	Reference in DNB's annual report and interim report or on the DNB website
1 c-f 1 g-j 2	Criteria for performance measurement, parameters and rationale for any variable component scheme Aggregate quantitative information on remuneration, including breakdowns Quantitative information about remuneration to members of the institution's management body for significant institutions			Remuneration Report EBA on ir.dnb.no (updated annually in June) and separate Remuneration report to be published in April Annual Report note G47 Remunerations etc. and separate report on Remunerations on dnb.no to be published in April
Article 451 1-a 1-b 1-c 1-d 1-e	Leverage ratio Leverage ratio a breakdown of the total exposure measure as well as a reconciliation of the total exposure measure with the relevant information disclosed in published financial statements; Where applicable, the amount of derecognised fiduciary items Description of the processes used to manage the risk of excessive leverage Description of factors that had an impact on the leverage ratio during the period to which the disclosed leverage ratio refers	Ch. 2: Capital management	EU LR2 EU LR1; EU LR2; EU LR3 EU LR2 EU LR2 EU LR2	
Title III	Qualifying requirements for the use of particular instruments or methodologies			
Article 452 a b b-i b-ii b-iii b i-v c c i-v d e- eiii f	Use of the IRB approach to credit risk Competent authority's permission of the approach or approved transition Explanation of the following: Structure of internal rating systems and relation between internal and external ratings Use of internal estimates other than for calculating riskweighted exposure amounts Process for managing and recognising credit risk mitigation Control mechanisms for rating systems Description of internal ratings process, provided separately for each IRB exposure class Description of internal ratings process, provided separately for each IRB exposure class Exposure values, provided separately for each IRB exposure class Total exposures, exposure-weighted average risk weight, and total amount of undrawn commitments by risk class for the exposure classes central governments and central banks, institutions, corporates, and equities Information on retail exposures in the IRB approach	Ch. 4: Credit risk Ch. 4: Credit risk Ch. 4: Credit risk Ch. 4: Credit risk Ch. 4: Credit risk Ch. 4: Credit risk Not applicable Ch. 4: Credit risk		

Article in CRR	Description	Reference in Risk and capital management - Disclosures according to Pillar 3 2021	Reference in Pillar 3 additional disclosures (table)	Reference in DNB's annual report and interim report or on the DNB website
g	Actual specific credit risk adjustments in preceding period	Ch. 4: Credit risk	EU CR6; EU CCR4; CR2A	
h	Factors that impacted on the loss experience in preceding period	Ch. 4: Credit risk	EU CR9, IRB A2	
i	Institution's estimates against actual outcomes	Ch. 4: Credit Risk	IRB A3, IRB A5, IRB A6	
ji - jii	Geographic breakdown of PD and LGD for all IRB exposure classes	Ch. 4: Credit risk	IRB A5; IRB A6	
Article 453	Use of credit risk mitigation techniques			
a	Policies and processes for on- and off-balance-sheet netting	Ch. 5: Counterparty credit risk		Annual report note G5 Credit risk management
b	Policies and processes for collateral valuation and management	Ch. 4: Credit risk		Annual Report note G7 Credit risk exposure and collateral
c	Main types of collateral taken by the institution	Ch. 4: Credit risk		Annual Report note G7 Credit risk exposure and collateral
d	Main types of guarantor and credit derivative counterparty and their creditworthiness	Ch.4: Credit risk		
e	information about market or credit risk concentrations within the credit mitigation taken	Not applicable		Annual Report note G7 Credit risk exposure and collateral
f	Exposure value covered by eligible financial and other collateral for exposures under the standardised approach or the IRB approach without own estimates of LGD and CCF	Ch 5: Counterparty credit risk	EU CR3; EU CR4	Annual Report note G7 Credit risk exposure and collateral
g	Exposure value covered by guarantees or credit derivatives	Ch. 5 Counterparty credit risk	EU CR3; EU CR4	Annual Report note G7 Credit risk exposure and collateral
Article 454	Use of the Advanced Measurement Approaches to operational risk			
	Description of the use of insurance and other risk transfer mechanisms to mitigate operational risk	Not applicable		
Article 455	Use of Internal Market Risk Models			
a-g	Institutions calculating their capital requirements in accordance with Article 363 shall disclose the following information:	Not applicable		

Information items not disclosed under EBA/ GL/ 2016/11

Reference	Description	Reason for non-disclosure
CRR 439 d	Exposure to counter party credit risk Impact of the amount of collateral the institution would have to provide given a downgrade in its credit rating	Proprietary information, as public disclosure would undermine DNB's competitive position.

Pillar 3 additional disclosures

Appendixes		31 December 2021	
Unless otherwise stated, figures in the templates are figures for DNB Group - regulatory consolidation		Article in CRR/BRD	Updated
A00	Regulatory framework and implementation in Norway		
Disclosure of own funds			
EU CC1	Composition of regulatory own funds	Points (a), (d), (e) and (f) of Article 437	Semi-Annually
EU CC2	Reconciliation of regulatory own funds to balance sheet in the audited financial statements	Point (a) of Article 437	Semi-Annually
A01	Own funds and capital ratios, DNB Bank ASA and DNB Group	Article 437	Quarterly
A03	Own funds and capital ratios, DNB Boligkreditt AS	Article 437	Quarterly
Disclosure of key metrics and overview of risk exposure amounts			
EU OV1	Overview of risk exposure amounts	Point (d) of Article 438	Quarterly
EU KM1	Key metrics (at consolidated group level)	Points (a) to (g) of Article 447 and point (b) of Article 438	Quarterly
EU INS1	Insurance participations	Point (f) of Article 438	Annually
EU INS2	Financial conglomerates information on own funds and capital adequacy ratio	Points (g) of Article 438	Annually
A02	Specification of risk exposure amounts and capital requirements, DNB Group	Article 438	Quarterly
A02	Specification of risk exposure amounts and capital requirements, DNB Bank ASA	Article 438	Quarterly
A03	Specification of risk exposure amounts and capital requirements, DNB Boligkreditt AS	Article 438	Quarterly
A04	Specification of risk exposure amounts and capital requirements subsidiaries and associated companies	Article 438	Quarterly
Disclosure of the scope of application			
EU LI1	Differences between accounting and regulatory scopes of consolidation and the mapping of financial statement categories with regulatory risk categories	Point (c) of Article 436	Annually
EU LI2	Main sources of differences between regulatory exposure amounts and carrying values in financial statements	Point (d) of Article 436	Annually
EU LI3	Outline of the differences in the scopes of consolidation (entity by entity)	Point (b) of Article 436	Annually
EU PV1	Prudent valuation adjustments (PVA)	Point (e) of Article 436	Annually

Appendixes			31 December 2021
Unless otherwise stated, figures in the templates are figures for DNB Group - regulatory consolidation		Article in CRR/BRRD	Updated
Disclosure of credit risk quality			
EU CQ1	Credit quality of forborne exposures (Template 1)	Point (c) of Article 442	Semi-Annually
EU CQ3	Credit quality of performing and non-performing exposures by past due days (Template 3)	Points (c) and (d) of Article 442	Annually
EU CQ4	Quality of non-performing exposures by geography (Template 5)	Points (c) and (e) of Article 442	Semi-Annually
EU CQ5	Credit quality of loans and advances by industry (Template 6)	Points (c) and (e) of Article 442	Semi-Annually
EU CQ7	Collateral obtained by taking possession and execution processes (Template 9)	Point (c) of Article 442	Semi-Annually
EU CR1	Performing and non-performing exposures and related provisions (Template 4)	Points (c) and (f) of Article 442	Semi-Annually
EU CR1-A	Maturity of exposures	Point (g) of Article 442	Semi-Annually
CR2A	Changes in the stock of general and specific credit risk adjustments	Points (c) and (f) of Article 442 and point(g) of article 452	Semi-Annually
CR2B	Changes in the stock of defaulted and impaired loans and debt securities	Point (i) of article 442	Semi-Annually
Disclosure of the use of credit risk mitigation techniques			
EU CR3	Disclosure of the use of credit risk mitigation techniques	Point (f) of Article 453	Semi-Annually
Disclosure of the use of standardised approach			
EU CR4	Standardised approach – Credit risk exposure and CRM effects	Points (g), (h) and (i) of Article 453 CRR and point (e) of Article 444	Semi-Annually
EU CR5	Standardised approach	Point (e) of Article 444	Semi-Annually
Disclosure of the use of the IRB approach to credit risk			
EU CR6	IRB approach – Credit risk exposures by exposure class and PD range	Point (g) of Article 452	Semi-Annually
EU CR8	REA flow statements of credit risk exposures under the IRB approach	Article 438 point (h)	Quarterly
EU CR9	IRB approach – Back-testing of PD per exposure class (fixed PD scale)	Point (h) of Article 452	Annually
IRB Additional information			
IRB A1	Models used in IRB reporting in DNB in 2021	Article 452	Annually
IRB A2	IRB portfolio, comparison of risk parameters versus actual outcome	Article 452 (h)	Annually
IRB A3	IRB portfolio, value adjustments	Article 452 (i)	Annually
IRB A4	IRB portfolio, by industry segments		Annually
IRB A5	IRB portfolio, additional information about corporate exposures	Article 452 (j-i)	Annually
IRB A6	IRB portfolio, by principal customer sectors and geographical location (CR6 template format)	Article 452 (j-i)	Annually
Disclosure of exposures to counterparty credit risk			
EU CCR1	Analysis of CCR exposure by approach	Points (f), (g), (k) and (m) of Article 439	Semi-Annually

Appendixes			31 December 2021
Unless otherwise stated, figures in the templates are figures for DNB Group - regulatory consolidation			Updated
EU CCR2	Transactions subject to own funds requirements for CVA risk	Point (h) of Article 439	Semi-Annually
EU CCR3	Standardised approach – CCR exposures by regulatory exposure class and risk weights	Point (l) of Article 439 referring to point (e) of Article 444	Semi-Annually
EU CCR4	IRB approach – CCR exposures by exposure class and PD scale	Point (l) of Article 439 referring to point (g) of Article 452	Semi-Annually
EU CCR5-A	Impact of netting and collateral held on exposure values	Point (i) of Article 439	Semi-Annually
EU CCR5-B	Composition of collateral for exposures to CCR	Point (e) of article 439	
EU CCR8	Exposures to Central Counterparties, CCPs	Point (i) of Article 439	Semi-Annually
Disclosure of the use of standardised approach for market risk			
EU MR1	Market risk under the standardised approach	Article 445	Semi-Annually
Key Metrics			
EU KM2	Key metrics - MREL	Article 45 BRRD	Quarterly
EU TLAC1	Composition - MREL	Article 45 BRRD	Semi-Annually
EU TLAC3	Creditor ranking - resolution entity	Article 45 BRRD	Annually
EU CCyB1	Geographical distribution of credit exposures relevant for the calculation of the countercyclical buffer	Point (a) of Article 440	Semi-Annually
EU CCyB2	Amount of institution-specific countercyclical capital buffer	Point (b) of Article 440	Semi-Annually
Disclosure of leverage ratio			
EU LR1	Summary comparison of accounting assets and leverage ratio exposure	Point (b) of Article 451(1)	Semi-Annually
EU LR2	Leverage ratio common disclosure	Article 451(3) - Rows 28 to 31a Points (a), (b) and (c) of Article 451(1) and Article 451(2) - Rows up to row 28	Semi-Annually
EU LR3	Split up of on-balance sheet exposures (excluding derivatives, SFTs and exempted exposures)	Point (b) of Article 451(1)	Semi-Annually
Disclosure of liquidity requirements			
EU LIQ1	Quantitative information of LCR	Article 451a(2)	Quarterly
Disclosure of encumbered and unencumbered assets			
EU AE1	Encumbered and unencumbered assets	Article 443	Annually
EU AE2	Collateral received and own debt securities issued	Article 443	Annually
EU AE3	Sources of encumbrance	Article 443	Annually
Disclosure of operational risk			
EU OR1	Operational risk own funds requirements and risk exposure amounts	Articles 446 and 454	Annually

Appendixes		31 December 2021
Unless otherwise stated, figures in the templates are figures for DNB Group - regulatory consolidation		Updated
Disclosure of interest rate risk in the banking book		
EU IRRBB1	Interest rate risks of non-trading book activities	Article 448 (1) Annually
EU CCA	Disclosure of main features of regulatory capital instruments as at 31 December 2021	Points (b) and (c) of Article 437 Ad-hoc
CCA footnotes	Disclosure of main features of regulatory capital instruments - footnotes	Ad-hoc
The following EU templates are not applicable for DNB as at 31 December 2021		
EU CR7	IRB approach – Effect on the REAs of credit derivatives used as CRM techniques	DNB has no credit derivatives as at December 31 2021
EU-CR10	Specialised lending and equity exposures under the simple riskweighted approach	DNB uses the standardised approach for calculating REA for equities and does not use the slotting approach for SL
MR2-A	Market risk under the internal Model Approach (IMA)	DNB does not calculate market risk according to IMA
MR2-B	REA flow statements of market risk exposures under the IMA	
EU MR3	IMA values for trading portfolios	DNB has no credit derivatives as at December 31 2021
EU MR4	Comparison of VaR estimates with gains/losses	
EU CCR6	Credit derivatives exposures	DNB does not calculate CCR exposures according to IMM as at December 31 2021
EU CCR7	REA flow statements of CCR exposures under the IMM	
EU SEC1	Securitisation exposures in the non-trading book	DNB does not have any securitisation exposures as at December 31 2021
EU SEC2	Securitisation exposures in the trading book	
EU SEC3	Securitisation exposures in the non-trading book and associated regulatory capital requirements	
EU SEC4	Securitisation exposures in the non-trading book and associated regulatory capital requirements	
EU SEC5	Exposures securitised by the institution - Exposures in default and specific credit risk adjustments	
EU REM1	Remuneration awarded for the financial year	Information about remuneration and remuneration policy can be found in the annual report, and in a separate Remuneration report to be published in April, and in the EBA annual report to be published in June
EU REM2	Special payments to staff whose professional activities have a material impact on institutions' risk profile	
EU REM3	Deferred remuneration	
EU REM4	Remuneration of 1 million EUR or more per year	These templates will not be disclosed until the Norwegian implementation of the EU Banking Package later in 2022
EU REM5	Information on remuneration of staff whose professional activities have a material impact on institutions' risk profile	
EU CQ2	Quality of forbearance	
EU CQ6	Collateral valuation - loans and advances	
EU CQ8	Collateral obtained by taking possession and execution processes – vintage breakdown	

Appendixes		31 December 2021
Unless otherwise stated, figures in the templates are figures for DNB Group - regulatory consolidation		Updated
EU CR2	Changes in the stock of non-performing loans and advances	These templates will not be disclosed until the Norwegian implementation of the EU Banking Package later in 2022
EU CR2a	Changes in the stock of non-performing loans and advances and related net accumulated recoveries	
EU CR6-A	Scope of the use of IRB and SA approaches	
EU CR7-A	IRB approach – Disclosure of the extent of the use of CRM techniques	
EU CR9.1	IRB approach – Back-testing of PD per exposure class (only for PD estimates according to point (f) of Article 180(1) CRR)	
EU CCR5	Composition of collateral for CCR exposures	
LIQ2	Net Stable Funding Ratio	

Vi er her.
For at du skal være i forkant.

DNB

Postadresse:

Postboks 1600 Sentrum
N-0021 Oslo

Besøksadresse:

Dronning Eufemias gate 30
Bjørvika, Oslo

dnb.no